

PO NEUSPELEM PROTESTNEM POHODU »INISOVIH« DELAVCEV

„Krivce bo poiskalo sodišče!“

200 delavcev demonstriralo proti likvidaciji steklarne — Slaba informiranost vzrok ogorčenju in razburjenju — »Tovarne ne bo moč rešiti, če ne bomo vti prizadeti trezno sodelovali!« je poudaril predsednik skupštine

V ponedeljek se je s tovarniškega dvorišča v Bršlju odpravila skupina več kot 200 delavcev INISA na protestni pohod skozi mesto do hotela Kančija in nato nazaj do občinske skupštine. Demonstranti so nosili parole, s katerimi so med drugim zahtevali, naj poiščejo prave krivce za nastali položaj in naj se zagotovi proizvodnja v INISU.

Kolona delavcev v kateri razen dveh nismo videli vodilnih uslužbencev steklarne, je

OB NEPRAVILNOSTIH V LJUBLJANSKI BANKI

Izjava družb.- političnih organizacij občine Krško

15. julija so se v uredništvu našega lista oglasili predstavniki družbeno-političnih organizacij občine Krško, tovarisi Lojze Stih, Edo Komočar, Slavko Šrbar in Karel Strban, ter izjavili:

»V zvezi s pisanjem Dolenjskega lista o kreditih pri bivali SGB Ljubljana je bilo omenjeno tudi ime našega poslanca Milana Ravbarja ter navedeno, da vodstva družbeno-političnih organizacij občine Krško nimajo do njegovega primera nobenega stališča in takšnega početja niso obsodila. Gledate tega izjavljame: v celoti obojsamo postopke SGB Ljubljana pri dodeljevanju kreditov na tak način in v takšnih zneskih. Vedeli smo, da tov. Ravbar ne spada v krog ljudi, ki jih je javnost obsodila, saj je vložil za kredit celotno dokumentacijo in uporabil odobreni kredit izključno za gradnjo stanovanjske hiše. Zato smo bili mnenja, da bi ga lahko obsojili šele tedaj, ko bomo imeli na voljo uradno dokumentacijo, ki bo dokazala njegovo krivdo.«

Gorjan:
„Smatram, da
nisem kriv.“

Izjava poslanca Boga Gorjana pred volivci in odborniki v Sevnici

V petek, 12. julija, je prisvojil seji občinske skupštine Bogo Gorjan in v zvezi z dogodki v ljubljanski banki izjavil naslednje:

»Dovolite mi, da vam pojšnem, kako sem v to zadevo sam vpletjen. Na dvorišču bloka, kjer stanujem, so tri banke začele graditi podzemne garaze. Bil sem interesent za eno izmed njih, vendar mi je bila sprva prošnja odbita. Ob zaraževanju bank so me obvestili, da se je stanje spremenilo, zato sem zaprosil banko za običajen kredit, h kateremu sem ponudil lastno udeležbo s svojimi prihrankami. Banka mi je odobrila 2 milij.

(Nadaljevanje na 7. str.)

pred občinsko hišo zahtevala razgovor s tistimi, ki so prijavili INIS do steklarne. Predsednik občinske skupštine Franci Kuhar je povabil 7-člansko delegacijo v svojo pisarno, saj se na cesti pred hišo res ni bilo mogoče pogovarjati.

Delegacija, ki se je najprej posvetovala v sejni sobi v nadstropju, je nato odšla v predsednikovo pisarno, kjer so jo sprejeli: predsednik P. Kuhar, podpredsednik A. Avbar, predsednik odbora za prisilno upravo mr. ph. B. Andri-

Angleški mladinci začeli graditi vrtec v Trebnjem

V nedeljo, 14. julija, je prišlo v Trebnje 31 mladincov The Youth Club of Warwickshire iz Bedwortha, ki bodo zgradili montažno stavbo otroškega vrta. Če takoj v ponedeljek so prijeli za delo, vodja g. Geoff Dornan pa nam je dejal, da so zelo zadovoljni z nastanitvijo v osnovni šoli. Povedal je tudi, da bo kasneje Trebnje obiskal tudi g. Alan Bugden, predsednik mladinskih organizacij grofije, v kateri je tudi mesto Bedworth, da bi se dogovoril za nadaljnje sodelovanje mladine obeh dežel.

AVREME
OD 18. DO 28. JULIJA
Močnejši dež z ohladitvijo okrog 22. oz 23. julija. V ostalem bo prevladovalo lepo vreme, vendar s pogostimi krajevnimi padavini ali nevihtami.
DR. V. M.

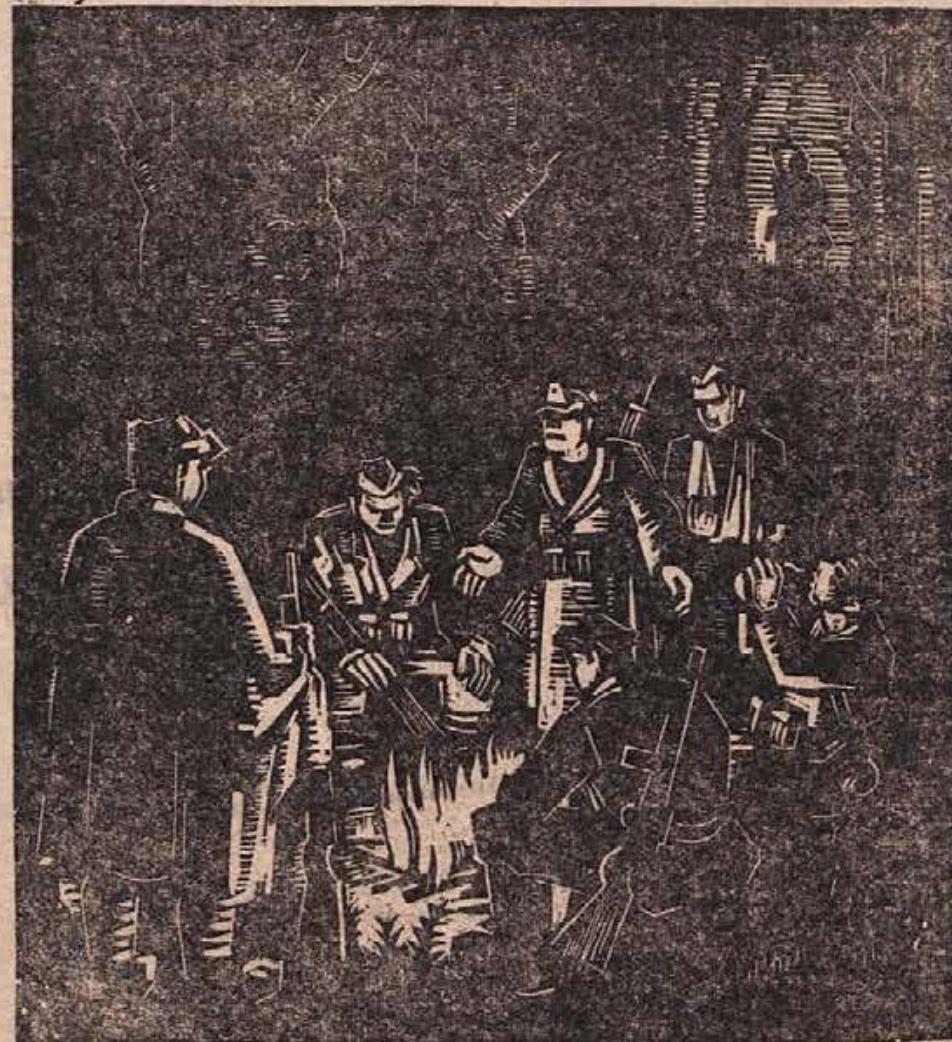
Na Suhorju srečanje aktivistk

V nedeljo, 21. julija, bo na Suhorju velika slovenska skupina iz raznih krajov Bele krajine sešlo aktivistke, ki so tedaj delovale v obeh belokranjskih občinah.

Proslava se bo začela ob 10. uri v prosvetnem domu na Suhorju. Po govoru Frančke Dolenc, prve sekretarke okrožnega odbora AFZ, bodo v kulturnem programu nastopile skupine iz raznih krajov Bele krajine. Udeleženkam tega srečanja bodo razdelili tudi spominske znake.

KRKA: NEPOKVARJENA, CISTA — samo kako dolgo še? Na več krajih te že zastrupljajo, že uničujejo tvojo lepoto. Po znanih dogodkih v kočevskem rudniku je morala tudi Krka nositi posledice! Dve leti po naši raziskavi o odpadnem prenovevem blatu iz rudnika umazanju v Krki nismo zasledili, zdaj pa spet... Pravljica o zmaju iz roškega podzemlja je za otroke iz prejšnjega stoletja, zgodba o škodoželnih ljudeh, ki žive med nami, pa za pred sodišče! Reportažo o umiranju naših rek preberite na 4. strani!

Franc Mihevc: PRI OGNU

Sprejmite in obogatite naše dosedanje delo!

Čas beži, vrste rodu, ki je revolucijo doživel in preživel, pa se neusmiljeno redčijo. Skoroda tako staro kot revolucija je spoznanje, da revolucija ne more in sme biti last enega samega rodu. Morda sta zavest in spoznanje o tem potrebna telitke bolj prav zdaj.

8. in 9. junija leto je bilo v Kostanjevici na Krki slavje Gorjanskega bataljona in Odreda gorjanskih tabornikov. Stari partizanski borce so predali svoj prapor v varstvo mladim tabornikom skupaj z naročilom: »Sprejmite od nas skupaj s praporom tudi svete tradicije boja za svobodo, jih razvijajte ter bogatite z njimi svojo sedanjost!« Tov. Jože Penca-Decko, eden prvih gorjanskih partizanov, je imel na tej slavnosti govor, v katerem je toliko aktualnih in lepih misli, da ga, čeprav z zamudo, objavljamo zdaj, za praznik vstaje slovenskega ljudstva.

Zlivimo v dobi, ko je življenski tempo tako hiter, da se ceiotno znanje človeštva, kot trdijo znanstveniki, v desetih letih podvoji. Ce se danes spominjamo dogodkov iz pred petindvajsetih let, obenem pa upoštevamo prej naredene trditve lahko redemo, da ve človeštvo še, kot je vedelo pred petindvajsetimi leti. Cim večje pa je znanje in čimboli so odprtia obzoria, toliko večja je tudi človeštva

moc in sposobnost krajiti si lastno usodo.

Pred petindvajsetimi leti so samo najbolj prospektivni duhovi sanjali o človekovem predoru v vesolje, danes to že ni več niti pomembna časopisna novica. Kar za starejše niso mogle biti sanje, to je danes za mlajši rod se posjeti. Zato ni cudno, da mladi drugace gledate na sret kot starejši. Dobrine, ki jih imata danes na razpolago, se zato sama po sebi razumljiva stvar, starejši pa so se moralni za te stvari trdo in krvavo boriti. Logično je, da so stvari, ki so bile priborjene s krvjo in žrtvami, mnogo bliže tistim, ki so se zanj bojevali kot onim, ki jih danes učinjajo. Tak je zakon dialektske, tak je zakon življenja.

Vendar kakorkoli je življenje danes različno in kakorkoli so različna miselnost in pogledi na sret, enega tudi mlajši rod ne sme pozabiti. Pozabiti ne sme, da je jasi-

(Nadaljevanje na 5. str.)

»In iskra sveta izpod kladiva prizgala bo svobode lučje so peti partizani v dneh boja za svobodo. 22. julija 1941 so zapokale v Sloveniji prve puške, namerjene na osvražnega okupatorja, plamen vstaja in upora pa se je nato razširil po vseh hribih in dolinah. Nenakti štiri letni osvobodilni boj se je končal z zmago in rasvetila nam je luč svobode, v kateri smo obnovili porušeno domovino, zgradili socialistem in temelje samoupravljanja. Za vse to je bilo v dneh boja prelite mnogo krvi in žrtvah veliko življenj.«

Vsem bivšim borcev in aktivistom ter vsem delovnim ljudem naše iskrne čestitke za praznik vstaje!

»Nobenega razloga ni, da ne bi istemu bolniku dvakrat presadili srca. Čež nekaj let bodo živeli ljudje s tretjim ali četrtim srcem, je dejal južnoafriški kirurg Christian Barnard, ki je prvi na svetu presadil človeško srce... Podpredsedniku ZDA Humphreyju, ki kandidira za predsednika ZDA, so svetovali, naj se začne oddaljevati od politike predsednika Johnsona, predvsem v Vietnamu, da bi si pridobil večjo naklonjenost med volilci. Toda Humphrey je došel vseskozi podpiral Johnsonovo politiko. Kako nenadoma spremeniti smer? Humphrey se je odločil za skromen začetek: ne soglaša s predsednikom, da je Azija važnejša od Evrope. To je use... Gledalec v pekiški operi je zustalo sa, ko so na održi zagledali skapitalistično glasilo — koncertni klavir Toda Mao-cetungova žena je razpršila vse dvome, ko je povedala, da je klavir »nova vrsta proletarske umetnosti. Milijonom v Blaži v Nigeriji, kjer divja državljanska vojna, grozi pogin od lakote. Redki dopisniki poročajo o sestrudnih otrokih in odraslih, ki minozno umirajo. Toda trgovina z orokjem se nadaljuje in z njo vojna... Zahodnonemškega kanclerja Kiesingerja so poklicali kot prito pred sodišče, ki je sedlo bivšemu nacističnemu diplomatu, ker je organiziral transport 11.343 bolgarskih židov v taborišča. Ta se je branil, da ni vedel, kakšna usoda jih čaka. Kiesinger, ki je bil med vojno šef radijske propagande v zunanjem ministru, je pred sodiščem izjavil: »Popolnoma nepojmljivo je bilo zame, da bi se dogajale take stranske reči. Misli sem, da je to zavezniška propaganda. Ce šef radijske propagande ni vedel za to, kako naj bi bil vedel navaden diplomat? Preprosto, ali ne... Nekaterim sovjetskim pisateljem že nekaj let niso objavili nobene ga dela z obrazložitvijo, da primanjkuje papirja...«

Zakaj gradimo toliko novih objektov?

Tri naše republike (Slovenija, Crna Gora in Makedonija) bodo kmalu dobile svoje tovarne za predelavo naftne. Nove rafinerije bodo zgrajene v Kopru, Baru in Skopju. Srbija in Hrvatska te imata po dve rafineriji, Bosna in Hercegovina eno.

Ta 3 rafinerije pa niso edini objekti, ki jih bomo gradili v prihodnjih letih. V naših poslovnih bankah je okrog 120 investicijskih načrtov in zahtev za zgraditev novih tovarn in drugih objektov. V državi je trenutno okrog 1600 investitorjev, ki gradijo ali nameravajo graditi, s predrešensko vrednostjo investicijskih programov v znesku blizu 55 milijard novih dinarjev.

Veliko objektov

Največ tekočih in novih investicij je osredotočenih na področju elektroenergije, naftne, črne metalurgije, kemične industrije, železniškega in cestnega prometa, barvne metalurgije in pod. Med velikimi objekti, za katerih zgraditev so še začeli vlagati, so tovarne aluminija v Titogradu, Mostaru in Silbeniku, proga Beograd — Bar, podaljšek jadranske magistrale skozi Crno Goro in Srbijo, termoelektrarne Kanjuni III, Sisak in Obrubovac, hidroelektrarni Orlovac in Mratinje, regulacija Morave, topilnice svinca in cinka v Titovem Velesu, most čez Savo v Beogradu, modernizacija prog v Srbiji, kombinat »Ohlisa« na Kninu in zgraditev 1800 km oest v Bosni in Hercegovini.

Vlaganja v vse te nove objekte so vsekakor koristna, vendar je vprašanje, ali bo naše gospodarstvo zmoglo toliko odvajenji in za kaksno ceno. Res je večina naših delovnih organizacij doumla, da je treba opustiti starejše tehnološke metode, povečati produktivnost in izboljšati kakovost izdelkov na raven razvitih dežel, če se hočemo vključiti v mednarodno soglasja o posebni kontroli. Danes, je rekel Gromiko, takih poskusov ne more nihče opravljati, ne da bi se to odkrilo.

Tri naše republike (Slovenija, Crna Gora in Makedonija) bodo kmalu dobile svoje tovarne za predelavo naftne. Nove rafinerije bodo zgrajene v Kopru, Baru in Skopju. Srbija in Hrvatska te imata po dve rafineriji, Bosna in Hercegovina eno.

Skrbi pa ne vzbuja le dejstvo, da se gradijo novi objekti, ampak zlasti to, da jih gradimo v času, ko si skupnost krčevito prizadeva, kako najti sredstva za že sprejetje obveznosti, za investicije, ki so že v teku. Skrb vzbuja iz dneva v dan novo hlastanje za investiranjem v nove objekte.

Za današnjimi investicijsimi najpogosteje stoji določena pokrajina, določeni organi ali drug faktor, manj pa ekonomski korist gospodarstva. To pomeni, da so investicije se ohranile svoj administrativno-centralistični značaj.

B. LALIČ

Sovjetska zveza predlaga prepoved jedrske bomb

Nekaj dni prej kot so v Moskvi, Londonu in Washingtonu začeli podpisovati mednarodni sporazum o prepovedi širjenja jedrskega orožja, je iz Moskve prišel predlog se za nov korak v tej smeri. Na zasedanju vrhovnega sovjeta je zunanjji minister Gromiko predlagal, da bi jedrsko orožje popolnoma prepovedali. Povabil je zahodne atomske sile, naj s Sovjetsko zvezo ali pa se skupaj z nekaterimi deželami začno pripravljati pogodbo o prepovedi jedrskega orožja, ki v sklopu razoravnitve pomeni eno osnovnih vprašanj.

Po svoječasno sklenjenem moskovskem sporazumu je danes na svetu dovoljeno eksperimentiranje s podzemskimi jedrskimi eksploracijami. Minister Gromiko je poudaril pripravljenost Sovjetske zveze tudi za sporazum o prepovedi podzemskih jedrskih poskusov brez predhod-

SOVJETSKI REAKTIVNI ILJUSIN 62 je v ponedeljek prvič prepeljal potnike na redni prevoz AEROFLOTA Moskva — New York. Se isti dan je BOEING 707 ameriške družbe odletel v nasprotni smeri. Na sliki: ILJUSIN na newyorskem letališču Kennedy. **Telefoto: UPI**

tedenski zunanjepolitični pregled

Letošnje poletje je resnično dolgo in vroče. Toda najbrž je najbolj vroče letos Čehoslovakin, ki so izpostavljeni ne samo naravnim vročinam, ampak tudi »bratskemu« pritisku. In bratje, kakor vedo včasih povedati mlajši član družine, utegnijo biti sila zorni in nasilni, če ne gre po njihovem.

Kakor je bila takrat na tehtnici ne samo usoda Jugoslavije, ampak usoda socializma in socialističnih odnosov med narodi in ljudmi, tako tudi danes ni na tehtnici samega usoda CSSR.

Jugoslovani in ves svet vedo, kaj se je zgodilo po obsojni kominforma. V tem trenutku ne vemo, kakšni posledice bo imel varšavski sestanek in kako daleč si bodo upali njegovi udeleženci, da »bi bili solidarni in združeni v obrambi pridobitev socializma in mednarodnih pozicij vse socialistične skupnosti, kakor piše varšavska »Trybuna ludue.«

Toda glasilo CK Poljske dežurske združene partie skoraj nedvoumno piše, da so udeleženci varšavskoga sestan-

**Dolgo,
vroče
poletje**

na trdnod odločeni vplivati na razvoj dogajanja v CSSR in ne samo govoriti. Kaj pomeni v tej zvezi »vplivanje«? Ali ne poznamo boljše besede za takto dejavnost? Ali ni to vmesovanje v notranje zadeve bratske dežele in bratske partijske?

Ne vemo, kaj skriva prihodnost, kakor nismo vedeli, kaj nam bo prinesla prihodnost pred dvajsetimi leti. Eno je gotovo: boj Češkoslovaške za urestvitev humanega in naprednega družbenega reda, ki bo neprimerno bolj socialističen od stalinističnih čistk in poslednjih procesov proti nedolžnim ljudem, uživa vse simpatije naprednih ljudi po svetu. In seveda tudi nas Jugoslovjan, ki z vsem srcem spremjamamo ta orjaški dvojboj med neodvisnostjo in vmesovanjem to dolgo in vroče poletje 1968.

NEW YORK — Generalni sekretar OZN U Thant je porval sefa zvezne nigerijske vlade generala Gowona, naj takoj sprejme posebna odposlanica svetovne organizacije, da bi se domnenia o mnihih poslikih ponosi sestrašenemu biafrašemu prebivalstvu.

PARIZ — Na otoku Mururau v Tihem oceanu so Francos opravili poskusno eksploracijo atomsko bombe. To je druga takšna eksploracija v vrsti poskusov, ki bodo dosegli vrh letos jeseni, ko bodo Francos predvsem opravili prvi poskus z »odikovo bombo.«

DOLENJSKI LIST • TEDNIK • VESTNIK vsak četrtek 60.000 izvodov!

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

LETOS 50 ODSTOTKOV VEC TURISTICNIH DEVIZ — V maju je prišlo v našo državo nekaj manj inozemskih turistov kot lani, ker jih je odvrnilo slabo vreme; zato pa jih je toliko več prišlo kasneje. Racunajo, da gostov letos, skupaj vzeto, v glavnem ne bo niti kaj dosta več niti manj kot lani. Razveseljivo pa je, da smo v prvih petih mesecih dosegli 40,6 milijonov dolarjev ali 56 odst. več turističnih deviz kot lani v tem obdobju. Letos gre manj turističnih deviz nelegalno v roke zasebnikov. Zanimivo je tudi, da naši državljanji letos manj potujejo v tujino, da bi tam kaj kupili, ker so naše trgovine vsak dan bolj založene tudi z blagom, ki ga je bilo pre moč kupiti le v inozemstvu. Deloma pa naši ljudje manj potujejo, od kar so se podražile tukaj za potne liste.

ZASCITA PREMOGOVNIKOY — Zvezni izvrsni svet je predlagal zvezni skupščini, naj bi po hitrem postopku sprejela pet zakonov, ki naj bi izboljšali gospodarski položaj premogovnikov. V zadnjih dveh letih namreč nafta naglo spodriva premog. Zato naj bi nafto oziroma kurilno olje podražili, premogovnike pa razbremeniči plačevanja prispevkov na poslovna sredstva. Poleg tega naj bi družba pomagala financirati prekvalifikacijo tistih rudarjev, ki morajo zaradi opuščanja nekaterih premogovnikov spremeniti poklic.

Slišati pa je tudi mnenja, da podražitev nafto oziroma kurilnega olja v korist premoga ni prava pot za premogovanje gospodarskih težav premogovnikov.

EKSPLOZIJA V BEOGRAJ-SKEM KINU — V soboto, 13. t. m. zvečer je v beograjskem kinu »20. oktober« eksplodirala tempirana bomba, ki jo je podtaknil neznan alkotvec. Ranjenih je bilo 75 ljudi, zlasti mladine, med njimi 25 huje.

VEČJA PROIZVODNJA — SLAB IZVOZ — Junija se je industrijska proizvodnja v Sloveniji počela (po fizičnem obsegu) za 3,6 odst. nad lanskim junijem. Celotno povečanje v letosnjem I. polletju pa znaša 4,6 odst. glede na

so poudarili, da se morajo v občnah zavzeti za pocenitev mesa v nadrobni prodaji. Tako bi se ublažile neupravičene velike razlike med odkupnimi cenami za živilino in nadrobnimi cenami mesa. Če se pa meso ne bi pocenilo, naj bi neupravičeno pridobljeni dobilec odvzeli in ga uporabili za razvoj živiloreje.

PSENICE DOVOLJ — Direktor zvezne direkcije za rezerve živil Marko Uzelac je izjavil, da letos ne bo treba uvažati pšenice za prehrano. Pšenica je bolje obrodila kot smo računali ob hudi spomladanski suši.

INVALIDSKI DODATEK — 35.000 SD? — Republiški izvršni svet je predlagal skupščini, naj sprejme odlok, po katerem bi povčeli invalidski dodatek na 35.000 starih dinarjev. Pristojni skupščinski odbor pa je predlog zavrnil in zahteval, da se to vprašanje temeljite uredi z zakonom.

MNOGI BOGATIJO S KAMIONI — V Sloveniji je prijavilne 4800 zasebnih kamionov, toda lastniki plačujejo davek le od 1800 vozil. Drugi trdijo, da s kamioni ne opravljajo obrti, marveč da vozijo le za slastne potrebe. Nas hočejo imeti za bedake? Upajmo, da jim bo novi zakon vendar že stopil na prste.

PRODAJALI SO — NIČ — Organi javne varnosti na Hrvatskem in v Srbiji so zaprli številne ljudi, ki so osnovali nekakšne posredniške agencije. Prevaranti so s prodajo blaga, ki ga sploh niso imeli, zelo obogateli. Za tovrstne goljufije predvidevajo paragrafi do 20 let strogega zapora.

isto lansko obdobje. Junija je bilo v Sloveniji 497.000 zaposlenih ali 7.100 več kot lani (tu niso upoštevani zaposleni pri privatnikih). Izvoz pa je slabši: celotni jugoslovenski izvoz je bil v prvih šestih mesecih za 6 odst. manj kot v istem lanskem obdobju.

HRANILNE VLOGE IN POTROŠNIKA POSOJILA — Koncem maja so znašale hranične vloge v Sloveniji 161 milijard Sdin, potrošniška posojila pa le 34,8 milijard. Samo od lanskega do letosnjega maja so se hranične vloge povečale za 45 milijard Sdin ali za 39 odst. Potrošniški krediti se povečujejo mnogo počasneje, do letosnjega februarja pa so celo dokaj nazadovali.

MESO NAJ BI POSENILI — Na seji zveznega izvršnega sveta

Katera so merila resnične zavednosti?

Govor predsednika republiškega izvršnega sveta Staneta Kavčiča na kongresu ZMS v Velenju

1. nadaljevanje

Ali naj, ko ugotovim, da v tej družbi je ni vse tako, kot je začeleno, da ni samo lepa in pravica, gleda manjo kot nekateri demobilizirani filozofi ki jo žele zdaj pribititi na sramotilni steber, češ: »Pogejte, kakšna je! Poglejte, kako se razkrja!« Sama vam govorili, da ni vse v redu, ali pa se je treba postaviti na drugačno stališče, na stališče delavca, graditelja, zidarja, ki se vsega tega zaveda, gre pa kljub temu pogumno in vztrajno na delo. Če prevlada ta pristop — in prepričan sem, da prevladuje, potem je v tej situaciji za vsakogar potreben predvsem dvoje, in sicer da odklanja tako absolutno nerganje, kritiko in obup. Niti v prvem niti v drugem primeru ni gibanja naprej v tem trenutku. Zdi se mi namreč da se nekatere take dileme ponujajo in da je potrebna rezerviranost do njih. Skrata to pomeni, da je treba mirno in trčno gledati konkretno probleme in jih resevati, ne pa se izgubljati v velikih besedah in v umetnih alternativah kdo je za in kdo je proti.

Tudi na področju gospodarske reforme se postavlja ta osnovna alternativa. Nebranim sedanjim gospodarskim instrumentom in sedanjega sistema, ki je že v marsičem zastarel in ga pre počasi spremojamo. Vem da bo se mnogo težav in diskusijs in da bomo zakone in uredbe še in se dopolnjevati ter menjali. Kljub temu pa se postavlja vprašanje ali je boj za reforme pred vsemi boj za boljše instrumente za razdelitev tega kar imamo (kar pomeni da moraš drugemu vzeti, če hočeš komu dati) ali pa je boj za reformo ustvarjanje večjega dohodka in potem delitev po principu »naj ga tisti, ki ga je več ustvaril tudi več ima«. Slovensko gospodarstvo hodi po tej drugi poti. Zato imamo tudi rezultate in mislim, da je tudi perspektiva ugodna. Žejet bi s tega mesta dati priznanje vsem tistim delavcem in delavskim svetom, organizatorjem orodijno in direktorjem pri katerih prevladuje orientacija na ustvarjanje in na lastne sile, ki nam že da je rezultate in kar je največji porok uspešnosti reforme.

Zagotovili bomo sredstva za šolstvo

Žejet bi reči nekoliko več tudi o šolstvu. Načrtno šolstvo ima — to vidišmo — dve resni slabosti. Prvič, mnogo preveč je še potisnjeno v proračunski okvir, odvisno od proračuna. Materialna podlaga šolstva se je gibala na podlagi proračuna in kakšen procent več ali pa manj. In drugič, zlasti osnovno šolstvo je vse odvisno od materialnega stanja posameznih občin. To vse skupaj je dalo slabe rezultate, odkrilo nekatere anomalije in zaostriло nekatera, zlasti materialna vprašanja. Prišli smo do tega, da so v letosnjem letu ponekje najnižji dohodki prostvenih delavcev s srednjo strokovno izobrazbo 72.000, z višjo 61.000 in z visoko 90.000 dinarjev. To je stanje, ki ga ni mogoče zagovarjati in ga je treba čimprej spremeniti. Kot je znano, smo sprejeli v skupščini in v izvršnem svetu sklep, da že v letosnjem ozirnem prihodnjem šolskem

letu, to se pravi, od jeseni naprej, popravimo to stanje. Sredstva moramo poiskati tako, da bi se z novim šolskim letom sedaj najnižji osebni dohodki prostvenih delavcev (72.000, 61.000 in 90.000) s srednjo izobrazbo povisili za 20 odst., z višjo za 25 odst. in visoko izobrazbo za 30 odst. To je konkrezacija že znanih stališč. V naslednjem letu pa bomo dohodke prostvenih delavcev izravnali s povprečnimi dohodki ustreznih kategorij, ki so bili doseženi v gospodarstvu v letu 1987. Leta 1970 pa vno dohodke prostvenih delavcev izravnali s tistimi, ki so bili doseženi v letu 1968, in na ta način ustvarili popolno povezanost med gibanjem gospodarstva in materialnim stanjem šolstva. To praktično pomeni, da bodo delovni kolektivi, ki bodo odločali o svojih osebnih dohodkih v letu 1970, morali računati tudi že s tem, da bo ustrezno povisanje prislo v letu 1971 tudi za prostvene delavce in za celoten sistem izobraževanja. To bo nov element integracije in socializacije naše družbe. Srednje in visoke šole bo prevzela republikanska osnovna šola, bodo sicer ostale še v občinah, ampak bodo čvrsto povezane s celotnim ekonomskim življenjem in stanjem celotne slovenske nacije. Gleci na to, ker jih je mnogo, ki ne verjamajo da se bo to zgodilo, lahko zagotovim v imenu republike političnih forumov imamo na voljo dovolj eko in v imenu republike skupčine in izvršnega sveta, da nomskih in političnih sil, da bomo program urešenih izvršili v roku.

Pustiti brez dela mlade strokovne kadre je razmetavanje sil

Nekaj besed bi hotel reči tudi o mladih kadrih. Če se je kje v zadnjem času pokazala stagnacija konservativnost in kratkovidnost v naši družbi, potem se je pokazalo v odnosu do mladih strokovnih kadrov. In dalje, če kje treba stvari radikalno izmomi, potem jih moramo miti ravno v vprašanju strokovnih kadrov. Ne samo takon o pripravnih ampak celotno družbeno in nacionalno zavest vseh družbenih dejavnikov bi moral ustvariti v to, da mlade strokovne kadre, ki jih imamo dejansko čimprej in čim bolj, pa metno zapošljimo. Ne gre jih zaposlovati in iskati delovna mesta samo s stališča denarnih potreb. To so dolgoročne investicije v gospodarstvu.

V tem pogledu smo zares v paradišnem položaju. Ves svet cuti pomankanje strokovnih kadrov, mi pa se kot srednje razvita država skorajda bližamo situaciji hiperprodukcije znanja in intelektualnih potencialov. Se dolgo čas ne bomo mogli rešiti problema specifične nezaposlenosti, ker je to pri nas povezano s tempom prehajanja z vasi in industrijo, iz individualnega in zdržljivo delo. S tem problemom — ne bi hotel ničesar obljuditi niti popuščati kakšnemu kolikoli pritisku ali pa graditi kakšnemu kolikoli iluzije — se bomo še desetletja ukvarjali, zlasti v Jugoslaviji. To nam mora biti popolnoma jasno. Pustiti pa brez dela mlade strokovne kadre to pa je razmetavanje že tako skromnih umskih potencialov, kateri nam primanjkujejo na mnogih področjih.

Žetev ni odvisna le od vremena

Mnogo je odvisno od gnojila in semena — O tem se je moč prepričati na poljih brez znanstvenih dokazovanj — Zaradi zmanjšanega pridelka pšenica ne bo nič dražja

Letošnji pridelek pšenice bo v mnogih krajih manjši od lanskega. V nekaterih krajih Slovenije celo precej manjši. Ali na nekaterih poljih Razlike niso namreč le po posameznih pokrajnah, kjer je bilo različno vreme, ampak tudi med parcelami ki mejijo druga na drugo. Žetev torej potrebuje brez znanstvenega dokazovanja, da pridelek ni odvisen le od vremena, kot še vedno menijo nekateri kmetje, ampak tudi močno od gospodarjenja. V nekaterih krajih se letos to pozna še veliko bolj kot ob ugodni letini.

Mnogi kmetje menijo — nekateri so celo prepričani, čeprav niso sami poskusili — da se z umetnimi gnojili spaša tudi ob ugodnem vremenu, ko ni premalo, ne preveč dežja. Ker ne vedo vnaprej, kakšno bo vreme, ne upajo gnojiti. Pravijo, da je škoda denarja za nakup gnojil.

Letošnja žetev pa je kot že mnoge prejšnje pokazala, da se gnojenje z umetnimi gnojili spaša tudi ob suši. To je moč dokazati s podatki o hektarskih pridelkih in zato ni treba niti uradnih potrdil — le prisluhniti je treba kmetijcem, ko se menijo, koliko so načeli. Skrivnost velikih pridelkov je moč takoj razvozlati, če le povprašamo, kakšno semene so posejali in, kako so negovali posevke. Slabo obdelana in pognojena polja dajejo ob letošnjem neugodnem vremenu za polovico manjši pridelek kot najboljša, čeprav niso daleč drugo od drugega. Dobro pognojena žita, ki se se v zgodnjem pomladu močno razrastla, so laže prenašala poznejo sušo kot slab poševki.

Nekaj let po povojnih nacionalizacijah in izvajjanju zakona o agrarnem maksimumu, ki je določil, da sme imeti kmet največ 10 ha ob-

delovalne zemlje, so dajala mnoga družbena ali takrat imenovana državna zemljišča najmarjše pridelke. Že precej let pa je drugače. Na družbenih zemljiščih so namreč lepša žita kot na sodnjih zasebnih. Izjeme so redke. Zemljišča pa ne rode več ali manj zato, ker se imenujejo družbena ali zasebna, ampak je pridelek odvisen predvsem od obdelave polj. Tudi na zasebnih posestvih zraste veliko več kot včasih, če so dobro obdelana. Razlika je le v tem, da je velika zemljišča laže dobro obdelovati kot male parcele. Ne smemo pa spregledati, da so tudi nekatera manjša polja vzorno obdelana, čeprav z veliko vecjim trudom zasebnih lastnikov kot velika družbena.

Pri pšenici cene ne nihajo tako kot npr. pri jabolkih, krompirju in drugih pridelkih. Tako je že vsa povojna leta in tako je bilo pred za-

dno vojno. Zato se moti, kdor pričakuje, da bo slaba žetev prinesla visje cene in približno enak dohodek kot ob ugodni letini. Pšenica ni hitro polkvarljivo blago, zato so cene med posameznimi državami precej izenačene. Dohodek je moč povečati le z večjim pridelkom.

Reklamo za umečna gnojila pustimo tovarnam, ki jih proizvajajo in trgovcem, ki jih prodajajo. Kmete pa je treba spodbujati, naj sami poskusajo in računajo, ali se jih spaša uporabljati ali ne. Seveda jim je treba pri tem pomagati tudi s strokovnimi nasveti. Zlasti takim, ki se ne ločijo različnih umetnih gnojil, ker ne pozajajo njihovih sestavin. Gospodarno je uporabljati le ustrezno gnojilo na pravem mestu.

J. PETEK

Največje združenje naših proizvajalcev

Jugoslovanske železnice in proizvajalci železniških vozil so sklenili zelo pomemben sporazum o sodelovanju za modernizacijo železnic. Na temelju tega sporazuma bomo dobili doslej največji konzorcij, preprosteje povedano — največje združenje proizvajalcev v sklopu jugoslovenskega gospodarstva. V skupnem delu bodo združena vse železniška transportna podjetja, proizvajalci železniških vozil, poslovne banke, proizvajalci črne metalurgije in delov za železniška vozila, kakor tudi ustrezna zunanje trgovinska podjetja.

Jugoslovanska industrija bo dobila od tega združenja velika in zanesljiva narodila. Železnic se namreč obvesti, da so dočači proizvajalcev pričakujajo v prihodnjih letih 200 diceskih manevrskih lokomotiv, 20 garnitur elektromotornih vlakov in 10.000 tovornih vagonov.

V Srbiji so povečali minimalne pokojnine

Skupščina skupnosti socialnega zavarovanja Srbije se je odločila, da bo najvišje pokojnine v tej republiki povečane na 300 novih dinarjev. Vsí staršnji upokojenci, invalidi in družinski, katih prejemki so manjši, bodo dobili poseben dodatek. Sklenili so, da bodo že te dni začeli izplačevati povečano pokojnino tudi za vse morece nazaj — od 1. januarja letos.

Kmetijski nasveti

Shranjevanje žita

Casi se spreminjajo in mi v njimi. Odkar so komajni in mlatilnice začele nadomeščati žanjiče in mlatiče, gre težko in dolgotrajno delo ob spravilu žit v pozabovo. V pozabovo pa gredo tudi stari običaji in starci slovenski izrazi; v nekaj desetletjih jih bodo poznali samo še zbirali — etnografi in muzeji.

• Pri žitvi s kombajni je važno ujeti najbolj primerni trenutek, saj se nam lahko veliko žita osuje, če je prezelo, ali pa se kvare v shrambi, če še ni dozorelo. Pravi čas je, ko so zrna vrh klase popolnoma zrela, v sredini klase pa še voščena. Kaj drugega o sami žetvi skoraj ni potreben reči, opozoriti pa je treba na shranjevanje.

Žito v shrambi diha in počasi izgublja tezo. 10 stopinj temperature in 50-odstotna zračna vлага je najbolj primerno za shrambo žit. Če začelenega odstotka vlage v žitu ne moremo dosegči že ob mlačvi, je treba žito umetno dosušiti, vendar je treba biti pazljiv, da ne bo poškodovana kaljivost.

Ko žito skladisci, moramo najprej nasuti tanek sloj in večkrat premesti, kasneje pa lahko nasujemo tudi do 1 meter na debelo. Po hladnih dneh ne smemo odpirati oken, če je zunaj toploje, ker se bo žito navajilo.

• Dobri gospodar se zavaruje tudi proti žitnim škodljivcem, ki so pogostni gostje žitnih shramb. Crni žužek, trdoživ, pol centimetra dolg hrošček, je kmetovalcem dobro znan. Nevarni so še: žitni molj, mokar in močna večja. Čistoča in dobro pripravljene shrambe so najboljše zdravilo, saj je te škodljivce težko uničevati s kemičnimi pripravki.

Shrambe pripravimo tako, da stene prebelimo z apnenim beležem, ki smo mu primešali anilinsko olje ali petrolej: se bolje pa jih je posuti s pantakanom ali pečinom. Prazne vreče razkužimo z ogljikovim žveplicem ali cianovodikovo kislino ali pa z vročino.

Inž. M. L.

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladničih! Razprodajte jih in pomagajte si z denarjem, ki ga boste dobili na ta način! Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zaloga! Pri tem Vam najbolj učinkovito pomaga oglas v lokalnem tedniku!

REKE PA NAM UMIRajo NEZADRŽNO ...

Poginule ribe so samo zunanji znak, kaj se v resnici dogaja z našimi potoki in rekami. Obvarovati naravo ni samo dolg prihodnjemu, temveč tudi sedanjemu rodu. Zato je nerazumljivo, zakaj noben opomin dovolj ne zadeže, zakaj ostaja pri starem ali se slabša

Ko smo se pred leti vozili mimo pravljicne LO-reley po umazanem črnom Renu med vlačilci in velikimi čolni, ki so tovorili nafto in premog v velika mesta ob reki in opazovali poslednje ribiče, ki so še upali na plen v napol mrtvi reki, nam je vodič dejal nekako takole: »Ta usoda čaka večino rek na svetu. Zgledi ne prepričajo, ljudje morajo sami občutiti, kaj pomeni sebi uničiti zdravo vodo, saj le tako potem lažje žrtvujejo milijarde, ki so potrebne za ozdravitev.«

Ista usoda je doletela že svojimi ostrimi robovi poškoduje škrge rib.

Za vse to dobi novomeška ribička družina dobrih 6 milijonov starih dinarjev odškodnine.

Brane Suhy, tajnik ribičke družine, pravi o tem: »Odškodnina je le skromno nadomestilo za veliko škodo, ki

Vodstvo tovarne DANA je ribičem dalo pismo izjavo, da po 31. marcu 1968 tovarna ne bo več spuščala v Mirno odpadkov destilacije in drugih snovi, ker bo do takrat že zgrajena čistilna naprava. Prišel je marec, pa tudi junij, toda teh naprav še vedno ni nikjer. Izgovori na neurejeno regulacijo ne morejo ribičev in drugih ljudi prepričati, kaj sele, da bi jih zadovoljili.

Tudi DANA in KPD Dob plačujejo odškodnino, ki jo ugotavljajo na podlagi številic poginulih rib, površine vode, dognosa in plemenske vrednosti rib. Toda kaj pomaga: denar gre za nakup

reportaža: NAŠE VODE

ženj. Sava je od zasavskih rudnikov navzdol dobesedno zacementirana s premogovim prahom in jalovino. Neprosojna voda že skoraj več ne pozna življenja. Podjetje CE-LULOZA v Krškem jo mora po zagotovilu ribičev za svoje potrebe celo čistiti, kar pa je ne moti, da ne bi tudi sama reka onesnažila z odpadnimi celulozimi vlakni, sladkorjem in taninom. Pravica za enega torej ni hkrati tudi dolžnost za drugega!

VSE VEČ RAZLIČNIH NEVARNOSTI

Biofinginja Tilda Herfort, ki kot sodobavka ljubljanskega ribičkega zavoda raziskuje zastrupitve, ima cedalje vec dela. Vode ne zastrupljajo in onesnažijo le industrijski ob-

Drob, občutljiv zarod postrije je prva žrtev (na sliki zgornja)

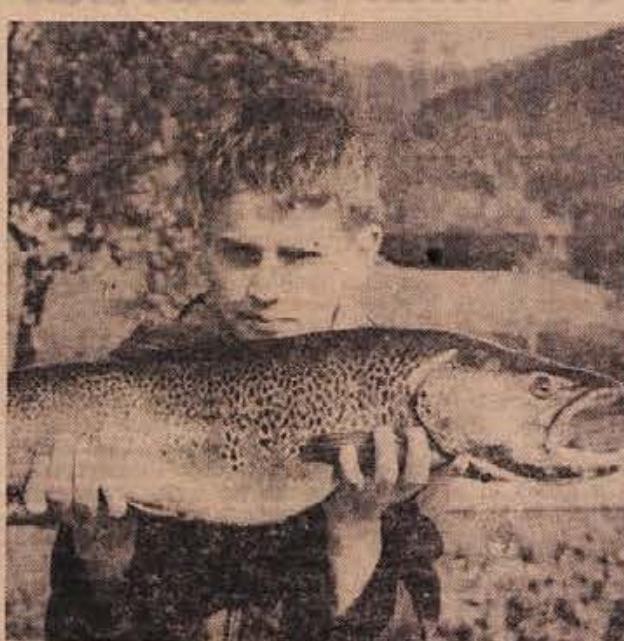
ZDAJ SO NA VRSTI DOLENJSKI VODO-TOKI

Zastrupitve in onesnaženja zadnjih let kažejo, da je prisia vrsta tudi že na dolenske potoke in reke.

• KRKA. Cista je le že do pritoka Radeščice, ki izvira pri Podturnu. Ta prtok, izredno primeren za gojitev lipanov, je jeseni 1963 prvič preplavila temna usedilna premogovega prahu, ki ga je voda prinesla iz kočevskega rudnika. Pravda o odškodnini je tekla leta in leta, kazalo je že, da bo onesnaženje prenehalo, toda letos se je spet močneje pojavilo. Rudnik ne plačuje niti odškodnini.

V Straži spušča podjetje GORJANCI odpadno olje naravnost v Krko. Vanjo spušča odpadke tudi NOVOLES. Olja in druge odpadne snovi se lepijo ob bregove in uničujejo predvsem mlad ribiči zarod in ves tisti droben rastlinski in živalski svet, ki je hrana za večje ribe.

V Novem mestu spušča v Krko odpadne snovi cela vrsta podjetij: NOVOTEKS, KRKA in ISKRA dajejo reki barvila in druge kemikalije. Čestno podjetje odpadna olja, podjetje KREMEN na droben kremenčev pesek, ki s

CUDOVITO RIBICEVO DOZIVETJE — ujeti 5,32 kg težko potočno postri, dolgo 74 cm. Te žlahtne ribe pa se morajo vse bolj umikati pred neusmiljenimi odpadki.

je niti ni mogoče izmeriti, če razen ribičev upoštevamo vse tisto, kar imamo lahko od reke. Razen odpak pa nam veliko škodo naredijo tudi krivolovci, saj smo npr. iz prijavi zadnjih let lahko ugotovili, da so samo v oklici Šimbera pri Žužemberku ujeli dve tone merskih rib. Zakon je pomanjkljiv, ker ne šteje krivolova za krajo, za katero so odgovorni tudi starši.

Poznamo še celo vrsto drugih zastrupitev in onesnaženih rib, ki jih potem zopet zastrupijo, meni tov. Brunček, prejšnji predsednik ribičke družine »Mirna« s sedežem v Mokronogu.

novih rib, ki jih potem zopet zastrupijo, meni tov. Brunček, prejšnji predsednik ribičke družine »Mirna« s sedežem v Mokronogu.

novih rib, ki jih potem zopet zastrupijo, meni tov. Brunček, prejšnji predsednik ribičke družine »Mirna« s sedežem v Mokronogu.

DENAR GRE ZA RIBE, KI POTEM SPET POGINEJO

• MIRNA. V tej lepi reki je že hujše. Krmeljski rudnik je resila ne more ved onesnažiti, toda pojavili so se novi viri, še bolj nevarni. Od kar je zrasel KPD Dob, kjer v velikih sodobnih delavnicih delajo obojenci, in od kar se je začela večati tovarna rastlinskih specialitet DANA, se zastrupitve kar vrstijo.

Kot je ugotovil ljubljanski zavod za ribištvo, je ob hudi zastrupitvi leta 1955 Mirna vsebovala kar 1,8 milligramov cianidov na liter vode, dovoljena količina pa je 0,01 (!). Te strupe so spustili iz delavnic KPD Dob, toda letos je bila vseeno zastrupitev v prvomajskih praznikih še hujša, saj je na odseku, dolgem več kilometrov, pognil ves ribi zarod.

FRANC VERCE,
tajnik ribičke svezce
Slovenije

Tako kot ob Kolpi pri Prelesju (na sliki) so tudi kraji ob Krki in Savi bogato obdarjeni z naravnimi lepotami. Izletniški turizem ima vso bodočnost, zlasti še, ker bodo že letos zgrajene nekatere nove ceste. Lepi cesti in slikovita narava pa ob zastrupljenih rekah ne pridejo do veljave. Zaman so vse velike investicije v turizem, ki naj bi bil glavna pridobitna panoga krajev na njihovih bregovih. Zdaj je med večjimi rekami našega področja edinole Kolpa še bistra in osvežujoča.

Kako dolgo še? (Foto: Ria Bačer)

RINZO SO ZASTRUPILI Z GNOJNICO. Nobene težave kmetijskega posestva ne morejo biti opravičilo za moritve v Rinži, kjer je zaradi ene same zastrupitve leta 1964 poginilo blizu 2000 velikih rib in nič koliko zaroda.

rati, marveč vse bolj tudi kanalizacija, detergenti, različna škopiva proti boleznim in škodljivcem v kmetijstvu, gnojnica, silaža. Ti viri niso manj nevarni, saj delajo neprehomoma in skoraj neopazno. Ribji živiljenjski prostor se nenehno manjša, s tem pa tudi naš.

URBANIZACIJO se potrebe nenehno večajo. Ugotovljeno je, da se v nasih razmerah v desetih letih približno povečajo.

• NARAVO MORAMO OBVAROVATI, nadvse je pomembna za človekovo življenje, za oddih, zdravje, počutje. Vode se zdaleč niso samo zadeva ribičev. Slovenija je premajhna za nepremišljene posege, za neodgovorno uničevanje narodovega bogastva.

• KOLICINA VODE SE NE DA POVECATI z nobenim ukrepom, prebivalstvu prinaša zdrava, čista tekoča voda.

• Z RASTJO MEST IN

Leta 1967 je bil sprejet poseben zakon o varstvu voda, ki je zahteval, da morajo vsa podjetja, ki onečiščujejo vodo, v 10 letih zgraditi distilne naprave. Prišlo je leto 1967, toda rezultati tega so porazni: čistilne naprave je zgradilo le nekaj podjetij, le nekaj več pa zasilne čistilne naprave.

Ostalo je pri starem, pri opravili, da so čistilne naprave draga zadeva. Nihče ni odgovarjal, nobeno podjetje ni bilo zaradi kršitve zakona tudi kaznovano.

Ribiči so se leta 1965 zgnali. Sestavili so posebno rešoljico in jo poslali republiški skupščini. Zahtevali so, naj določila dobrega zakona, ki bi lahko obvaroval vode vsaj pred najhujšim, spoštujejočim upoštevajo, toda tudi to je ostalo le mriva črka na papirju, kot so znoja ugotovili na občenem zboru Ribičke svezze Slovenije v soboto, 29. junija.

Kdaj bodo ti pozivi zadostovali, komu jih je še potrebujo nasloviti?

INZ. MARJAN LEGAN

Trikrat so ustaši jurišali na nas in trikrat smo jih potisnili nazaj

Ivan Turk iz krške CELULOZE se spominja bitke za vas Bosiljevo

Ko so zorele češnje, je bila obletnica bitke za Bosiljevo onstran Kolpe. Dogodek sega v leto 1944, toda kajub dolgemu časovnemu razdobju se ga nekdanji borec Cankarjeve brigade Ivan Turk spominja, kot da bi bilo to včeraj. Prisluhnimo njegovim pripovedem!

«Tisto noč sem bil v predhodnici. Vas Bosiljevo smo napadli okrog polnoči. V njej so gospodovali ustaši in ponosni so trikrat jurišali na nas in nas trikrat odibili. Vsakokrat smo jih s ponovnim napadom potisnili nazaj.

Ko se je zdanilo, si niso vedupali iz hiš in rogov. Položaje smo držali v rokah približno do enajstih dopoldne. Spoznali smo, da z lahkim orojem vasi ne bomo zavzeli. Spoznali smo si nekaj topov od hrvaških partizanov.

Sprejmite in obogatite

(Nadaljevanje s 1. str.)

zem hotel iztrebiti njemu nešteče narode v Evropi, v nadaljnji dobi pa še drugod po svetu. Mudi rod ne sme pozabiti, da ne bi bil svoboden in ne bi imel tega, kar ima danes, če starejša generacija ne bi bila zgrabila za orožje in se na življenje in smrt spoprijela z brez primere močnejšim soražnikom.

Ne bi hotel rodu, ki danes že polugoma odlha, peti slavo, priditi pa je treba, da se je tedanje mledo pokolenje, ko je slovodu za biti ali ne biti, odevalo s toliko zaveščijo in toliku nesebičnosti, da si je s tem zasluzilo častno mestno med rodom, ki jih slovenski narod beleži. Daleč sem od trditve, da je bilo vse dobro, kar je bilo v tistem času storjenega, res pa je, da je bilo vse narejeno z neomajno vero v boljše čase in v boljše odnose med ljudmi. V tem času smo kot narod storili velik korak naprej, naša zavest se je močno utrdila, in danes nikogar ni sram pričati, da je Slovence.

Zo se na slavnih spominjam preteklih dogodkov, ne glejmo na to kot na poudarjanje zasluga starejšega rodu, marteč kot gojitev spomina na dela in lastnosti, ki so v vseh časih pomentele ideale. Mladostnega zanosa in prednosti, tovaristva in poštovanja skromnosti in hrabrosti je bila tista doba tako polna, da se danes v njej lahko najde močno nešteto svetih vzorov za milajši rodu.

Cetrti stoletja mineva od tistih časov. Večina vas iz mlajšega rodu ima sicer še neko,endar z vsakim dnem bolj medlo predstavo o takratnem življenju v uporni domovini in v tej dolini. Ali se sploh že spominjam, da je prav tu v Kostanjevici takoj onstran grajskega ridovja tekla žična ograja s katero so hoteli sovražniki nabega naroda izstradati tiste, ki so se borili za njegovo svobodo? Žična pregraja, ki naj bi partizane odrezala od gospodarsko močnejših krajev, ni prišla daleč po dolini Krke, se do Novega mesta ni dosegla, ko se je

zrasti italijanski fašistični imperij. Dogodki, ki so temu sledili in čigar obletnice bomo praznovali letosno jesen, so notranje razplete samo že pospešili. Tisto jesen je velik del slovenskega naroda neposredno volil svoje poslance za Zbor v Kočevju. V dvorani, ki jo je krasil napis s Cankarjevo preroško besedo »Narod si bo pisal sodbo sam!«, so poslanci potrdili javno in slovensko tisto, kar je bilo borbeno geslo borcev že dve leti predtem, in sicer, da bo odsej slovenski narod sam svoj gospodar. In potrdili so tudi priključitev odcepjenej primorskih pokrajini matični Sloveniji.

Uresničitev Cankarjeve misli je prinesla velike spremembe v omotno življenje našega naroda. Po vsej socialistični domovini, tudi v tej dolini, se je v petindvajsetih letih marsikaj spremenito. Morada bi si kdo želel, da se je več. Ker pa je danes življenjski tempo z vsakim dnem hitrejši, je s tem tudi sama naša domovina, pa tudi svet kot celota z vsakim dnem manjši. Zato ne smemo merit materialnega napredka samo po dosežkih, ki so vidni v tukajšnji bližnji okolini. Kdor koli je priden in poisten, lečko danes najde dobrega in obilnega kruha nedaleč od svojega rojstnega kraja.

Danes, ne celega četrt stoletja po končani vojni, postaja Evropa spet nemirna. Mladi rod marsikaj na vrhu in na zahodu protestira proti določenim življenjskim navadam, protestira proti načinu, kako se slovesno proklamirana načela demokracije v praksi slabno izvajajo.

Starejšemu rodu ocita, da ni bil zvest načelom in idealom, za katere so umirali boriči proti fašizmu očita mu, da je postal prevec sum s seboj zadovoljen, in zahteva zase večjo udeležbo pri urejanju življenja. Potrjuje misel, ki jo je izzekel ustavnitelj češke države in filozof Masaryk, da je človek povezan z družbo ne samo horizontalno, ampak tudi vertikalno. S tem je hotel povedati, da ima vsaka generacija opraviti z dedičino svojih prednikov in da je odgovorna svojim naslednikom. Trenutno mora presoditi, kaj so njeni predniki opravili pozitivenega, in jim to steti v dobro, tisto pa, kar meni, da ni bilo v redu ali pa ni več uporabno za njen čas, naj popravi in gleda, da bo sama ukrepala bolje.

Tudi pri nas smo na pragu izmenjave rodu. Boj za ureščevanje načel gospodarske in družbene reforme je v potem razmahu. Cankarjeva misel »Narod si bo pisal sodbo sam!« dobiva svoje ureščevanje v razvoju samoupravljanja oz. v organiziranju družbe na samoupravnih novah. Tudi gesla, ki jih danes uporablja nemirna Euro-

pa, znova potrjujejo, da je bila Cankarjeva misel misel velikega človeka in vizionarja. Vsa njegova dela izpričujejo boj za pravo človekovo podobo, za demokracijo v njenem najglobljem bistvu. Petdeset let po njegovi smrti si narod že piše in si jo bo še pisal. Vsak rod mora k njej prispeti svoj delež.

Sedanjemu mlademu rodu, ki prevzema krmilo narodove usode polagoma v svoje roke, želim, da bi imel toliko idealizma, kot ga je imel starejši, potravo pa neč sreča in spremnost. Materialnih pogodb za uresničitev načela, ki stoji pred vami, imate neprimerno več, kot smo jih imeli mi. Želim ram, da tisto, kar je bilo v preteklosti dobrega, razvijate naprej, kar pa smo mi napak napravili, popravite in dodajte še sivoje, bojše. Če boste tako delali, potem bo vsak od nas prepričan, da je narodova usoda v dobrih rokah. S to željo tam tudi čestitam za danšnjem praznik in vas iskreno pozdravljam!

Skromen in zadovoljen

Franc Zupančič iz Črnomelja, partizan pri 19 letih, danes pa skromen upokojenec

Pri črnomalskem tromostovju ima svojo hišico upokojeni cestar Franc Zupančič, ki je eden skromnih prvoborcev NOB. Pričakovala sem, da mi bo našteval težave upokojencev, pa je najin pogovor potekal povsem drugače:

— Zadovoljen sem, je nejal. Pred dvema letoma sem šel v pokoj. Imam pokojnino in nekaj zemlje. Prav nič se ne pritožujem. Kdor hoče delati, mu ni sile!

— Ali ste res tako mladi edšli v partizane?

— Devetnajst let mi je bilo, ko sem se junija 1942 javil v Kolbenovi zidanici. Tam smo dobili orožje, nato pa odšli v logor nad Maverlenom. Kasneje sem bil v Cankarjevi brigadi, nato v Semiški četi, osvoboditev pa me je začekala na komandi mesta Metlika.

— Sodelovali ste v več hu-

Takrat sem prvič videl, da so streljali z njimi navadni streliči (bili so naši cankarjevi), in ne artillerija. Topove smo privlekli do žice in potisnili skoznjo cevlj. Ciljali smo kar skozi cev. Streljali smo iz bližine in rušili hišo za hišo, bunker za bunkerjem. Ustaši so se medtem umirili, prevzel jih je strah.

Vrnili sem se k svoji celi, kjer sem bil komandir. V prvem jurišu je bil hudo ranjen Klusov Joža. Zelo težko je bilo priti do njega, ker je ležal ravno na poti. Z zadnjimi močmi se je nato zavlekkel pod oreh na njenem robu. Naši borci so se umaknili kakih 60 metrov nazaj. Odpravil sem se po ranjenega Jožeta. Privlekel sem ga na varno in potem so ga odnesli.

Ko sem ga reševal, je dejal, da je z njim konec. Zapustil mi je pištole in uro z naročilom, naj oboje izročim njegovemu dekletu. Avtomat je poklonil meni. Nisem ga zadržal, ampak sem vse skupaj dal partizanki Zinki. Jožeta nisem več videl. Kmalu po tistem je izdihnil.

Topovi so neutrudno tolkli po sovražniku. V naslednjem jurišu smo zavzeli Bosiljevo. Dobili smo ogromno orožja. Ustaši so utrpeli hude izgube. Precej smo jih ujeli. Orožje smo dali hrvaškim partizanom.

Cez dva dni so prišli iz Karlovca Nemci. Ceravno so njihovi tanki odrezali zaščitnico, se je brigada sredno umaknila čez Kolpo.

Po pripovedi zapisala Jožica Teppey

TONE FERENC:

Neuspeli načrt naselitve Slovencev na Poljskem

4

Formalni postopek pa bi naj začel družinski poglavar s prošnjo, na kateri bi najprej obljubil zvestobo nemškemu rajhu in Hitlerju ter se zavezal, da bo v izpolnjeval obveznosti, ki mu jih bo postavljala narodna skupnost, da se bo naučil nemško in da bo otroke, kolikor jih bo imel, vrgnili v nemški duhu. Zastopnik Stajerske domovinske zveze bi naj preveril, ali je bil prisolec oziroma njegova družina 14. aprila 1941 na Spodnjem Stajerskem ali Gorenjskem in da spada k domovini zvestim Spodnjem Stajercem. Povedal je tudi, da ni domovini zvest Spodnjem Stajercem, kdor je aktivno ali vodilno delal proti nemštvu, pri komer bo imel zdravnik večje dednobioško pomešanje, kdor je asocijalni element ali je bil hudo kaznovan zaradi kriminala in za koga bo pristojni višji vodja SS in policije dal že o negativno karakteristiko. Začetnik Stajerske domovinske zveze naj bi imel tudi pravico dati svoj veto na predlog višjega vodja SS in policije za naselitev prostic na vzhodni Evropi. Komisija bo končno ugotovila, ali se lahko prisilcu podeli nemško državljanstvo na preklic ali pa naj prisilec postane le zaščitenec nemškega rajha. V primusu, da kaj ne bi bilo jasno, ali se ne bi moglo dokončno odločiti, naj izda t.i. potrdilo o odložitvi preiskave in ga pošlje v Lodzi.

Menim, da je osrednji vselitveni urad v Lodzi namenjal kljub vsemu vključiti v svoje komisije, ki bi naj pregledovali Slovence, tudi rasne preiskovalce. Sef glavnega rasnega in kolonizacijskega urada SS Otto Hofmann mu je namreč 13. februarja pisal: »Zaradi premislitev mnogih preiskovalcev k enotam mi je mogoče, da bi k vašim komisijam za podelitev državljanstva Slovencev, ki so sposobni za ponemčenje, poslali rasne preiskovalce. Prosiš je tudi, naj naroči vodjem svojih komisij, naj dajo državljanstvo samo tistim osebam, za katere je nedvomno dokazano, da so sposobne za ponemčenje, in naj se v problematičnih problemih obrnejo raje na Volksdeutsche Mittelstelle.«

17. februarja je sodelavec osrednjega vselitvenega urada v Lodzi SS Sturmbannführer Gottstein z odredbo št. 179 podrobnejše določil tehnično izvedbo pregleda in

Tako imenovani »letički komisiji« sta pregledovali Slovence v nemških pokrajinalah, in sicer XXI. pod vodstvom SS-Untersturmführerja Kohlerja v vzhodnih, XXII. pod vodstvom SS-Hauptsturmführerja Portnerja pa v zahodnih pokrajinalah.

XXI. komisija je najprej pregledovala Slovence v Spodnji Šleziji, in sicer od 26. februarja do 28. marca (od 26.II. do 9.III. v Brešlau, 10.III. v Lebusu, od 12. do 14.III. v Bad Langens in od 16. do 28.III. v Hirschbergu). Pregledala je 2412 oseb in 2087 dala nemško državljanstvo in oceno 80%, 56 jih je razglasila za zaščitence nemškega rajha, petinštidesetim pa ni dala nobene ocene.

XXII. komisija je odšla na Saško,

kjer je od 1. do 30.IV. (od 1. do 8. v Dresdenu, od 12. do 17. v Freiburgu, od 19. do 30. v Chemnitzu) pregledala 1194 oseb.

Skupina slovenskih izgnancev pred barakami v prehodnem taborišču Stockhof pri Lodzu na Poljskem.

Sejmišča

Novomeško sejmišče

V pondeljek, 15. julija, je bilo novomeško sejmišče slabu obiskano. Naprodaj je bilo 498 prasičkov, prodali pa so jih samo 232. Manjše so prodajali po 60 do 120 din. večje pa po 130 do 230 din.

Sejem v Brežicah

Na brežiškem sejmu je bil v soboto, 13. julija, naprodaj 420 prasičkov, prodali pa so jih 326. Mlađki so šli v denar po 5 do 5,50 din/kg, večji pa po 4,5 din/kg.

Za doslednejšo zaščito spomenikov

Svet za prosveto in kulturo pri občinski skupščini Novo mesto je razpravljal o varstvu kulturnih spomenikov — Neprecenljivo bogastvo marsikje propada — Še je čas, da ohranimo svoje narodno bogastvo — Ostrejši ukrepi pri varstvu narave so nujni — Za spomeniško varstvo na našem področju skrbijo ljubljanski Medobčinski zavod za spomeniško varstvo

Dolenjska slovja po velikem številu kulturnih spomenikov, novomeška občina pa je po njihovem številu med najbolj gospodarskimi v Sloveniji (izjava umetnostnega zgodovinarja dr. Zelenika). Za njihovo zaščito je bilo v preteklosti precej storjenega, vendar ne toliko, da nam ne bi vrsta izjemnih kulturnih spomenikov pred očmi propadala in izginila. Vsekakor je ena najvažnejših nalog spomeniškega varstva na Dolenjskem inventarizacija obstoječih kulturnih spomenikov. Ta je ena važnih osnov za njihovo zaščito, hkrati pa je seznam kulturnih spomenikov važen turistični informator. Za našo področje je bil pred časom narejen seznam kulturnih spomenikov v dolini Krke. Vanj niso vsteti samo gradovi in cerkve z baročno ali drugačno opremo, ampak tudi kmetije s posebnostmi gradnje itn. Za spomeniško varstvo v novomeški občini skrbijo po pogodbah Medobčinski zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane (načrtovan, da za to leto pogodba se ni podpisana, tako da je na tem področju »brezvladje«). Medobčinski zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane se bo zavezal (pogodbo bo prav gotovo v kratkem podpisala tudi naša občina) za izdelavo seznama kulturnih spomenikov, pomagal bo pri objavi gradiva o zgornjem delu Krke, zavzemal se bo za jesnejsje sodelovanje s svetom za urbanizem, da bi tudi Novo mesto dobito elaborat o zabitinem mestnem jedru. Skratka, člani sveta za prosveto in kulturo so imeli po sestanku vtis, da se bo tudi

na področju spomeniškega varstva stanje izboljšalo. Nezdružno je namreč dejstvo, da se doslej zaradi denarnih in drugih težav ni dal prebiti zid nerazumevanja, zlasti takrat, kadar je šlo za postavljanje hiš na zaščitenih površinah, kadar je šlo za rekonstrukcije kulturnih spomenikov z divjimi posagi v zaščiti.

PETER BRESCAK

VIKTOR MAGYAR RAZSTAVLJA NA MIRNI

Predvsem izpovednost

V petek, 12. julija, je v osnovni soli na Mirni Lado Smrekar odpril razstavo delo dolenjskega slikarja avtodiakta Viktorja Magyaria. Magyar, ki je pet let učitevje na blistnjem Cateku, je v solski uličnični razstavil petnajst olj ter pet portretov. Slikar se je dolej predstavil že na dveh samostojnih razstavah ter skupinskih v Slovenskem Gradišču, Celovcu, Innsbrucku, Zagrebu, Vitrviču, Štrumici, Opatiji, na Rski in v Šisku ter Philadelphiju (mesta nastevan zato, ker so za slikarja Magyaria to postaje v njegovem iskanju sveta). Otvoritev se je udeležilo tistega sprednjeslovenskega popoldneva le manj ljudi, bili so tam njegovi prijatelji iz Zagreba, Ljubljane in Novega mesta, znanci in prijatelji iz Trebnjega in od drugih. Ima je bilo malo obiskovalcev, je bilo valjajo v razstavisci toliko bolj intenzivno. Pred zbranimi je spregovoril Lado Smrekar o Magyari-

vem delu: razložil je njegovo slikarsko in človeško pot, dal je strokovno oceno slikarjevega dela ter razmisnil o Magyariju-učitelju.

Magyariovo sporočilo je preprosto in učinkovito. Z veliko držnostjo nam pripoveduje o svetu okoli sebe: o dolenjski pokrajini, ki jo predstavlja z njenimi folklornimi posebnostmi (deja Svart, Pleš, Kurentov, Kosec, Zeleni Jurij), o njej pa razmisla še drugače. V risbi, ki jo ustvarja s tako lahkoto in ki je prioniljiva kot lastkoviceva, je izpovednost najbolj prisotna. Risba Božja ob obstanku, ki je v katalogu navedena na zadnjem mestu ni razstavljena brez programa.

Magyar bo še letos skupinsko razstavljal v Dubrovniku in pri Š. Štefanu. V jesen pojdejo njegova dela v Rim.

PETER BRESCAK

Pivam serenadu...

Cetrti prireditev letosnjega Dolenjskega poletja je bila prava fešta južnjaškega temperamenta, muzikalnosti, lahkoosti, vedrine in duhovitosti. Na terasi otoskega gradu se nam je s sporedom dalmatinskih pesmi, dveh slovenskih in makedonskih narodnih, venčkom zagorskih ter z nekaj zabavnimi melodijskimi predstavili vokalno-instrumentalni ansambel »Dalmacija«, ki mu je umetniški vodja Mario Nardelli, glavni komponist in aranžer Roman Butina (razen tega je tudi silajan harmonikar), njegovi člani pa so pevci in solisti RTV Zagreb. Peveli in instrumentalisti, ki jih je pred desetimi leti povezata v nerazdržljivo-bratovščino ljubezen do stare dalmatinskih pesmi, so prejeli številna priznanja na gostovanjih po SZ, v obeh Nemčijah, Italiji in ne nazadnje na mednarodni pariški glasbeni prireditvi: Mužika z Elizejskih poljan.

Na Otočcu so že z uvodno

pesmijo CA KO VOLI, CA KO ZNA kot raketa vzlatal razpoloženje publike, ki so jo nato v pesmi PIVAM SERE NADU, PODMOSKOVSKI VEČERI, O SOLE MIO, KALINKA IN FESTA se posebej navdušili solisti B. Nikolić, T. Mijač, D. Kalmeta in V. Koljesar. Za smeh je poskrbel duhoviti konferansier Branislav Kubik, član zagrebskega gledališča »Komedijski. Se posebej je ugajala njegova padronija na pevce-kričače...

Po končanem koncertu so nam člani ansambla povedali, da so bili nadve zadovoljni, ker je bila publika prijetna in razpoložena, se poseben užitek pa jim je pomenilo peti v tako čudovitem okolju.

ABV

Mirna: doživetje ob Divjem lovcu

Zaradi bolezni v igralski skupini prosvetnega društva »Lojze Košak« iz Kostanjevice je že kazalo, da prve predstave Finžgarjevega Divjega Lovca na prostem 13. julija ne bo. Prizadevnemu društvu pa se je vendarje posrečilo najti zamenjave, igra pa je navdušila skoraj 2000 gledalcev, ki so ta večer prihitali pod mirenski grad, kjer so naslednji dan slavili drugo srečanje dolenjskih izseljencev.

Plesi in pesmi Jugoslavije

V soboto, 20. julija ob 21. uri, nastopi na terasi restavracije Otočec v okviru tradicionalnega kulturnega sodelovanja med Karlovcom in Novim mestom folklorna skupina DRAGUTIN ARMANDO in pesmi Jugoslavije: za ples s sporedom narodnih plesov pa bo igrал ansambel Dehors. Predprodaja vstopnic v recepciji Grad Otočec. Vabljeni!

»Barakarje Pavla Zidaria

Pisatelj Pavle Zidar je v mariborski založbi Obzorja izdal knjigo o svoji mladosti Barakarji. Zanimivi slovenski pisatelj pripravlja, tako smo pred kratkim izvedeli, roman o Novem mestu. (pb)

Mladi gasilci so v čast žužemberškega občinskega praznika tekmovali v gasilskih spretnostih. Stevilne gledalce, ki so sledili še ostalim športnim tekmovanjem, so s svojimi spretnostmi presestili. (Foto: S. Dokl.)

Tone Prázník mladinski prvak SRS

V Postojni je bilo pred dnevi končeno letošnje mladinsko šahovsko prvenstvo Slovenije. So delovalo le 15 šahistov, vendar je bilo kandidatov za najvišja mesta precej. Borbe v zadnjih kolih so bile zelo dramatične. Na sam vrh so se uvrstili kar stirje igralci, vendar je imel Tone Prázník (Kočevje) boljši rezultat proti zmagovalcem in je tako postal mladinski republiški prvak za leto 1963.

Prvenstvu zasedeno priča je na višji način, saj je pokazal na prvenstvu največ volje in prizadovnosti. Tudi v šahovskem klubu Kočevje je poleg Radija Osterma, na eden od najbolj marljivih sahovcev.

Končni vrstni red: 1. do 4. Prázník (Kočevje), Masleška (Postojna), Kosanovič (Ljubljana) in Nagle (Kranj) 10. točk; 5. Slak (Domžale) 9,5; 6. do 7. Halik in Galle (oba Ljubljana); 8. Šerňák (Maribor) 8,5; 9. Maehler (Maribor) 8; 10. Papier (Postojna) 6,5;

11. Taljat (Tolmin) 4,5; 12. Slepko (Postojna) 4; 13. Sajevič (Zagorje) 3; 14. Urman (Maribor) 2 in 15. Zornik (Zagorje) 1.

Tako bomo Dolenjci po dolgih letih premora končno le dobili mladega zastopnika na državnem mladinskem prvenstvu, kočeveci športni delavci pa se eno priznamo: da je njihova delo z mladimi zadalo redilu bogat sad.

1. S.

Šah v Sevnici

V počasnitve obnove borcev je bil v Sevnici šahopotezni šahovski turnir. Zmagal je Martin Pfeifer 8. 4. do 5. Franc Držvenšek in Jane Blas 7,5; 6. Boris Mejak 6. Itd.

V skupnem zbiru za pokal vodi J. B.

OD TU IN TAM

NOVO MESTO: »Mojster z morja, splitški HAJDUK« bo imel pravne svojine nogometne pred prvenstvom nogometnega prvenstva Jugoslavije v Novem mestu od sobote, 20. julija pa do 10. avgusta. Na stadionu Bratava in enotnosti bo vadilo 20 nogometnencev enega izmed najbolj pričutljivih in najboljših nogometnih moštov Jugoslavije.

ZUZEMBERK: Na streškem tekmovovanju, ki je bilo prirejeno v času kraljevnega praznika, je nastopilo 13 strešcev. Zmagal je Franc Brecl, ki je dosegel 110 krogov. Streljajo: Veko Gabrij 101, Franc Lavrič 100, Ludvik Marinčič 96, Emil Glavšič 94, itd. (N. N.)

KRSKO: Iz Alpskega letalskega centra v Lescah pri Blebu se je pred kraljkim vrnila s tečaji skupina 16 mladincov in 2 mladink iz Krškega. Pod vodstvom učitelja padalstva Ernesta Ferka so udeleženci končali praktični tečaj za sportne padalce. V dvajsetih dneh je vsak udeleženc napravil 8 do 12 skokov. Najboljšo so se izkazali Bojan Vučković, Slavko Pavlin, Marjan Pečeli, Marija Zokaj, Marjan Smere, Marjan Spes in Anton Rožman. Udeleženci tečaja so 4. julija objiskali tudi letalski miting na Brniku, kjer je njihov učitelj Ferko skakal za ekipo iz Lesc. Ta navdušeni padalec je štrvoval letni dopust, da bi mlade Krščane tudi naučil te večnine. (M. J.)

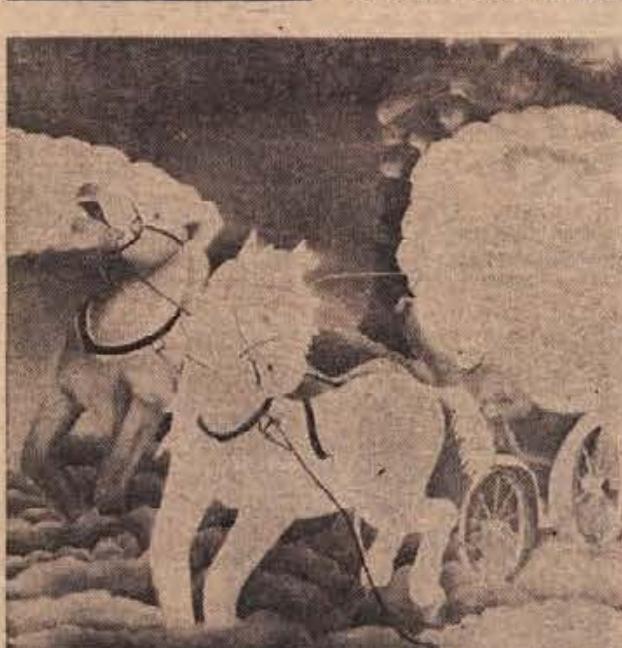
ZUZEMBERK: Na streškem tekmovovanju, ki je bilo prirejeno v času kraljevnega praznika, je nastopilo 13 strešcev. Zmagal je Franc Brecl, ki je dosegel 110 krogov. Streljajo: Veko Gabrij 101, Franc Lavrič 100, Ludvik Marinčič 96, Emil Glavšič 94, itd. (N. N.)

SENTJERNEJ: V nedeljo po poledini bodo tu tradicionalne konjske dirke, na katerih bodo nastopili konji iz Slovenije in sosednje Hrvatske. Organizatorji pričakujejo, da se bo prireditve kot običajno udeležila precejšnje številne gledalce. Posebno zanimanje bodo gotovo vzбудili domači konji, ki so dosegli vedno dobro odrezali. (N. N.)

NOVO MESTO: V ponedeljek se je prirejalo na stadionu »Bratstra« in enotnosti letosnje športne tekmovalje priradnikov garnizije Crnomelj in Novo mesto. Vojski so se najprej pomerili v atletskih disciplinah in zatezeli razmeroma dobre uspehe. (N. N.)

ZUZEMBERK: V sklopu športnih tekmovovanj v času kraljevnega praznika so se ponosili na Loka mladi gasilci. Pred številnimi gledalci so pionirji pokazali svoje večine, za kar so prejeli zaslужena priznanja. Kot kaže, v Subi krajini z gasilskim naraščanjem marljivo delajo. (N. N.)

KRSKO: Tu so pretekli torki imeli ustavoviti občen zbor karate kluba Krško Klub, ki je med prvimi v Sloveniji, saj se niti ni republike zvezni, ki bi pomagala novoustanovljenim klubom, ki se ukvarjajo z novo športno panogo. Ustanovnemu občenskemu zboru je prisostvovalo 13 športnikov, ki so že zabeležili rednimi treningi. Za predsednika kluba so izvolili inž. Volka Cerovška. Pred kraljim so povabili v Krško Zagrebčana dr. Topića, ki je vodil enodnevni seminar karate, na katerem pa so opravljali izpite za pasove. Šolski pas je dosegel Rudolf Iskra, sedmi Alfonz Hostnik, Vladoimir Lazorko in Stanko Iskra, medtem ko je osvojil zmanjši novomeški lajkarji Jurij Krantz. Na občenem zboru so sklenili, da bodo v jeseni pričeli karate solo za začetnike, do takrat pa bodo nosile pasov krepili svoje znanje in spretnost. (V. P.)

Se do konca meseca bo v Kostanjevici na Krki odprta razstava Svet naivnih, ki je doslej privabila že tisoč obiskovalcev. Dela, ki so last novinarja Gerharda Lediča, pomenijo najpopolnejšo zbirko naivnega slikarstva v Jugoslaviji. Ker si je naša likovna tvornost po vojni prav z deli naivcev utrla pot v svet, priporočamo, da si ogledate to nadve zanimivo in bogato razstavo. Na fotografiji: Pero Mandić: Sv. Ilija gre... (olje na platnu, 1967)

Nemoralna je grobar vsake družbe!

Ker sem bil tudi sam študent, sem polemiko o študentskih demonstracijah, vandalizmu, obsodbah odgovornih tovarisev itd. v Dolenjskem listu prebral s posebno pozornostjo. Ne bi se hotel prepričati s tov. inž. Dvoršakom, ki zagovarja uradna stališča v Črnomlju, z njem pa ne ovraže poslovo povedanih misli inženirja Francija Stariha, toda zamerim mu, ker poudarja, da tov. Stariha živi v Austriji in namiguje, da si od tam pač upa napisati tako pismo. Dobesedno pravi inž. Dvoršak takole: »Prepišam sem, da bodo bralci iz mojega odgovora lahko razbratili v koliki meri je bila lekcija našega rojaka dobranamerana.«

Jaz pa živim tostran meje in se prav nič ne bojam povestiti, da soglasam tako rekoč z vsakim odstavkom, ki ga je napisal inž. Stariha. V okolju, kjer živim in delam, pa cutim, da se strinjajo se mnogi drugi naši ljudje, ki sicer ne znajo spremeno suku peresa, pa jih tembolj dobitno nepravilnosti v naši družbi, ki so se razpasle do takih meja.

Sprakjem se, kdo more ovreči misli, ki jih je tov. Stariha napisal o rotaciji, družbenih privilegijih, socialističnih krivicah in zapostavljanju mlajših generacij itd?

Kmečki staršev sem, zato sem študiral kmetijstvo z namenom, da bi pomagal tistim ljudem, ki jim je pomoc resnično najbolj potrebna. Toda dosedanje spoznanje mi je potisnilo pero v roke, da sem napisal to pismo, s katerim želim podpreti poslovo prizadevanja mlajšega rodu, predvsem tista, ki zadevajo kmečki žive.

Ne verjamem, da tovaris Dvoršak ne poznava problema, ki so širši, in ne samo

Bogo Gorjan: „Nisem kriv!“

(Nadaljevanje s 1. str.)

... jona starih dinarjev kredita (kot zgornjo mejo), s tem da bosta obraten in dokumentacija predložena kasneje, ker je še ni bilo in nisem vedel, koliko bo garaža stala.

Nisem se spuščal v to, kadar in zakaj tako ugoden kredit in sem bil nemalo presezen, ko sem na nesrečo lahko svoje ime prebral v »DELUX« v isti skupini ljudi, četvero je služba družbenega knjigovodstva o mojem prijemu poročala posebej.

Karkoli naredim sedaj, je videti, da se perem. Menim, da je potrebno zanesti se na sodišče in podatka službe družbenega knjigovodstva, ki morata ugotoviti resnično stanje stvari. Ce se na kaj lahko pritožim, je to tisk, ki mi je pripisal oceno in odsodbo, se preden je kdo drug na podlagi dokumentacije dal oceno.

Nerednosti v banki so velike in jih obsojam. V mojem primeru je bilo od samega začetka jasno, kaj sem hotel, in sem sele ta časopisov zvezel, med kakšna imena sem pa del. V banki so ravnali pavšalno in dodelili kredit po svoji logiki. Smatram, da ni sem kriv.

Moj namen je stvari pojati, vi pa lahko potem sodite in zahievate tudi odstop. Tako, ko sem zvezel za vse to, sem zaprosil vašega predsednika, da mi omogoči, da to pojasnim na seji občinske skupščine. M. LEGAN

STANKO PLESKOVIC
MOKRONOG 100

Neustrezna postrežba

Prodajana mesa v Semiču si je v zadnjem času pridobila velik ugled med potrošniki zaradi prostorov, ki so sodobno opremljeni, ne pa tudi s prodajo različnih vrst mesa. Potrošnikom ga delijo kot da so dolžni kupiti le tisto, kar prodajalec ponuja. Moralo bi biti tako, da bi trgovina prodajala tisto, kar kupcu želi, tega pa začasno ne. Naj navedeni primere: V prodajalni mesu v Semiču ne moreš kupiti govelega ali svinskega zreska brez kosti. Ravno tako ne moreš dobiti samih kosti. Prodajalka trdi, da mora k zresku dati še določen odst. kosti in da

velokranjski. Studentje so bili že od nekdaj nosili naprednih idej, tudi večina naših se v zadnjih demonstracijah ni potegopal sama zase, temveč predvsem proti krivicam, privilegijem, zlorabi socialističnih idej, neodgovornosti, mlačnosti, familiarnosti, izkorisčanju, poniševanju in korupciji.

Ali morem zapisati kaž drugač kot da je naš kmečki človek potlačen in ponižan? Kaj je bilo narejeno zanj, ki je veliko prispeval za narodno ustavo v zadnji vojni, kdo poskrbi zanj sedaj, ko ne more prodati predkov, nekateri pa na njejov račun kujejo milijone?

Brezimna množica so, v višjih predstavnikih telesih nimajo svojih zastopnikov, da bi njihove koriste uveljavljali po samoupravni poti. Ker te poti nimajo, jim ne preostane nič drugač, kot iti na ulice in pokazati nase in svoje probleme. Zal kmetovalci ne poznajo tiste organiziranosti, ki bi hila potrebu, da bi stvari spremenili, da bi uveljavili načelo delitve po delu in doprinosu družbi.

Ze leta in leta ugotavlja-

mo, da kmetovalec ne more dobiti v banki kredita za nakup stroja, dančni uslužbeni in drugi prisklepni pa si ob mastnih plačah delijo posojila za vikende in se izgovarjajo na samoupravljavske pravice. Samoupravljanje z denarjem, ki so ga drugi prislužili! Si morda na tak način predstavljamo admiranje države? In kaj delajo naši učeniki v svojem domu za velikim zasluzkom? In kdo je poklican, da jim to prepreči? Toda kot da se ni nič zgodilo: nihče ni odstupil, nihče priznal, da je ne sposoben.

Od vsega pa mladega človeka najbolj moti to, da v naši družbi sploh ni na mestu biti pošten, delaven, modernejše je biti iznajdljive, goljutu, gobezav, tak, ki zna izsiliti svoje sedične knosti in ki ima dobre zvezze. Ce kaj razkraja našo družbo polem je to nemoralna. Tisti, ki načelov govorijo, kako bi moral biti, postajajo pogrebi socialistizma, družbenega reda, ki naj bi bil bolj pravilen od vseh dosedanjih. Nova nacionalizacija bi danes resnično zajela tiste, ki si bogastva niso prislužili z

delom. Na to so opozorili studentje, ki so mlađi, brez predsednikov. Zabolelo nas je, ker so povedali resnico, ki ni zavita v govorne publike, kar zna pri nas tako dobro početi toliko ljudi, ki od te-

ga dobro živijo.

Cloveku se upira vse to

prazno grmenje okoli ljubljanske banke, ki znova potruje, kako težko je v naši

družbi zamenjati »bogove,«

»zasluge in nadomestitve,«

»zadružbeni razvoj.«

Studentje so odkrito opozorili na vse posamežnosti v naši družbi, ki so bile do sedaj propoštevane ali pa sploh ne obravnavane. Mislim, da lahko študentsko prizadevanje na njihovo hitrejše vključevanje v naš družbeni in gospodarski razvoj samo pozdravimo in ga ocenjujemo kot pozitiven prispevek, vendar se ne morem strinjati s poskusom posameznikov ali skupin, ki so hotele izkoristiti nemir studentov v namenu, ki so socialističnu svobodo. Kaj pa je nam vsem državljanom da socialistični družbeni sistem v naši družbi po drugi svetovni vojni, mislim, da je vsekakor dovolj jasno! Tudi sam sem bil student (ni tako dolgo tega) s skromno stipendijo kot večina mojih kolegov, toda vratil jsem pri studiju, honorarno delil ter si na razme druge necene pomagali pri studiju. Smatram, da se tudi tovaris inženir Stariha dobro spominja tistih študentskih let, ko mu verjetno ni prisko na misel, da bi želi demonstrirati na ulico.

Naj predsednik tovaris Tito, ki je bil vedno velik pristek napredovanju študentske mladine, je pozdravil njene upravljene zahteve, nikakor pa ni se morem strinjal z res vandaškim nastopom nekaterih študentov (če uporabljamo ta izraz). Pisec cianka ima nekaj čuden pogled na družbeno-politične delavce v Beli krajinici.

Vse to je tisto, kar revol-

tira ljudi, in ce bo tisk kod-

pravi kaj pripomogel (in to

s konkretnimi primeri), bo upravičil svojo družbeno vlogo.

ALOJZ METELKO
dipl. inž. agr.
Trebnje

Bodimo objektivni!

Clanek inženirja Francija Stariha na naslovom »So naši studentje res vandali?«, ki je bil objavljen v 26. številki Dolenjskega lista, me je napotil k razmišljaju.

Predvsem se mi zdi čudno to, kako avtor članika pristope k obenem studentskim demonstracijam v Beogradu in na drugih fakultetah naših vecjih mest. Upravljene zahteve študentske mladine za boljši pomoči in razvoj družbenih reform načel s posiljanjem avtomobilov, razširjanjem izolirjenih oken in dopuščanjem dejstva, da se se med na-

predno revolucionarno študentino vključili resikatorji, ki nasprotujejo našemu družbenemu razvoju.

Svetovno je naši družbeni in gospodarski razvoj samo pozdravimo in ga ocenjujemo kot pozitiven prispevek, vendar se ne morem strinjati s poskusom posameznikov ali skupin, ki so hotele izkoristiti nemir studentov v namenu, ki so socialističnu svobodo. Kaj pa je nam vsem državljanom da socialistični družbeni sistem v naši družbi po drugi svetovni vojni, mislim, da je vsekakor dovolj jasno! Tudi sam sem bil student (ni tako dolgo tega) s skromno stipendijo kot večina mojih kolegov, toda vratil jsem pri studiju, honorarno delil ter si na razme druge necene pomagali pri studiju. Smatram, da se tudi tovaris inženir Stariha dobro spominja tistih študentskih let, ko mu verjetno ni prisko na misel, da bi želi demonstrirati na ulico.

Naj predsednik tovaris Tito, ki je bil vedno velik pristek napredovanju študentske mladine, je pozdravil njene upravljene zahteve, nikakor pa ni se morem strinjal z res vandaškim nastopom nekaterih študentov (če uporabljamo ta izraz). Pisec cianka ima nekaj čuden pogled na družbeno-politične delavce v Beli krajinici.

Vse to je tisto, kar revol-

tira ljudi, in ce bo tisk kod-

pravi kaj pripomogel (in to

s konkretnimi primeri), bo upravičil svojo družbeno vlogo.

ALOJZ METELKO
dipl. inž. agr.
Trebnje

jini. Spregljaj je dejstva, da so se ti tovarisi pod vodstvom tovarisa Tita borili in krvaveli za boljše in lepe življenje naših vseh. Spodbujajoči tovarisi so se po osvoboditvi takoj vključili v izgradnjo naše opustošene dežele. Sadovti njihovih velikih prizadevanj v lastne inicijative, da bi tudi »velokranjski človek enkrat za vselej nehal biti samo bajtar, so danes gotovo vidni slike slike našemu občanu. Kdo pa naj bi po meniju pisca po vojni vodil vse to izgradnjo? Ali smo imeli tedaj šolanje strokovnjake? Osebno sem preprfan, da je velika zaslužna prav teh tovarisev (ki jim pisec danes ocita razne rotacije in stolice), da imamo danes v Beli krajini zgrajeno solidno industrijo, nove šole, zafalne ceste, vodovodno omrežje, kulturne domove itd.

Zato ne smemo biti krivčni do teh tovarisev, saj so pokazali, da so na napredek. Nam mladim je postavljen soliden temelj, na katere bomo s svojim mladoletnim polatom in solidnim znanjem gradili napred. Mislim, da tovaris inž. Stariha vse to dobre ve, zato se čudim, da zapira oči pred velikim napredkom celotne Belke krajine na družbenem in ekonomskem področju. Danes so vratila naših podjetij na strelč načrti odprtja vselej podobnemu strokovnjaku, ki je pripravljen res delati na tem področju koncu SRS. Toda na žalost se na razpis je malo kdaj prijavila, tako da so se podjetja v glavnem orientirala na štipendiranje lastnega kadra. Naj naveden za primer to, da je imela pred 10 leti celotna občina Metlika večje št. 1000 strokovnjakov z visoko izobražbo, danes so ter nekaj ljudi s srednjim strokovnim izobraženjem. Danes ima samo tovaris »Bella« 5 strokovnjakov z visoko, 5 z višjo in 6 z srednjim izobraženjem. Za iz teh skupin podjetkov je edinstveno, kakšno skrb posrečajo gospodarske in družbeni organizacije v občini mladim solarnim kadrom. Zato menim, da na vede pisca glede sprejemanja mladih strokovnjakov ne držijo, saj je logično, da vsako podjetje v tej fazi gospodarske reforme deli za čim večjo ter kvalitetnejšo in cenejšo proizvodnjo.

Vredjujem, da bodo bralci našega tehnika pravilno ocenili, da je bil vedno velik pristek napredovanju študentske mladine, je pozdravil njene upravljene zahteve, nikakor pa ni se morem strinjal z res vandaškim nastopom nekaterih študentov (če uporabljamo ta izraz). Pisec cianka ima nekaj čuden pogled na družbeno-politične delavce v Beli krajini.

INZ. IVAN KOSTELEC

Pojasnilo trgovine
na Glavnem trgu
št. 2

Pod slike, objavljeno v prejšnji številki Dolenjskega lista, je omenjeno, da je dvorišče hiše na Glavnem trgu št. 2, kjer ima prodajna Avto deli svoje poslovne prostore, podobno skrajno zanemarjenemu javnemu smerilu, kakor to trdijo nekateri člani hiljega sveta. Javnosti pojasnjujemo, da prodajalcji trgovine Avto-moto-del je moreno metati smeti skozi okno na dvorišče, ker ga tam dejansko ni. Hiljavi svet te zavre naj urejti pospravljanje s svojega dela dvorišča, ki tudi golovo ne služi drugim za zaledje, zelo potem naj se loti reševanja problemov pri svojih sosedih. Hiljavi svet stavbe naj si zagotovi tudi primerno steklo posod za odigranje smeli, saj jih je sedaj glede na steklo stanovalec očitno premal.

KOLEKTIV AVTO-MOTO-DELI

Za naše

Domačini vozijo za Korenetove

Za gradnjo Korenetove hiše v Se-
gonjah, kjer živijo trojčki, za katere
smo organizirali zbiralno akcijo, so
domačini iz Skocjan, Zloganj in oko-
lice prispevali več voženj gradbenega
materiala.

V zadnjem času so vozili: Janez
Ferkolj 6 voženj; Milan Tramte 10 vo-
ženj; Jože Blatnik 10 voženj; Stanko
Kralj 6 voženj; Janez Tramte 2 vož-
enj; Lojze Debevec 2 voženj; Judvik iz

Gabernika 3 voženje; Franc Hrastar 4 voženje; Alojz Tramte 4 voženje; Pavle
Zupet 4 voženje; Petkovšek in Tramte
pa skupaj še 3 voženje.

Dosej sta največ opeke (1800 ko-
sov) zvozila Milan Tramte in Jože
Blatnik. Nekaj voženj bo opravljenih
še v kratkem, nakar bo vse nared za
podiranje strega doma Korenetovih
in gradnjo nove hiše.

Proti večeru 12. junija so Savovi borce, bolniki, ranjeni in tifusari odšli z Dragiš sreda proti narasi Sutjeski. Veliko do kraja izčrpani borcev in ranjencev je ostalo na pobocih Ravnega bora in v valovih reke, ostali pa so v nedeljo, 13. junija, prešli Sutjesko in šli na juris.

S Košar, Krekova in Ozrenu se je načne zrušil orkan zeljava in šrapnelov. Že v prvih juriših je bil zadet Sava Kovačevič. Umrl je, da postane nesmrten zase in za sedem tisoč znanih in neznanih velikanov te brezprimerne epopeje, ki bo ostala vkljucana v spomenike slovencev borbe za svobodo.

Operacija "Schwarze", naša bitka na Sutjeski, je bila končana s smrtno večino borcev III. udarne divizije in ranjenimi. Bila je sveta žrtve za uspešen preboj glavnine enot in Glavnega staba, za polet revolucije v zmago. Sutjeska je s svojim okrvavljenim bučanjem naznačila poraz mračni in smrti.

Ginejo trije rodomi

Vsaka vojina, vsaka bitka ima svoje heroje, svoje legende. Toda težko bi našli posameznika, s čigar imenom je povezano toliko osebne hrabrosti, toliko legendarnega junaka kot pri Savi Kovačeviču, komandanu III. udarne divizije. Od prvih dni vojne pa do zadnjega dne na Sutjeski je ta velikanc živel Juris v Jurišu, iz bitke v bitko, in pustil za seboj neverjetna junastva, legendi o človeku, ki ne more pasti, in pesem o sebi:

Sa kraj Bosne do mora zna ga zemlja sva,
svud se slavom proučo
komandan Sava...

Ponoči od 12. na 13. junija 1943 so Savove enote odšle čez kanjon Sutjeske proti Krekovu in Zelengori. Zjutraj na ustih, ko ga je pokosil sovražnikovega obroča.

V odločilnem jurišu je padel junak Sava z vzhlikom na ustih, ko ga je pokosil sovražnikovega obroča. V programu so sodelovali združeni pevski zbori Slovenske prosvetne zveze iz Celovca Andreja Kokota in druge. V programu so sodelovali združeni pevski zbori Slovenske prosvetne zveze iz Celovca, folklorna skupina iz Preddvora pri Kranju, trebanska godba na pihala in instrumentalisti. Na sliki: nastop folklorne skupine iz Predvora (Foto: M. Jakopac)

Dan pred Savovo smrtnijo je padel njegov oče Blagoje. V tistih dneh sta padla tudi Savov brat Janko in nekak Draga. Trije rodomi v isti bitki za isto stvar, za isto idejo.

S Savom imenom se je zacet dolgi seznam herojev s Sutjeske. Mnogi od njih so znani, mnogi brezimni, toda nepozabljeni.

Grobica na Ljubinem grobu

Ni mogoče pozabiti 40 herojev z Ljubinega groba, izmed njih jih je 27 padlo, ko so branili ta gric.

Prišlo je povelje, pripovedo Božidar Begović, da se pred svetom 13. junija zasede Ljubin grob in da se bori in umaknejo, dokler ne bodo prišli mimo Vrhovni steb, enote in ranjenici. Dokler bo kdo živ, je treba Ljubin grob braniti, je bilo ukazano.

Ceta 40 borcev je zasedla gole pobočje Ljubinega groba, pred sovražnikom. S prvimi sončnimi žarki so se pojavile nemške celade. S pleksinskim ognjem in veliko premočjo je sovražnik hotel v naskoku zavzel Ljubin grob. Toda moral mu je obrniti hrdet in pustiti za seboj mrtve. Po krajem zatišju so Nemci naskočili drugič. Ceta je šla v protinapad, se borila z ročnimi bombami in s prsim v prsi. Okrog 10. ure so gole pobočje Ljubinega groba napadle strelke. Za njim so prisela strelki in obstrelovale položaje. Ceta je bila razkrpljena. Nihče ni vedel, koliko je živil in koliko že mrtvih.

Komaj so avioni odleteli, so Nemci znova napadli. In potem kar naprej, napad za napadom. Poteknil dan, dog in vroč, se je le počasi odmikal. Tretjina cete je že padla. Boreci so bili črni od dima in prahu. Ljubin grob je bil čisto preoran.

Ljubin grob je postal za Nemce počasno čudo, ki ga ni mogoče zavzeti. Juris in napadi letalstva se izmenjujejo, toda preživeli borce vztrajajo. Na svoji zadnji Juris so šli Nemci pred večerom, pod zaščito dimnih zaves. Ostalo je samo še 13 herojev. In vendar Nemci niso uspeli. Ko se je stemnilo, je 13 proletarcev zapustilo postojanko in sioča kolonami, ki so se prebole. Za njimi so ostali obranjenci Ljubin grob in 27 mrtvih proletarcev.

Pionirji iz šestih republik, ki domujejo v Smiliju pri Novem mestu, zbrani v taboru »Sutjeska«, so prejšnji teden bili gostje predsednika občinske skupščine in predstavnikov družbeno-političnih organizacij novomeške občine. Na svečanem sprejemu je predsednik občinske skupščine FRANCI KUHAR imel kratek nagovor, v katerem je pionirji zelo prijetno bivanje v Sloveniji. Pionirji so svojim gostiteljem pribili prizren program. (Foto: S. Dokl)

„Narodnost in jezik nista ovira!“

V Smiliju pri Novem mestu letuje 59 pionirjev iz vseh šestih jugoslovenskih republik

V Smiliju pri Novem mestu so se zbrali v taboru »Sutjeska«, ki je predstavnik družbeno-političnih organizacij novomeške občine. Letašnje letovanje jugoslovenskih pionirjev, ki ga je organizirala Zveza prijateljev mladine, je že 11. po vrsti. V taboru »Sutjeska« so se letos zbrali tisti mladi pionirji, ki so doselili v Šoli najbolje uspešno.

Pionirji, ki letujejo v taboru »Sutjeska«, so razdeljeni v štiri čete, ki nosijo imena po prvih štirih slovenskih partizanskih brigadah: Sercerjevi, Cankarjevi, Tomšičeve in Gubčevi. Vsaka četa ima svojega komandirja in namestnika.

V taboru živimo kot v veliki skupnosti, nam je rekla, se je kdo med nam bolan, smo holni vsi, če je med nam kdo vesel, poskušamo biti vesel vsi ... iz takih razločnih krajov smo prišli, in vendar nas prav nič ne motita na jezik ni narodnost. Vsi tisti, ki dosegli Slovenije se niso posmeli, smo bili že prve dni prijetno presezeni nad kraj, ki so čisti in mirni, presezeni zaradi prijaznih ljudi in zaradi tako številnih naravnih lepih krajev, ki človeka kar prikrenejo nase. Z vsemi pionirji sem našla že prve dni temen stik, opazila pa sem, da govoritvam v taboru vsi vprek čudno mešanico vseh jugoslovenskih jezikov, in če drugade

J. T.

bili preudarnje in odločna od drugih. Z veliko odgovornosti je prevzela nas k mandatnemu mestu in že v nujnih dneh spoznala, da bo morala čim bolje opravljati svojo dolžnost.

A v taboru živimo kot v veliki skupnosti, nam je rekla, se je kdo med nam bolan, smo holni vsi, če je med nam kdo vesel, poskušamo biti vesel vsi ... iz takih razločnih krajov smo prišli, in vendar nas prav nič ne motita na jezik ni narodnost. Vsi tisti, ki dosegli Slovenije se niso posmeli, smo bili že prve dni prijetno presezeni nad kraj, ki so čisti in mirni, presezeni zaradi prijaznih ljudi in zaradi tako številnih naravnih lepih krajev, ki človeka kar prikrenejo nase. Z vsemi pionirji sem našla že prve dni temen stik, opazila pa sem, da govoritvam v taboru vsi vprek čudno mešanico vseh jugoslovenskih jezikov, in če drugade

M. P.

Čebele so si ustvarile domek kar v dimniku

Letosno poletje je marsikom zagodio, najprej z dežem, nato s hudo vročino. Pa človek se hitro prilagodi spremenjenim razmeram, teče pa je z živalmi. Tako so si morale tudi čebele iskati varnejši dom pred spremembami vremena. V Matevžku pri Loškem po-

toku so si ga poiskale na precej nenasavadnem kraju.

Gospodinja pri Segovih je neko sredo dopoldne odprijevala vrata peči, pa so ji okoli glave zahrebljale štiri čebele. Ker so takoj odtele, ni pomislila na to, kaj so delajo v peči, in je nenehno pozabila. Popoldne pa je zavrialo v zraku nad hišo in že se je zagnal ces roj čebel nad dimnik in vanj. Tako so torej iste štiri čebele iskale nov dom za roj. Seveda pa zmanjšavajoč čebel nikakor ni kažejo odpreti vrata peči. Neki čebele iz vase so poškodovale ogrebste, pa se mu le nezadovoljno v dimnik. Enako se je zagnalo tudi drugemu čebeljarju. Na pravem bojnem posvetu je bilo sklenjeno, da bodo čebeljam pač pokapali pod nos, da bodo čebeljarje res niso presezeni in so tečejo na dimniku, zmanj pa jih je že takaj čebeljar s panjem. Od takole je bil dobro spraviti, saj bi bilo treba razkriti del stopra.

Oboževanje je 13. novembra lani pričelo, vinjen v restavratorju, ki so jih zatem prepeljali na sevnški grad.

Izlet s tujim mopedom

Bogdan Kovačič in Vinko Brajdčič pogojo obsojeni

ime. Mnogo vinogradov ne bo dalo niti toliko pridelka, da bi se delo splačalo. Krivo je seveda deževje in strupene magle. Sena tudi ni, kakor smo pričakovali.

Potres smo čutili v Novem mestu v

torak dne 16. julija ob 1. uri 55 minut po polnem. Sunek je bil dokaj mocan, da so se gibal v hišah predmeti.

Zbiranje perila za vjetnine. Zbiranje perila ima namen, opremiti vjetnike, ki se vrajajo ponavzajmno brez potrebnega perila v svojo domovino, z najpotrebnim paličjem, srajcami, spodnjimi blaćami itd., da se na ta način naj deloma hvaljeni izkazemo, ker sovražnik ni pruhral na Kranjsko, da ni bila opustošena vsa dežela, da ni bilo razdejan in porušeno naše domovje ter da ni bilo treba prehiteti in zapustiti svojih bivališč. — Darila se sprejemijo pri tukajnjem stajščkem poviševanju, v posložju c. k. okr. glavarstva soba št. 6, katero je prizavljeno, če se mu darila naznamno: poslati vojake v hišo po dočetnu perilo. Stranke dobijo posebna potrdila, katere naj branjajo kot legitimacijo proti morebitni poznejši prisilni oddaji. Pobiranje traja do 31. julija — C. k. okrajno glavarstvo Rudolfov.

M. Tratar

18

TRIKON

Papirkonfekcija v Krškem je mlado podjetje z lepo prihodnostjo

Hitreje ko bo stopalo v korak s sodobnostjo, večji bo uspeh — S potiskanim reklamnim papirjem za trgovine je podjetje osvojilo tržišče v Sloveniji in na Hrvaškem — Vrečke prodaja po vsej državi

PAPIRKONFEKIJA v Krškem je zrasla iz majhnega obrtnega podjetja, ki ga je pred desetimi leti ustanovila občinska skupščina. Za zacetek mu je CELULOZA posodila rezalec za ciklostilni papir, pozneje pa je podjetje kupilo dva stroja za izdelovanje papirnatih vrečk in stroj za izdelovanje trakov za strojno računanje.

Trg za papirno konfekcijo in kartonaže izdelke se je začel hitro odpirati. Kolektiv je imel možnost za povečanje proizvodnje, toda najprej si je moral zgraditi poslovne prostore. To je delovni skupnosti leta 1962 dokončno uspel. Ze v drugi polovici leta je stekla proizvodnja v novih obratih.

Težave niso izostale, toda že po nekaj mesecih je vse steklo tako, kot so si želeli. Dva nova stroja sta omogočila povečan izbor izdelkov, boljšo kakovost in večje količine. Krog kupcev se je širil. Podjetje se je razvilo tudi v kartonažo. Za tovrstne izdelke je nakupljal več strojev.

Za načrtovan kupovanje avtomatizirane strojne opreme

kurenca, bolj zahtevna in bolj peštra je embalaža posameznih izdelkov.

V sklopu PAPIRKONFEKIJE dela tudi tiskarski obrat, pre samostojna Valvasorjeva tiskarna. V združenem podjetju ima več možnosti za razvoj, saj je dejavnost med seboj tesno povezana. Letos je dobil obrat nov avtomatski tiskarski stroj in tako tiskarna lahko sprejema tudi zahtevnejša in donosnejša naročila.

Prenovljena partizanska bolnišnica na Bohorju

vabi vse nekdajne ranjence legendarne XIV. divizije, ki so med pohodom prek Bohorja iskali v njej pomoci, ter vse bivše borce in aktiviste Kozjanskega odreda in njihove svojce na ponovno srečanje, ki bo v nedeljo, 21. julija 1963, ob 10. uri. Preko takoj srečanja, ki je bilo lani, je prav gotovo ostalo vsem udeležencem v prijetnem spominu. Med narodnoosvobodilno vojno je bil mogoc dostop do bolnišnice le po divjem hudočinku, danes pa lahko pride do nje od planinske koče v tridesetih minutah po lepi stezi skozi bohorske hote. V skriti globeli pod vrhovi orjaških dreves pozdravi obiskovalca lani skrbno prenovljena partizanska bolnišnica, ena tistih nemih prič težkih, a slavnih dñih nedavne slovenske preteklosti.

Pridite na P. r. Domaci član ZB bodo poskrbeli, da bo srečanje tovarisko in kar se da prijetno, tako da se bo vsakdo vračal domov z lepimi spomini.

MISKO ZMAVC

Zbor samoupravljalcev ob ribniku v Brestanici

Bremena reforme si moramo enakomerneje porazdeliti med seboj

V gozdnem hladu ob brestaniškem ribniku se je 4. julija popoldne zbral nekaj sto ljudi. Prišli so na zbor samoupravljalcev, ki ga je sklical občinski sindikalni svet. Na zboru je govoril tajnik republikega sindikalnega sveta Jože Marolt. Ob tej priložnosti so razvili tudi prapor ObSS Krško.

Tovariš Marolt je prenesel zbranim samoupravljalcem misli z jugoslovanskega sindikalnega kongresa, ki je bil pred dnevi v Beogradu. Izjavil je, da je bil kongres tribuna, na kateri so delegati zelo odprt pokazali na mapke, ki ovirajo naš samoupravni razvoj. Naštrel je naloge, ki jih je sprejel kongres za učinkovitejšo izpovjevanje gospodarskih in družbenih reform.

Naloga nas vseh je, je poudaril tov. Marolt, »da si enakomerne porazdelimo bremena, ki jih je doslej nosil le delavski razred. Pred nami je odločilna bitka, in praznovanje dneva borca naj bi spro-

tilo nov zagon v našem boju proti vsemu, kar ni socialistično.«

V imenu 5600 članov sindikata je nato predsednik ObSS Edo Komočar razvil sindikalni prapor. Trakove zanj je prispevalo 15 sindikalnih družinic, 18 podružnic pa zlate žebličke. Prispevek zanj je dalo tudi vseh 9 sindikalnih svetov dolenskih in posavskih občin.

Pri razvijetju praporja je zapel oktet iz Karlovca. S tem mestom je krški sindikat navezel trajno sodelovanje. Udeleženci zборa samoupravljalcev so toplo pozdravili kulturno skupino iz pobratenega mesta.

Veselo razpoloženje ob ribniku je trajalo se dolgo v noč. Zdrženi sindikalni godbi iz CELULOZE in RUDNIKA sta pridno igrali v zabavni zbrani občinstvo.

V spomin padlim na Jevši

23. julija ob 10. uri bo sta priredili organizaciji ZZB Senovo in Brestanica na Jevši na Bohorju odkritje spominskega obeljžja 23. horcem, padlim v NOB. K svečanosti vabiemo prebivalce v čim večjem številu.

KRŠKE NOVICE

■ ZA VPIS NA TEHNIŠKO SREDNJO SOLO je leta več zanimala kot jani in predilanskim, pa je ni končan. Solo je junija avgusta 60 odstotkov absolventov. Tolkot jih je načrnil na redilo zrestiški ipit. Del dijakov bo prišel k maturi v jesenskem roku. Vseh absolventov na TSS je bilo 49, na poklicni soli pa 35. Matura je bila na poklicni soli uspešna. Naredilo je jo 92 odst. dijakov.

■ TA TEDEN SE BO GRADBE NO PODJETJE PIONIR lotilo gradbenih del na tehniški srednji soli. V celeti bodo nadzirali delavcev in s tem bo bila pridobljena 550 kvadratnih metrov novih površin. V stavbo bodo napeljali centralno kurjavo, obnovili bodo vodovod in električno napajanje.

■ NOV DELOVNI CAS je v Krškem precej zaostril vprašanje glede varstva otrok zaposlenih starov. Čem počinitve je to umirilo ker so upravní organi začeli dela začasno pomaknili nazaj. S septembrom bodo zahtevi spet večji. Tedaj bo odprt še vrtec na Nunci.

VESTI IZ KRŠKE OBCINE

Ke so se osvežili v Krki, so zapeljali v vodo še svoje železne konjičke. Nikogar od njih ni motila tabla z opozorilom, da je umivanje avtomobilov prepovedano.

Foto: Baškić — Brežice, ORWO 18, 125/5, 6, posneto v Krški vasi ob 16.30.

V PEČICAH BI RADU SPET IMELI NIŽJE RAZREDE

Prošnja za šolo odklonjena

V Pečicah se ljudje nikakor ne morejo sprijezni ti s tem, da je njihova šola prazna in da se otroci vozijo v Artiče. Na vsak način bi radi zadržali nižje razrede doma. Temeljna izobraževalna skupnost v Brežicah zahteva za ponovno ustanovitev podružnične šole ni ugodila. Isto zahtevo je krajevna organizacija SZDL Krize vložila na občinsko skupščino.

Na sejo skupščine sta 27. junija prišla dva zastopnika občinskega odbora v Osredku. Odborniki sta obrazložili, da imajo otroci zelo daleč do avtobusa in da pozimi mokri in premraženi čakajo na prevoz, s čem ni mogoče, da bi po snegu in blatu prišli točno na zborni mestu. Domov hodijo ponori ker imajo pouk po poldne. Starši se jih ne upojujejo, samih in jim zato vsi dan hodijo naproti.

Od avtobusa 'e do 3 km oddihnenih 17 otrok, od 3 do 5 km 5 otrok in od 5 do 6 km 5 otrok. Iz pedagoških razlogov je za otroke gotovo bolj koristno šolanje v Artičah, ljudje pa se tegev bra-

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Proteki teden so v brežiški porodnišnici rodile Marija Bratanič iz Trnja — Aleksandra, Darinka Uršič iz Bistric ob Soli — Aleksandro, Elizabeta Umet iz starega grada — Erno, Ana Pustak iz Ukanc — Aleksandra, Ana Pavlin iz Semenča — deklico, Darinka Pajdak iz Globokoga — Martino, Marija Bošić iz Krškega — Marijo, Pavla Marinček iz Cerkev — deklico, Ana Jagrič iz Osredka — Antico, Stefica Župancič iz Vukovega selca — deklica, Majda Filec iz Sevnice — Smiljo, Antonija Kočnik iz Zubčaka — deklico, Marija Koštanček iz Dednje vasi — Irene.

RADIO BREŽICE

PETEK, 19. JULIJA: 20.00—22.23
— Nova plošča RTB, obvestila in reklame 20.25—21.15 — Glasbeni oddaji — Izbrali ste sami!

NEDELJA, 21. JULIJA: 9.00 do 10.00 — Vožnja delovnih kočikov ob dnevu vstaje — I. del, 10.25—11.00 — Vožnja delovnih kočikov ob dnevu vstaje — II. del, 11.00—12.45 — Domade zanimivosti — Pred dnevom vstaje slovenskega naroda — Za male kmetovalce: Jože Vovk — Šula in vpliv začasnih sredstev — Mira Špacaj: Katerje vrste sojut in radice bomo izbrali za jesensko sejer — Žabavna vas ensambel Andreja Blumenauerja — Magnetofonski zapis V Artičah gradivo — Pozor, nimaj prednosti! — Obvezna rešljama in spored kinematografov 12.45—13.30 — Občani se stito in pozdravljajo.

TOREK, 23. JULIJA: 18.00 do 19.00 — Svetujemo vam: Naloge gostitelja ter družbenega srečanja otrok in mladih — Jugoton van predstavlja — Literarni utrinki: Aljoša Gradnik — Obvestila in filmski pregled, 19.00—19.30 — Posmi poletja 68 — glasbeni odzaji

Septembra nov delovni čas

Predsedstvo ObSS pripravlja širšo razpravo o republiških težah za zdravstveno zavarovanje in nov sistem izobraževanja. Podrobnejše bo predresel šolsko in predšolsko varstvo, ker bo septembra vec delovnih organizacij vpeljalo nov delovni čas. Do takrat bo treba izboljšati državno prehrano.

TOREK, 23. JULIJA: 18.00 do 19.00 — Svetujemo vam: Naloge gostitelja ter družbenega srečanja otrok in mladih — Jugoton van predstavlja — Literarni utrinki: Aljoša Gradnik — Obvestila in filmski pregled, 19.00—19.30 — Posmi poletja 68 — glasbeni odzaji

■ MED MLADINO JE PRECEJ ZANJMANJA za delovno akcijo v Brežicah. Na sedaj soj občinskega komiteza ZMTS so sklenili, da bodo ustavili hranjenje šolskih in mestnih krajevnih skupnosti, bo po mesečni izplačili otroke. Ceste 21. maja in stadijon Mladi brigadirje bodo stanovali pod šotori. Krajevna vlagost bo za vsakega brigadirja prispeval 15 dinarjev dnevno. Uteženosti delovne akcije bi morala na voljo brezplačen obisk filmov predstav v prostovremenu domu. Za sedaj se ni dosegel prijave, vendar organizatorji pričakujejo, da bo sedaj mladi polnoštivalno odzval.

■ VEC KOT STO OBČANOV bo vsebujo del svojega popusta

Črnili so jim ugled, pa so jih izklučili

V zadružno METAL na Jesenicah na Dolenskem je včlanjenih 140 obrtnikov. Direktor Milan Šepetavec je pojasnil, da so na seji zadružnega sveta in komisiji 18. junija letos sklenili poostriči merila za sprejem v zadružno. Zadružni svet bo o vsaki prešnji posebej razpravljal. Zaradi nesolidnega poslovanja in zaradi rušenja ugleda zadružne so izključili iz zadružne tri občinske.

Ko je zadružni svet na seji pojasnil, da je treba čimprej sprejeti realne davčne predpise, ki bodo preprečili hitro in neupravičeno bogatenje. Akcija pa naj bi se ne začela in končala pri obrtnikih, ampak naj bi zajela tudi zaposlene v družbenem sektorju proizvodnje in v upravljanju.

J. T.

■ FRED DNEVI SO SE VRNI NA KOPRA učenci osmego razreda osnovne šole v Artičah. Za denar, ki so ga zastavili z delovnimi akcijami in prireditvami med šolskim letom so si omislili sedanljivo taborjenje. Vrt in kuhinjo jim je odstopila zgorška osnovna šola.

BREŽIŠKE VESTI

Za lepše mesto ni nujen le denar

Hišni svet železničarskega bloka je osvojil prvo nagrado v velikem nagradnem tekmovanju za olepsavo Sevnice in Smarja

16. aprila je bilo razpisano veliko nagradno tekmovanje za ureditev in olepsavo Sevnice in Smarja. Tekmovalna komisija si je pred kratkim ogledala hiše, vrtove in parkete ter podelila naslednje nagrade:

Prvo nagrado, 300 din. (novih), je dobil hišni svet železničarskega bloka za lepo uređitev okolice stavbe ter za okrasitev oken in balkonov.

Sest drugih nagrad po 100 din so prejeli: Avgust Cimpersek iz Smarja, hišni svet

stanovanjskega bloka na Cesti heroja Marca 2. Pavla Ivančič, Miha Pogačar, dr. Jurij Pesjak in Jože Alič.

Podeljenih je bilo tudi 21 tretjih nagrad po 50 din; dobili so ih: Franc Planinc, Anton Zibert, Ivan Metelko, Karel Jazbec, Bert Konec, Ivan Kangler, Rihel Planinc, Anica Hrovat, Hedvika Leskovar, Janko Blaž, Elka Grilc, Alojz Žumer, Tone Klakocar, Jožeta Žorko, Jožko Drensek, Jože Trefalt, Pavla Mirt, Tone Rihtar, Jože Vavtar, Alojz Koro-

šek in Drago Mesojedec.

Železnički postaji, bencinski črpalki in upravi občinske skupščine so bile izrečene javne pohvale. Javno pa so pohvaljeni še: Andi Mlakar, Stefanič Pavček in Veronika Kajci, ki so bili nagrajeni že lani.

Skupna vrednost vseh nagrad znaša 1950 din. Komisija je ugotovila, da nekaterim prebivalcem se vedno hudo primanjkuje smisla za urejenost in okrasitev okolja, v katerem živijo. V celioti je viden napredok, k temu pa prav gotovo pripomorejo tudi takia tekmovanja, ki so jih razpisali sevniško Turistično društvo, krajevna skupnost in Komunalno stanovanjsko podjetje.

PO OBISKU NA MÜNCHENSKI RAZSTAVI:

„Capljamo daleč zadaj“

Toda naši hmeljevi nasadi so lepsi kot na Bavarskem, zatrjuje Srečko Žveglič iz Loke

Srečko Žveglič z višjo ekonomsko šolo v Mariboru, vodja hmeljarskega obrata v Liki pri Zidanem mostu, je obiskal zadnjo razstavo kmetijske mehanizacije v Münchenu na Bavarskem. Zastavili smo mu nekaj vprašanj o vtiših. Takole je odgovoril:

«Glede izbiro najrazličnejše kmetijske mehanizacije je treba povedati, da pri nas capljamo še daleč za bolj razviti in delželami. V isti sapi pa moram pripomniti, da imamo

pri nas lepsi hmelj in sodobnejše hmeljeve nasade kot na Bavarskem, ki je tudi znana domovina hmelja.

Poseben vtis naredi na obiskovalca izredna prilagodljivost tovarn traktorjev. Večina novejših traktorjev je na rejenih tako, da je mogoče kolosa zožiti ali razširiti; to pa pomeni, da so taki traktorji uporabni za delo v nasadih z različno širino vrst. To je pomembna prednost.

Iz izkušenj se vsakdo lahko prepriča, da je za današnjo se težko mehanizacijo zelo važno spenjanje obdelovalnih

Skrivalnica s turističnimi sobami?

Po podatkih o turističnih zmogljivostih je v sevniški občini na voljo 46 ležišč v družbenem sektorju in nobenega v zasebnem. Sprašujemo, kaj lahko k temu pripomnijo tisti občani, ki so dobili ugodne turistične kredite za ureditev sob, turistična dejavnost in pa širša družbena skupnost pa sedaj od tega nima nič?

Stanovanja za upokojence

Društvo upokojencev iz Sevnice se je odločilo, da bo v prihodnje posvetilo več skrbi gradnji stanovanj za upokojence. Taka stanovanja naj bi imela manjšo površino in vse potrebne pritikelne. V njih bi lahko živel eden ali dva upokojence, ki bi za manjše stanovanje plačevali tudi nižjo najemnino. Z novimi stanovanji bi se resilo tudi vprašanje tistih upokojencev, ki živijo v stanovanjih, ki so last različnih podjetij.

Denar, potreben za gradnjo stanovanj za upokojence, se zbira pri Komunalnem podjetju za socialno zavarovanje v posebnem skladu. Prva stanovanja bodo na voljo upokojencem previdoma že v prihodnjem letu.

V. F.

Tov. Štok o narodni obrambi

5. julija je bil v Sevnici posvet o narodni obrambi. Udeležilo se ga je čez 40 predstavnikov delovnih in družbeno-političnih organizacij. Po uvodni besedi pred sedniki ObS Franca Molana je zbiranim govoril tov. Štok, pomočnik republiškega sekretarja za narodno obrambo. Na posvetu je bilo sklenjeno, da bo vsaka delovna organizacija prejela program dela odbora za narodno obrambo, ki bo natančneje predvidel, kako ravnavati v primeru nevarnosti.

M. L.

Zavrnjen odlok o novem delovnem času

Ceravno to nasprotuje republikemu zakonu o novem delovnem času državnih organov, so na seji občinske skupščine v petek, 12. juliju, zavrnili predlagani občinski odlok o novem delovnem času. Odborniki so sklenili sporočiti republiškim organom, da novi delovni čas za sevniške razmere iz več utemeljnih vzrokov ni primeren.

■ NA MALKOVCU ZGOREL DVE ZIDANICI. V sredo, 20. julija, sta na Malkovcu zgoreli dve zidanci. Ena je bila last tov. Pirca iz Kaplje vad.

Sprejeto, toda s pripombami

Odborniki obeh zborov občinske skupščine so na zadnji seji imenovali v svet Domov počitka v Liki Leopolda Vebra, odbornika iz Loke v svet otroškega varstva pa Jošo Blešnik, socialno delavko. Za predsednika vsega disciplinskega sodišča je bil imenovan Dušan Brelih, za enega člena Karel Kohman, drugi pa bo v naslednjem primeru izbran iz članov prizadetih delovnih organizacij. Skupščina je dala tudi soglasje k imenovanju Joleta Bogoviča za novega ravnatelja sevniške soje in soglašala, da Franc Žorko in Mirko Fugina tudi v prihodnje opravljata delo ravnatelja soje na Blanicu ostroma v Trebnjem. Zbor delovne skupnosti je tudi strinjal s tem, da je zamenjujo Antona Šinkovega odvetnika občinskega imuniteta, ker je osumljen, da je kot odkupovalec kmetijskega kombinata Sevnica nepravilno poslovil. Odvzem imunitete je predlagala mandatno-imunitetska komisija.

Volitve in imenovanja

strojev, ki zmanjša število obhodov po njivi in s tem manj poškoduje zlog zemlje. Večina novejših traktorjev je zato močnejših.

All lahko pričakujemo večji razmah kmetijskih strojev tudi pri nas? Dvomim, da bodo naše tovarne v vsem mogoče kdaj dohiteti tiste, ki imajo že skoraj stoletno tradicijo. Kmetijski smo prepricani, da bi bilo bolje olajšati uvoz dobrih strojev, kot pa v nedogled pestovati našo industrijo v njeno in našo škodo.

M. L.

SEVNIŠKI PABERKI

■ MPZ BO DELALA TUDI V MOSKVI. Sevniška Mizarska zadružna je opredeli jugoslovensko poslanstvo v Moskvi in sovjetsko poslanstvo v Beogradu. Delo bo obsegalo celotno opremo. Pogodba je bila podpisana pred kratkim.

■ VSE VEC PIVCEV SADNIH SOKOV. Kot ugotavljajo v sevniških gospodinjskih podjetjih, se je poraba sadnih sokov, predvsem ričkovskega, zadnja leta celo podcenila. Vodstvo podjetja pa se ne strinja z ugotovitvijo našega kulturnega izvidnika v preteklosti starih, ker se je v novi restavraciji majhna izbira jedil. »Cesprav so v Sevnici težave vori oskrbi z drobino in ribami, lahko dobiti celo vrsto različnih jedil, a prav direktor podjetja Radu Umek.«

■ UKINJENIH BO 7 PRELAZOV. Kot zahteva se vojavnim zakonom, bi morala občina do konca

SEVNIŠKI VESTNIK

V soboto o tovarni šivalnih strojev

V soboto, 20. julija, se bo sta v Trebnjem zbrala občinske skupščine in na tej izredni seji obravnavala resno stanje v Tovarni šivalnih strojev na Mirni.

Občinski praznik bomo praznovali 8. septembra

Ker pride letošnji 4. september, praznik občine Trebnje in dan obletnice ustanovitve Gabčeve brigade na sredu, je pripravljalni odbor prejšnji teden sklenil, da bo proslava v nedeljo, 8. septembra, pri motelu v Trebnjem. Ta dan bo podeljen domičil Dolenskemu odredu, hkrati pa bo veliko zborovanje s kulturnim programom in ljudsko rajanje. Povabljenih je več kvalitetnih kulturnih skupin.

Dol. Nemška vas: pritožbe zaradi Ciganov

■ Sekajo v naših gozdovih, pasejo konje po naših travnikih in njivah, miličniki in gozdarji pa ničesar učinkovite ne ukrenejo, to so pogostni očitki zadnjih tednov v Dol. Nemški vasi in drugih vasih, od kar se na tem območju zadržuje več ciganskih družin.

V isti sapi pa bi bilo potrebno povedati, da prav ti ljudje nočejo pomagati miličnikom in gozdarjem, da bi Ciganom prekrške tudi dokazali in jih zanje kaznavali, ker se jim nočejo ali bojijo zameriti.

Da bi se v prihodnje izognili takim primerom, je bilo

predlagano, naj bi tudi pri teh zadevah sodelovali s krajevnimi organizacijami in pa krajevnimi skupnostmi ter vplivali na ljudi, da kažnebabi več počenjajo. Po mnenju socialnih delavcev je potrebno knjivočnost skrbništva se izboljšati, izrabiti lastne vire financiranja; skrbniki, ki so doslej povečini dobro opravljali to delo, pa naj bi v prihodnje vsaj enkrat na leto predložili skrbniške obratne in poročila.

Franci Žagar

29. junija je tragidno preminil v rečici Mirni, prijavljeni trgovski delavec, poslovodja Jezeljne v Mokronugu Franci Žagar. Nenadno in kruta smrt je brido odseknila v srcih vseh, ki so ga poznali. Rodil se je v revni kmečki družini s številnimi otroki in že zgodaj izgubil očeta. Za trgovca se je izčut

Bodo priporočila ObS res bolj spoštovana?

Direktorji podjetij o odnosih z družbeno-političnimi organizacijami in občinsko skupščino

19. junija je bil v Trebnjem posvet direktorjev podjetij trebanjske občine, na katerem so govorili o odnosih med občinsko skupščino, družbeno-političnimi organizacijami in delovnimi organizacijami.

Na posvetovanju so podprteli, da se bodo v bližnjih mesecih še večkrat sestali, občinski skupščini pošljali več gradiva, pa tudi sicer bodo tesneje sodelovali z njo.

Sprejeli so tudi predlog, da bodo vodstva podjetij v kratkem temeljito preučila stanje in sestavila srednjoročne razvojne načrte. Ti načrti bodo tudi podlaga za načrtovanje v merilu občine.

Udeleženci so se dogovorili, da se bodo v bližnjih mesecih še večkrat sestali, občinski skupščini pošljali več gradiva, pa tudi sicer bodo tesneje sodelovali z njo.

na Trebeljem, 1967 pa se je zapobil v Mokronugu. Tu smo ga spoznali kot prizadetnega delavca, poslužil velikih načrtov. Uglej in z upanje, ki si ju je kmalu pridobil, sta nam naredila ločitev z njim še toliko težjo. Z veseli in cvetjem, z salostnimi in z govorom smo se v velikem številu poslovili od njega, spomin na njeg pa bo ostal v naših srčih vedno svež in lep.

B. R. — G. L.

TREBANJSKE IVERI

■ ZMAGOVALCI TEKMOVANJA SO ZNANI. Posebna komisija turističnega društva je v soboto, 13. juliju, oznajila zmajev in vice na vročini v Trebnjem in uročila, da imajo načrte uprediti balkan Marjan Lutec, za njega pa Ciril Bukovec in Stanje Ratljev v omenovani. Za najlepše urejeni vrti je ocenila vrt Dačka Novak, najlepše urejeno okno pa ima Ivan Mežigec. Zmagovalci nagradnega obvezljivnega tekmovanja bodo dobili tudi nagrade. Komisija je ugotovila, da so hitej letos lepe urejene kot lani, menjena pa tudi, da je julij najprejnejši mesec za ocenjevanje.

■ MOST V BENEČIJU BODO POPRAVILI. Predsedstvu občinske skupščine se je posrečilo izbrati dečar za popravilo mostu cesar Temenico v bližnji Benečiji.

■ SEZONA SE ODMIKA. Poletni čas božič, se vse mesec pritisnila huda vročina, urejanje trebanjskega 1500 kvadratnih metrov velikega kopališča pa gre počasi ali celo stopi, tamajo kopaliči. Zdaj, ko je doigran ribnik in kopališče na Mirni, upajo, da bo Dolenska vodna skupnost potuhela z delom.

■ NABOKNADILI. Komaj smo prejeli teden zapisali, da na Primstvu včasih ne zapirajo delovnih zapornic, čeprav je velik del delovnih zapornic sočasno zaprta kar za več vročin skupaj. Sicer pa, glavno je, da je po vprejje dobro.

■ PRIPRAVE ZA DOBRINSKO PILOSLAVO. V petek je obiskala vodstvo občinske konference SZDLS Savica Hočevar, članica republike konference za družbeno aktivnost žens. Pogovor je obsegal nadrobne organizacijske priprave za prodavo

TREBANJSKE NOVICE

Do občinskega praznika preseliti partizansko pokopališče v Kočevju

Staro pokopališče na Trati ni več primeren kraj za padle borce — Po dvajsetih letih jih bodo preselili v grobničo ob Črnomaljski cesti, cesto do novega pokopališča je treba asfaltirati.

Sredi julija bo sestanek članov krajevne organizacije ZB Kočevje, ki steje okrog 400 članov. Na sestanku bodo obravnavali predvsem priprave na pravilo 25-letnice Kočevskega zebra oktobra, v zvezi s tem pa premestitev partizanskih grobov z opuščenega pokopališča na Trati na novo grobišče ob Črnomaljski cesti.

O premestitev partizanskega pokopališča je bilo že precej govorja in mnogi občani se sprašujejo, zakaj je poleg mnogih drugih nalog to potrebno.

Desetletnica dela v pekarni

Za praznik dneva borcev je bilo 9 članov delovnega kolektiva kočevske pekarni za desetletni trud in požrtvovalno delo nagrajenih z zapetnimi urami, članom kolektiva pa so bile podeljene tudi diplome. Kolektiv kočevske pekarni je obenem praznoval deseto obletnico kombinata »Svit« iz Ljubljane. Delovni kolektiv je ob dvojem prazniku pripravil kulturni program, po končanem programu pa je bila za vse delavce pekarni in slastičarne skromna pogostitev.

C. K.

Nov režim odvoza smeti

Na zadnji seji občinske skupščine so sprejeli nov odlok o odvozu in odlaganju smeti in odpadkov v Kočevju. Odlok točno določa, kaj sodi med smeti glede na kraj na stanku, stanovanjske in poslovne prostore. Smeti morajo občani odvajati v dolocene smetnjake, katerih število je odvisno od množine odpadkov. Odlok določa, da mora Komunala odvajati smeti najmanj dvakrat tedensko po dnevi, izjemoma lahko tudi ponoči. Industrijske odpadke lahko odvajajo same gospodarske organizacije na javna smetišča.

Novost pri plačevanju odvoza smeti je v tem, da bodo uporabniki plačevali od kvadratnega metra stanovanjske oskrbe poslovne površine, uporabniki poslovnih prostorov, ki sami odvajajo smeti na smetišče, pa bodo p... od kubičnega metra odloženih odpadkov. Za od oz smeti bo treba v prihodnje plačevati mesečno 0.07 din od kvadratnega metra stanovanjske površine, 0.14 din od m... poslovne površine ter 5 din od kubičnega metra odloženega odpadnega materiala na javnem smetišču.

vec

Trgovina: 14 vajencev

Trgovina iz Kočevja je nameravala prvočno sprejeti v uk le devet učencev, od tega dve dekleti in sedem fantov. Ker je bilo prosilcev veliko več (55), predvsem deklet, so število učnih mest povečali na 14. Sprejeli bodo sedem deklet in sedem fantov. Deloma se bodo učili v trgovinah v mestu, deloma na podeželju.

DROBNE IZ KOČEVJA

V SREDO, 10. JULIJA, sta v domu telecne kulture zasedala občina občinske skupščine. Občini so med drugimi razpravljali tudi o odlokih o urbanističnem programu reda v občini ter z manjšimi izpolnitvami: sprejeli odloke o razdelitvah načrtov posameznih delov mesta (pri Šekovem domu, Rožni ulici, ob Tomšičevi cesti, pri Unioni, pri strelščku na Trati). Govorili so tudi o rentabilnosti kočevske proge in sprejeli odlok o obenem odlaganju smeti in

■ SVET ZA URBANIZEM, gradbeni in komunalni zadevi pri skupščini je razpravljalo o nujnosti asfaltiranja Črnomaljske ceste do pokopališča. Predstavčka vrednost ena 144.250 din. Ker občina nima dovolj denarja, bodo najeli

■ ORGANIZACIJA ZVEZE BORCEV namerava do občinskega praznika preslati partizansko pokopališče z opuščenega pokopališča na Trati na novo grobišče ob Črnomaljski cesti. Za to potrebuje precepljanja sredstva. Občinska skupščina je na zadnji seji sklenila zagotoviti za spomenik na novo grobišče borcev 157.000 dinarjev.

■ GOSTINSKO PODIJETJE Hotel Pinguš je nedavno preuredilo kuhinjo gostilne Bog. V kuhinji so dopolnilo opremo, prostor obložili z keramičnimi ploščicami in vse prostore prepleškali.

KOČEVSKIE NOVICE

Cim prej bo treba do novega pokopališča asfaltirati tudi Črnomaljsko cesto. Lepo urejeno pokopališče z mrljškimi vežicami precej zgubi na lepoti zaradi kotanjaste in prašne ceste. (fg)

Brez igrišč

V Kočevju bi potrebovali najmanj 4 do 5 otroških igrišč, ni pa nobenega. Zanje namreč ni donarja, nekateri odgovorni tovarisi pa celo izjavljajo, da je vsa okolica mesta eno samo veliko, prijetno otroško igrišče. Vendar bi nekaj skromnih in preprostih igrišč le moral urediti. Zdaj namreč delajo otroci škodo po parkih, vrtovih in drugod, razen tega pa se igrajo tudi na neprimernih in celo življenjsko nevarnih mestih.

Brez sanitarij

V nekdanjem gradu v Predgradu je trgovina, krajevni urad, šola, kino, KGP pa ima odkupno postajo. Že dober mesec pa so v stavbi neuporabna vsa stranišča, od koder se siri nezneni smrad, muhe pa raznašajo bacile po okolici. V stavbo vsak dan prihaja mnogo ljudi, nikogar pa ni, ki bi popravil sanitarije. Omet na stropu ponokod od pada, škoda je vedno večja. Stanovanjsko podjetje KGP ne ukrene nicesar, čeprav je stavba njegova.

Več tulih in manj domačih gostov

V prvih sestih mesecih leta so v Pugledu zabeležili malenkost manjše število gostov kot v istem obdobju lanskega leta. Lani je bilo 1650 domaćih in 392 tulih gostov, letos pa 1643 domaćih in 339 tulih. Prenciščo je v lanskem prvem polletju 3622 domaćih in 623 tulih gostov, letos pa 3356 domaćih in 626 tulih gostov. Največ tuljiv je letos prenočevalo v hotelu junija (154), najmanj pa marca (54). Predvidijo, da se bo število gostov in nocitev v prihodnjih mesecih povečalo.

Kočevski tekstilec

V teh dneh je izšla druga letnina številke »Kočevskega tekstileca«, glasila delovnega kolektiva TEKSTILANE, Kočevje. Pomembnejši sestavki: »Volitve v delavski svetu«, »Gospodarjenje«, »Mesto Tekstilane v luči jutrišnjega dne«, in »Pravni nasveti«. Do konca leta bosta izšli še dve številki.

Tekstilci na dopust

Cianj kolektiva TEKSTILANE iz Kočevja bodo preživeli svoj dopust od 15. junija do 15. septembra v Selcah in Novem gradu. V obeh obmorskih krajih imajo zagotovljenih 26 ležišč (12 v Selcah in 14 v Novem gradu). Dnevni penzion velja za odrasle 9,00 din (Selce) in 11,00 din (Novi grad), za otroke pa manj. Za dopust ob morju se je letos odločilo več članov kolektiva kot lani.

Slaba cesta je potrebna popravila

Hudi naliivi v zadnjem neurju so močno poškodovali lepo gozdno cesto iz Ortneke na Velike Poljane. Kljub temu pa ni nikogar, ki bi cesto popravil, čeprav se na Girmado vozi po njej veliko turistov. Cesta je IV reda in je brez cestarija, čeprav bi jo bilo treba stalno popravljati in vzdrževati. V. P.

RAZPRAVA O POŽARNI BRAMBI

Gasiti bo treba na visokih gradnjah

Odborniki občinske skupščine Ribnica so na zadnji seji 26. junija imeli precej težko delo, saj so obravnavali vrsto pomembnih vprašanj. Sklepali so o zaključnem računu občinskega proračuna za preteklo leto ter o realizaciji proračuna v letosnjih prvih petih mesecih. Razpravljali so še o obsežnem poročilu o delu upravnih organov in sprejeli odlok o urbanističnem programu in urbanističnem redu ter odlok o upravnih takšah (potni listi). Na dnevnem redu je bilo tudi poročilo o izvajanju zakona o osnovnih solah in učnih uspehlh, vendar so ga zaradi odsonosti prosvetnih delavcev odložili.

Iz poročila o delu požarno-varnostne službe v občini poznamo nekaj misli.

Požarna bramba ima v ribniški občini skoraj stoletno tradicijo, o čemer priča tudi lepo število opremljenih prostovoljnih in industrijskih društev; v 22 prostovoljnih in enem industrijskem društvu deluje 922 občanov. Po vojni so gasilske enote kupile 20 novih brigalk, imajo pa tudi tri gasilske avtomobile in neuporabno cisterno. Večinoma so društva opremljena le za gasenje požarov na vasi, v prihodnje pa bo treba vsaj nekatera opremiti tudi za gašenje na visokih gradnjah.

Odborniki so menili, naj zavarovalnica se naprej prispeva sredstva za gasilstvo in ne le občini, saj je dobro organizirano gasilstvo tudi v interesu zavarovalnic.

Problemi ribniških šol

V občini Ribnica so tri osnovne sole: v Ribnici, v Sodražici in Loškem potoku. Prvi dve imata več podružničnih šol. Sole imajo 61 oddelkov s 1700 učencem.

Učni uspehi so v primerjavi s prejšnjim letom boljši, vendar še vedno pod republiškim povprečjem. Vzroki so slaba opremljenost šol in premajhno sodelovanje staršev s solo.

Posebno je tezavno finančiranje požarnih služb. Občani imajo začelo prej razumevanja, saj so mnoga društva nabavila najsodobnejše brisgalne pretežno s prostovoljnimi prispevki, občina pa je z dotacijami skrbila v glavnem le za najnujnejše potrebe (za varovanje, bencin, plačilo raz-

Proslava ob obletnici bitke v Jelenovem žlebu

V nedeljo, 21. julija, bo v Jelenovem žlebu velika partizanska proslava, na katero so vabljeni borce Cankarjeve, Gubčeve, Tomšičeve, Šerčeve in Levstikove brigade, borci drugih partizanskih enot, aktivisti in ostali prebivalci. Proslava se bo začela ob 11. uri v Jelenovem žlebu. Program obsegata slavnostni govor in pesni kulturni program. Za prevoz iz Ribnice do Jelenovega žleba in nazaj bo poskrbljeno. Iste dan bo odprt v Domu JLA v Ribnici razstava fotografij s pohoda 14. divizije na Stajersko, dela znanega partizanskega fotografa Petka iz Ribnice.

F. G.

Past za neprevidne

Ravno nasproti občinske hiše v Ribnici so v ozkem pločniku dve ali tri luknje za zračenje kletrnih prostorov, ki so odprtih. Pri dveh so deski padle v luknjo, pri eni pa jih sploh ni. Past čaka neprevidne že precej dolgo, mi pa podatkov, če si je kdo že zlomil nogo.

Tudi nasproti trgovine Kolonial pred banko manjka v zasteklenem delu pločnika več stekel, skozi luknje pa poleg zraka in svetlobe kaže rade uhajajo tudi noge pescev.

F. G.

Preveč učencev

V pravkar minulem šolskem letu so imeli sole v vsej ribniški občini 61 oddelkov s 1709 učencem, medtem ko so imeli leto prej 57 oddelkov s 1889 učencem. Letos je bilo v vsej občini 5 oddelkov, ki so steli zaradi pomanjkanja prostorov, učnega osebja ali de narja več učencev, kot bi po predpisih smeli (trije v Loškem potoku in po eden v Sodražici in Dolenji vasi). Največ učencev je bilo v 2. razredu v Dolenji vasi, ki je štel 45 učencev. Čeprav zakon dopušča le 16 do 36 učencev v oddelku.

■ ZIVINOREJSKA SLUŽBA pri kmetijski zadrži Ribnica ima pod nadzorstvom 1230 krav na svojem območju. Na ta občinu nudi veliko pomoč zivinorecem za pravilno vzrejo živine. To nadzorstvo traja že vrsto let, rezultat pa je lepa živina.

■ KOPALCI NIMAJO kakšne posebne tabere za kopanje v glavnem se lahko namakajo v Bistrici in Ribnici. Vse bolj se čuti potreba po bazenu,

V preteklem letu je bilo registriranih 10 požarov, pri katerih so gasili z uspešnim posogom očuvali veliko premoženje. Analiza je pokazala, da so povzročitelji požarov večkrat tudi šolski in predšolski otroci. Potrebno bi bilo v šolske programe vključiti tudi požarnovarnostno službo. Mladina, tako seznanjena s humano vlogo in pomenom gasilske organizacije, bi potem pokazala tudi večje razumevanje za vključevanje v gasilska društva.

Umrl je Ivan Lavrič

■ V nedeljo, 14. julija, so na sodražiščem pokopališču pokopali Ivan Lavrič iz Sodražice. Pokojni se je rodil pred 46 leti v Travniku v Leškem potoku v delavški družini. Spomladi 1941 se je vključil v napredno skupino mladičev, ki so po ukazih OF trigali okupatorjev zastave, plakate itd. Zaradi izdajstva so skupino arretirali, 15. julija 1941 pa pred posebnim vojaškim sodiščem na Reki obsočili na daljše zaporne kazni. Lavrič je med vojno veliko pretrpel v raznih okupatorjev zapori, vendar je bil vse do svoje smrti zvest idejam revolucije. Po vojni je vrsto let bil načelnik matičnega urada v vsej krajini, nazadnje v Sodražici. Zaradi bolezni je bil predčasno upokojen. Kljub boleznosti se je aktivno udejstvoval v raznih organizacijah in društvin.

Niegovi družini izrekamo iskreno zahvalno.

Vrvež v Ortneku

Spet je Ortnek poln puljske mladine. Otočka razigranost nam prinaša malo sprememb in več življenja. Vsi naši mladi prijatelji zatrjujejo, da tako radi prihajajo k nam, saj se počutijo kot v drugem svetu. Vodo znajo bolj ceniti kot doma, kjer je je na pretek.

Zelimo jim prijetno bivanje med namidi, da se bodo vrnili z lepimi visti. Drugo leto pa spet na svidenje!

V. P.

OBČINSKA SKUPŠČINA RIBNICA

obvešča

vse občane na območju občine Ribnica, da je uvedla stalno

SLUŽBO PRAVNE POMOČI

Občani lahko dobijo pravno pomoč vsako sredo od 14. ure dalje v prostorih občinske skupščine Ribnica.

Službo pravne pomoči opravlja na podlagi pogodb z občinsko skupščino odvetnika Peter Ceferin in Andrej Levstek.

Skupščinska pisarna

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■ OKROG 180.000 I MLEKA odkupi mesečno Kmetijska zadruga na svojem območju, dnevno pa do 6000 l mleka. Del mleka gre v predelavo v mlekarino v Velike Lašče, del pa v Ljubljano. Odkup mleka, ki predstavlja za matrikaterga skneta stalen vir dohodka, se je v zadnjih letih povečal.

■ UNO POTOKA BISTRICA pri Sodražici so zacele delavci Vodne skupnosti pred kratkim poglabljali. Pri tem pa niso obrnili zobljive društvene Ribnica, da bi presečili ribiški zrcad v tem delu potoka. S tem je bila ribnica družini prizadevana precepljanja škoda, ki bodo morali povračiti po ravni.

■ BREZ SVOJE TELOVADNI

CE je Partizan Sodražica in gostilna v televizijski in kinu dvoranah. V tem prostoru ima televizorji na učnih zbiranjih nekaj denarja, televizorje pa na razpolago nekaj, televizor

Odlična ocena za Župančičev natečaj

Sodelujočim v Župančičevem natečaju in na zaključni občinski kulturni reviji so 10. julija razdelili nagrade in priznanja

V stekleni dvorani restavracije Grad so se pretekl teden sestali predstavniki občine in družbeno-političnih organizacij ter vodje skupin, ki so sodelovale v Župančičevem natečaju. Najprej so komisije poročale o svojem delu. Splošna ocena je bila, da je natečaj popolnoma uspel, saj je bilo v mimihi sezoni na področju občine 85 domaćih predstav, ki si jih je ogledalo 13.065 obiskovalcev. Sklenili so tudi, da bodo tako obliko kulturno-prosvetnega dela nadaljevali.

Zatem so nastopajočim skupinam podelili nagrade in priznanja. Komisija za dramatiko se je odločila vsem dramatskim skupinam, ki so se predstavile na zaključni reviji, podeliti po 700 din nagrade. Za najboljši repertoarni izbor pa je PD Mirana Jarca iz Crnomelja dobitilo še posebno pismo priznanje. Enak dokument je za prizadavnost dobitilo še PD Jože Mihelič iz Semice, sodnik Janez Kramarič in Kamilo Weiss pa sta priznanje dobitila za požrtvovalno delo pri organizaciji natečaja.

Na reviji je med pevskimi zbori prvo meso zasedel semški oktet, ki je dobil 1500 din nagrade. drugi je bil pevski zbor osnovne šole Crnomelj z nagrado 1.000 din, tretji pa pevski zbor gimnazije s 750 din nagrade.

Med instrumentalnimi an-

sambil je bil po oceni komisije najboljši harmonikarski kvartet: prisodili so mu 1.000 din. Za njim pa sta se zvrstila ansambla Fantje treh krajev s 750 din nagrade in ansambel Pussyke z nagrado 500 din.

Vseh 15 igralskih skupin, ki je s predstavami nastopalo v okviru natečaja, je dobiti se po 500 din denarne nagrade, medtem ko so Dragutusca-

nom za prireditev »Bela krajina v besedi, pesmi in plesu« ter gimnazijcem za »Mladost, podaj mi krila« dodelili po 400 din. Dva instrumentalna ansambla sta dobitila po 300 din, pevskim zborom pa so za sodelovanje v natečaju prisodili po 400 din.

Po slavnostni podelitvi nagrad in priznanj je tekel še razgovor o bodočem kulturno-prosvetnem delu.

Občinsko upravo izboljšati

Na seji občinske skupščine Črnomelj – Med drugim priporočilo za združitev pekarije z ŽITOM – Voda in kruh se podražita!

1. julija so se pred počitnici sestali odborniki črnomaljske občinske skupščine. Razpravljali so o delu občinske uprave, o delu občinskega sodišča, javnega tožilstva in pravobranilstva. K poročilom o teh službah ni bilo posebnih pripombe, odborniki so želeli le, naj bi poslovanje občinske uprave se izboljšati. Stevilo zaposlenih se je že precej zmanjšalo, škoda pa je, da predvsem na račun kvalificiranih kadrov.

Odbornik Matkovič je v razpravi zahteval pojasnilo o zadevi Vranešič in denacionalizacijo lokalov ter predlagal, naj skupščina že enkrat resi to zadevo. Izkazalo pa se je, da trenutno o zadevi skupščina nima kaj sklepati, ker je sivar pred sodiščem. Tu bodo ugotovili, ali gre za nacionalizacijo 68 m² površine, kakor navaja Vranešič.

ali za 75 m², kot dokazuje občina.

Preden so sprejeli odlok o povisanju cen vodi in kruhu je bilo precej razprave. Odborniki so sicer izglasovali odlok ter s tem podražitev vode v gospodinjstvu za 20 par in podražitev črnega kruha za 4 pare oziroma 20 par za belega, vendar so prizadetim podjetjem stavili pogoje. Komunalno podjetje na račun povisanjem prispevka ne sme zviševati osebnih dohodkov, pač pa mora denar vlagati za povečanje dovodnega in kanalizacijskega omrežja, pekarija pa naj s podražitvijo zagotovi nekaj del, ki jih zahteva sanitarna inšpekacija. Poudarili pa so, da na nadaljnje podražitve ne bodo več pristali. Sprejeli so tudi priporočilo, naj se črnomaljska pekarija združi z ljubljanskim podjetjem ŽITO. O tem baje že tečejo razgovori.

BELT je začel graditi!

Belokranjska strojna tovarna in železolivarna BELT se je več mesecov potegovala za kredite, nujno potrebne za modernizacijo proizvodnje in nadaljnji napredek podjetja. Pred kratkim je Komunalna banka in hranilnica Ljubljana odobrila Beltu 1.5 milijona din kredita pod pogojem, da pristanejo na 2.5 % obresti na mesec. Bili so presenečeni nad ponudbo, se bolj pa nad pogojem... Da lahko zasebnik po telefonu ponudi podjetju toliko posojilo, je zares čudno. Ali obstajajo pri nas tudi zasebne banke? Vsekakor bi morali pristojni organi to ugotoviti!

bo kolektiv sposoben povečati bruto produkt za 50 odstotkov ali na 45 milijonov dinarjev.

Že več kot 3 km nove ceste

Gradnja ceste Črnomelj-Vinica lepo napreduje. Do zdaj je asfaltiran že odsek od Kančarice do Kvasice ter del ceste med Dragatušem in Nerejcem. Vsega je na novi cesti asfalta že več kot 3 km. Dela potekajo po predvidevanjih. Graditelje moti le promet avtobusov, zlasti pa osebnih vozil, ki nočejo upoštevati cestne zapore.

Vinica: odbor za vodovod

Pred kratkim so na Vinici izvolili odbor za gradnjo vodovoda da bi s pomočjo strokovnjakov proučil možnosti za napeljavo zdrave pitne vode v kraju, ki se tudi razvija.

Občani so naročili odboru, da mora do prihodnjega leta sestanka zbrati mnenja strokovnjakov in predlagati, katera rešitev bi bila za kraj najprimernejša in najprej izvedljiva.

Občani so naročili odboru,

da mora do prihodnjega leta sestanka zbrati mnenja strokovnjakov in predlagati, katera rešitev bi bila za kraj najprimernejša in najprej izvedljiva.

Vladimir Lončar predsednik sveta

Za novega predsednika sveta za gospodarstvo pri občinski skupščini Črnomelj je bil na zadnji občinski seji izvoljen direktor BELTA Vladimir Lončar. Skoda je, da je tisk razmeroma slab.

kniga pripombe se popolnoma prazna. Se bo spet zgodilo tako, da ljudje svojega mnenja ne bodo povedali zdaj, temveč bodo urabljali program kritiziral, ko bo že sprejet?

■ DOMAČA RIBIŠKA DRUZINA

namernega 21. julija odpreti prodajno-slaškovodnih rib. Članji ribiške družine so s prostovoljnim delom najprej zgradili bazen za ribe, nato pa se lastno trgovino. Kupec bodo nudili krapa, somanje in postri. Riblji pa želijo, da bi kakšna inšpekcija kdaj pogledala tudi reko, saj ljudje vajno mečeto smeti, poginute živali in se kaj drugega?

■ SEJNI SOBI občinske skupščine je urbanistična razstava, na katero so vabili občane, da bi v knjigi pripombe napisali, kaj jim ni všeč. Po 5 dneh pa je bila

■ PLAMEN JE LE IZSEL! Ob koncu šolskega leta so gimnazijci že izseli svoje glasilo. Nahrado se je celo 34 strani pristopek, med katerimi so nekateri prav zanimivi. Skoda je, da je tisk razmeroma slab.

Marija Vuksinić je bila zbrane, ko se v Beli krajini ustavljali organizacije AFZ.

PRED SREČANJEM AKTIVISTK BELE KRAJINE

Vse v največji tajnosti

Marija Vuksinić iz Svržakov pripoveduje, kako sta s Firovo Regino šli na Suhor

V začetku 1943 so se v Beli krajini pripravljali na ustanovitev organizacije, ki bi povezovala vse napredne žene, sodelavke NOB. Dogovorjeno je bilo, da se bodo o tem posneli na sestanku aktivistik na Suhorju.

Iz Metlike je bila na ustanovni sestanek povabljena tudi Marija Vuksinić iz Svržakov. Zdaj že starejša žena, ki ima vnake v hiši, se še prav dobro spominja, kako sta spomladi 1943 z Regino Firovo šli na Suhor:

— V Metliki so bili takrat Italijani. Z Regino sva se do-

menili za uro, kdaj se dobiva pod Brčicami, onstran italijanskega bloka. Res sva se sešli. Na Suhor sva nesli zdravila in cigarete, Regina pa je razen tega imela še nekaj denarja in poročilo o delu mladine v okupirani Metliki.

Na cilj sva srečno prišla. Shod smo imeli v neki hiši, kjer je bila tudi pošta. Dolencova Francka, doma iz Semice, je imela referat in nam razložila namen organizacije AFZ. Tedaj smo navzoče aktivistke dobile naloge to po vseh povedati ženam in jih pripraviti na volitve v odbore AFZ.

Julija 1943 smo bile aktivistke ponovno povabljene na Suhor. Takrat je bila širša konferenca v hosti nad vasjo, bilo pa nas je precej več kot prvih. Med nami je bil zavezniki major Jones, spominjam pa se tudi Edvarda Kocbek, ki je govoril, in Metoda Mikula. Na tej konferenci je bila ustanovljena organizacija AFZ.

Jesenj istega leta pa je skrivoma prišla na teren Dolencova Francka, da smo po vseh ustavljali žensko organizacijo. Jaz sem bila izvoljena za sekretarko. V tej funkciji sem bila še na nekaj konferencah, vendar so bile kasneje vse na črnomaljskem področju. Ves čas se je naše delo odvijalo v najstrožji tajnosti.

Kombajn se je pokvaril

Možje iz Gradca so se prišli kregat v zadružo

V sredo, 10. julija, so se v pisarni kmetijske zadruge Metlika pogovarjali tako na glas, da je bilo slišati na cesto. Nekaj mož iz Gradca se je prišlo kregat, ker jih je zadruža pismeno obvestila, da bodo prišli s kombajnom še v petek, 5. julija, a kombajna se v ardo ni bilo.

Predstavnik KZ Metlika je nato pojasnil zadevo:

— Za letosko števje imamo na razpolago 6 kombajnov. Eden je naš, ostale smo si

Kaj je z avtoprevozniki?

Avtoprevozniška obrt je zadnje čase v ospredju pozornosti, ker so ljudje opazili, da prav ti obrtniki naglo bogatijo. Tudi v Metliki je pri oddelku za gospodarstvo vpisanih v register okoli 80 avtoprevoznikov, vendar je od teh le malo domačinov: večina jih je tu prijavljenih iz drugih občin. Sicer pa je bivališče avtoprevoznika dostikrat težko ugotovljati. Lani, na primer, je 7 avtoprevoznikov od drugod navedlo kot kraj bivanja Boldraž, vendar v vasi nobenega od teh nikoli niso videli. Kako so povedali na metliškem odseku za gospodarstvo, tam tudi ne vedo za nobenega obrtnika avtoprevoznika, ki bi imel več vozil. Po novem zakonu ima vsak lahko le en kamion, toda ljudje si pomagajo tako, da drugega vpišejo na ime žene ali stare mame. Ce pa je med prijavljenimi avtoprevozniki v Metliki kaj takih, bo kmalu znano, ker o tem že zbirajo podatke.

Prebivalstvo Metlike raste

Konec lanskega leta je dobila Metlika svojega dvatisočega prebivalca, 30. junija letos pa je mesto šteло že 2050 prebivalcev. Od tega je 926 moških in 1124 žensk. V tem poletju je bilo na področju Metlike 17 porok, 44 rojstev (večina novorojenih je prišla na svet v novomeški potrodnini) in 23 smrti. Vsa občina šteje 7219 prebivalcev.

■ SPREHOD PO METLIKI

■ VELIKA VRGINA JE MINULE TEĐNE zvabila na Kolpo številne kopalcice. Pa ne samo domačin! Ob nedeljni seji na metliškem kopališču ustavljajo celo avtomobilov iz najrazličnejših krajev. Zadnja leta je metliško hotelako gostinsko podjetje pobralo parkirino in vzdrezalo red na kopališču. Ker pa je letos to opazito v Metliki 17 porok, 44 rojstev (večina novorojenih je prišla na svet v novomeški potrodnini) in 23 smrti. Vsa občina šteje 7219 prebivalcev.

■ LIJUŠKA KNJIŽNICA V METLIKU bo v juliju in avgustu odprtia samo ob detrijah od poi sedme do poi osme ure zvezde.

■ V ZELEBEJU PRI METLIKU že drugi teden taborničarji zočljivo odredila in Ljubljani. Poleg kopanja in prijetne rekreacije so taborniki s številnimi izleti po Belli krajini širijo obzore. Tako so si pod strokovnim vodstvom ogledali Metliko in Belokranjski muzej, Tri fare, arhitekturna izkopavanja na Kuberju, Črnomelj itd. Te dni je prislo v Zelebej taborti se 30 mladih in pomnikov iz Trsta.

■ METLIŠKI TEDNIK

Velika izbira vsega tekstilnega blaga in kontekcije. Najnovejši vzorci. Prepričajte se o cenah. Prodaja na 5-mesečno brezobrestno odplačilo.

„Deletekstil“ ČRНОМЕЛЈ

ČRНОМАЛJSKI DROBIR

■ REDKI CRNOMALJCANI so kopljeno v umazani Lahinji, kar mor je tudi težak dosloj, zato pa jih več obiskuje kopališča na Kralji, v Portorizu, na Krasincu ali na Vinici. Tistim, ki nimajo svojih vozil, so zelo ustreži s kopalnim avtobusom. Ta voz vsak dan iz Črnomila v Podzemje in nazaj.

■ V SEJNI SOBI občinske skupščine je urbanistična razstava, na katero so vabili občane, da bi v knjigi pripombe napisali, kaj jim ni všeč. Po 5 dneh pa je bila

■ NOVICE ČRНОМАЛJSKE KOMUNE

Kaj je privedlo INIS v stečaj

Z obstoječimi napravami INIS tudi v najboljšem primeru ne bi mogel poslovati brez izgube — Blizu 3 milijone starih din izgube na dan — Najvažnejša je zdaj zaposlitev kolektiva, ki je ostal brez dela

Publiški poslanec inž. Češko-Legan je govoril na obslavi krajevnega praznika v Žužemberku. (Foto: S. Dokl.)

Slavje v Žužemberku

V središču Suhe krajine Žužemberku so preteklo nedeljo 13. julija, proslavljali krajenvi praznik. Na ta dan leta 1942 so partizani prvič osvobodili Žužemberk. Ob tej priliki imajo svoj praznik tudi šoferji in avtomehaniki v spomin na dneve pred 25 leti, ko so v neposredni bližini Žužemberka ustanovili prvo partizansko motorizirano enoto.

Slavje se je pričelo že na predvečer praznika, ko so po okoliških hribih zagoreli kresovi, ki jih je pričigala mladina.

V nedeljo dopoldne pa je skozi Žužemberk peljala najprej dolga kolona okrasenih motornih vozil članov Zveze šoferjev in avtomehanikov Slovenije. Zatem je bilo na Glavnem trgu večje saborovanje, na katerem je govoril republiški poslanec inž. Jože Legan. Ta je v svojem govoru podprt gospodarski razvoj Suhe krajine in poveval občane, naj se z vsemi močmi trudijo, da bi se Suha krajina kulturno in gospodarsko še bolj razvila.

Nato je sledil prijeten kulturni program, ki so ga pripravili domači kulturni delavci, na žužemberški Loki pa so bila športna tekmovanja mladih gasilcev, strelec in obojkarjev. S. Dokl

Obeta se lep dohodek

Iz Dolenjskih Toplic poročajo, da se letos obeta čebelarjem lep dohodek. Hoja je pričela zelo zgodaj mediti, dobro pašo pa imajo čebele zlasti na Rogu.

Iz visokega INISOVEGA dnenika v Bršlju v Novem mestu se ne kadi več. Niti tri leta se niso potekla, odkar je velika steklarna začela s proizvodnjo, in že so prenehali z delom. Odbor za prisilno upravo, ki ga je imenovala občinska skupščina Novo mesto, je zelo hitro opravil nalogu in ugotovil, da ni v tovarni nobenega denarja, pa tudi nobene možnosti za izbošarje, ter se odločil predragati stečaj.

Proizvodnja stekla je bila v INISU ves čas nerentabilna; imeli so približno 3 milijone S din izgube na dan. Po predvidenjih investicijskega elaborata bi smela imeti proizvodnja stekla največ 25 odstotkov loma, dejansko pa je bil ves čas proizvodnje večji kot 50 odstotkov. Strokovnjaki so ugotovili, da INIS ne bi mogel pokrivati izgube, tudi če bi dosegel dejansko programirano proizvodnjo.

Kvaliteta stekla, ki je zapuščalo stroje, je bila veliko slabša, kot je bilo predvideno v načrtih: samo 0,1 odst., je bilo stekla A kvalitete, 4,3 odst. B kvalitete in 53,6 odst. C kvalitete. Ker je jugoslovansko tržišče s steklom nasičeno, je v tovarni zdaj približno milijon 400 tisoč m² neprodanega stekla na zalogi. Skupne izgube je ob času, ko je bil podan predlog za stečaj, 23 milijonov novih din. Odbor za prisilno upravo je ugotovil, da bi bilo manj izgube, če bi bili INISOVI delavci ved čas doma in bi jim nosili vsakega prvega domov kuverte z osebnimi dodatki.

Proizvodnja stekla je torej ustavljeni in razmisli bo treba, ce bi se dalo z dodat-

nimi naložbami znova začeti steklsko proizvodnjo v do sedanjih prostorih. Ta proizvodnja pa bi morala biti seveda rentabilna. Domaga, noveška podjetja so ob predlogu za stečaj pokazala zelo veliko razumevanja za rešitev največjega problema: zaposlitve 300-članskega kolektiva, ki je ostal brez kruha. Tega najtežjega vprašanja gotovo ni mogoče rešiti kar čez noč, zato je toliko bolj potrebno sodelovanje skladu skupnih rezerv SRS, ki je že pokazal svojo pripravljenost pomagati z denarjem. Predlog, naj bi 12 milijonov novih din iz tega skладa, pravtvo namenjenih za sanacijo INISOVE izgube, raje porabili za zaposlovanje članov kolektiva, ki so ostali brez dela, je zato povsem na mestu.

Na seji so imenovali za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta Rudija Hrovatina iz Novega mesta.

organizacij ter dejanskim uveljavljanjem teh pravic. Ugotovili so, da je največji vpliv pri posameznih odlöčitvah še vedno prevečkrat v rokah vodilnih in da imajo samoupravni organi se vedno premalo moči. Poudarjali so tudi, da so v nekaterih organizacijah znali poiskati prave poti za reševanje nekaterih težav. Te poti so poiskali skupaj s samoupravnimi organi, s strokovnim vodstvom in družbeno-političnimi organizacijami.

Na seji so imenovali za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta Rudija Hrovatina iz Novega mesta.

Sklad za šolo se je povečal

V skladu za zidanje nove osnovne šole v Novem mestu se je nabralo do ponedeljka, 15. julija, 1.615.139,69 dinarjev. Razen rednih nakazil so dali še: Cestno podjetje 1.722,85, hotel Metropol 1.700 in Dolenjska vodna skupnost 2.500 dinarjev.

Težave rešujejo po pravi poti

Pretekli teden je bila seja občinskega sindikalnega sveta Novo mesto. Na seji so razpravljali o nekaterih bistvenih razlikah med ustavnimi pravicami delavcev po notranji zakonodaji delovnih

Tekmovanje traktoristov

Društvo kmetijske tehnikе Novo mesto in kmetijska srednja šola Grm prirejata v nedeljo, 21. julija, ob 8. uri na posestvu KSS Grm v Novem mestu področno tekmovanje traktoristov v oranju. Sodelovali bodo tekmovalci iz občin Ormož, Metlika, Novo mesto in Trebnje, med njimi prvič tudi zasebni kmetovalci. Tudi tokrat ima to že tradicionalno tekmovanje namen prikazati uspešnost strojev v kmetijstvu in uporabljene načine.

Pričakujemo, da bo tekmovanje način prikazati uspešnost strojev v kmetijstvu in uporabljene načine.

Za dan vstaje v Škocjanu

Združenje borcev NOV in aktiv ZMS v Škocjanu bosta priredila 21. julija proslavo v počastitev dneva vstaje slovenskega ljudstva. Med drugim bosta nastopila novomeška goðba na pihala in ansambel Veseli planšarji.

Novomeški brigadirji se pripravljajo na pot

Prve dni avgusta so bo prikucila mladiščkim delovnim brigadam na »Savi« 684 v Zagrebu tudi novomeška mladiščka delovna brigada, ki bo nosila ime po narodnem heroju Majdi Silc. Komandant novomeške mladiščke delovne brigade bo Stane Hribar iz Novega mesta, ki je tudi član občinske konference ZMS.

Vabimo na Snežnik in Risnjak

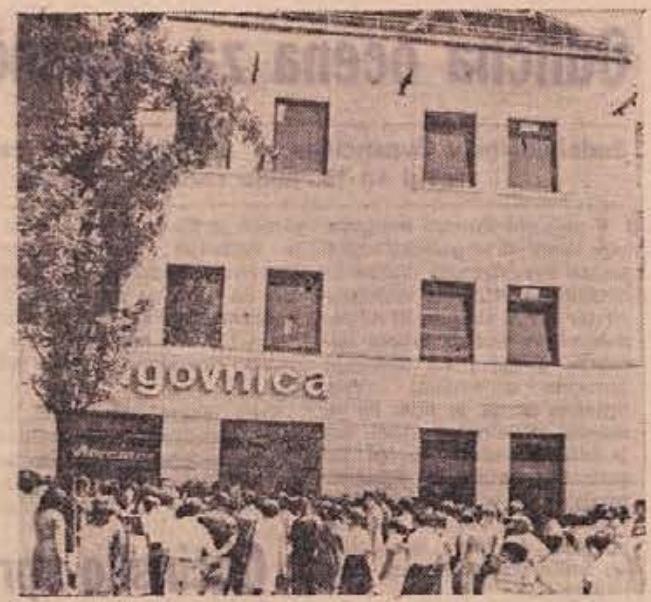
Planinsko društvo Novo mesto organizira izlet na Snežnik in Risnjak 21. in 22. 7. 1968. Odhod iz Novega mesta bo 21. 7. 1968 ob 5. uri. Prehodišč bo v Planinskem domu na Svinčščkah pod Snežnikom.

Prevoz z osebnimi avtomobili. Cena prevoza 30,00 din.

Prijave za izlet sprejemata: Marija Kos v Mladinski knjigiji v Novem mestu do sobote, 20.7. 1968, do 12. ure.

Planinci, ki se udeležijo izleta, morajo biti člani PD Novo mesto in morajo iti na izlet primerno oblečeni.

PD NOVO MESTO

V četrtek, 11. julija, je trgovsko podjetje MERCATOR odprlo v Novem mestu največjo in najlepšo blagovnico na Dolenjskem. Nova blagovnica ima prodajne prostore v treh nadstropjih in bo zadovoljevala kupce iz Novega mesta in okolice, ki so morali do zdaj iskati tako blago v Ljubljani in drugod. Ze prvi dan je imela BLAGOVNICA za več kot 80.000 novih dinarjev prometa (Foto: M. Jakopec)

OBVESTILO

Oddelek za upravnopravne zadeve občinske skupščine Novo mesto ponovno poziva vse zasebne lastnike in solastnike stanovanjskih hiš ali delov stanovanjskih hiš, poslovnih stavb ali delov poslovnih stavb in garaž (čeprav so zgrajene kot provizoriji), ki se niso prijavili podatkov o uporabnosti stanovanjskih in poslovnih površin, da oddajo svoje prijave najpozneje do 5. VIII. 1968.

Za vse zavezance prispevka, ki do navedenega dne ne bodo prijavili stanovanjskih in poslovnih površin, bo upravni organ komisijo ugotovil površine stanovanjskih in poslovnih prostorov na stroške zavezancev prispevka.

Zavezanci prispevka iz Novega mesta, Bršlja, Rroda, Cegelnice, Gotne vasi, Irše vasi, Jedinščice, Ločne, Mačkovca, Male Bučne vasi, Velike Bučne vasi, Regerče vasi, Smilje pri Novem mestu in Žabje vasi priglasijo podatke o uporabnih površinah stanovanjskih in poslovnih prostorov v sprejemni pisarni uprave občinske skupščine, Ljubljanska c. št. 2, kjer dobijo tudi ustrezno prijavo.

K priglasitvi mora vsak zavezanc prinesi podatke o površini stanovanjskih sob, kuhinj, sanitarij, predсоб, shramb, garaž in poslovnih prostorov.

Novo mesto, dne 12. VII. 1968.

ODDELEK ZA UPRAVNOPRAVNE ZADEVE

Zaradi višje vodarine tudi boljša preskrba

Zadnja seja občinske skupščine je pokazala, da se vsi odborniki ne zavedajo svojih dolžnosti — Sredstva, ki jih bodo zbrali z zvišanjem vodarine so namenjena predvsem za nove investicije

V petek, 12. julija, je bila v Novem mestu 58. redna seja odborov občinske skupščine. Dnevni red je obsegal 18 točk, vendar pa je zaradi samovoljnega odhoda nekaterih odbornikov predsednik občinske skupščine Franci Kuhar prekinil sejo že pri 4. točki.

Posebna točka dnevnega reda je bilo poročilo o dejavnosti in problematičnosti delovnih organizacij posebnega družbenega pomena. Komunalno podjetje in Vodovod sta predlagala zvišanje kanalizacijske in vodarine, saj so dosegli prispovedi zadoščali komaj še za vzdrževanje, pogosto pa se za to ne.

Znamo je, da je kanalizacija v Novem mestu zelo slaba in marsikje dobrojana in da je v nekaterih naseljih sploh ni. Ker dosegli ni bilo kanalizacije v mestu, so bile s popravili in obnavljanjem se posebne težave. Pri Komunalnem podjetju so se moralog pogočno zanatili na ustna izročila starjih prebivalcev in so marsikje nevede načeteli na vodovodne cevi ali kable.

Tudi vodovodno omrežje je v mestu že zelo dobrojano. Čeprav so ga marsikje gradili ali dograjevali po vojni in so računali, da bo storil dajti cassa. Kar je v nekaterih naseljih prekvara v vodo za radi majhnega pritiska nezadovoljiva, saj je potrebitje Vodovod od tod obvljati preksrbo s pitno vodo v mestu in okolici. Sredstva, ki bi jih zbrali z zvišano vodaro, bodo namenjena predvsem za nove investicije. Največ teh sredstev bodo morali še vedno namestiti za podeželje, kjer je ponosok preksrba s pitno vodo še slabš kot v mestu. Računajo, da bodo v prihodnjih dveh letih prelli z mestom, kjer je več potrošnikov vode, na podeselje kar kakih 300.000 din. a novo vodovodno omrežje. Odborniki so glasovali za predlog o zvišanju vodarine, ki ga je

dal Svet za gospodarstvo. Po novem bodo gospodinjstva plačevala za kubit vode 50 par, družbene organizacije 1 din in 25 par, gospodarske organizacije pa 1 din in 80 par.

Direktor Podjetja za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij je potrdil, da je v zadnjem času več manj tistih, ki bi se odločili za nakup družbenega stanovanja, in da je iz dneva in dan več tistih, ki se ogrevajo za zvišeno gradnjo. Prav zato, ker se je v zadnjem času spremeno razmerje 30:20 v korist tistim, ki se odločajo za zvišeno gradnjo, bo treba najbrž spremeni razmerje.

Zaradi naseljenih gradenj je treba namreč neprestano širiti komunalno in vodovodno omrežje tudi v novih naseljih, vse to pa zahteva tudi več sredstev.

Poseben problem je prav gotova tudi vgrajena stanovanjska oprema v družbenih stanovanjih. Vse bolj pogosto se dogaja, da nekateri stanovanjski samovoljno preurejajo stanovanje in vgrajujejo moderno opremo.

Tudi vodovodno omrežje je v mestu že zelo dobrojano. Čeprav so ga marsikje gradili ali dograjevali po vojni in so računali, da bo storil dajti cassa. Kar je v nekaterih naseljih prekvara v vodo za radi majhnega pritiska nezadovoljiva, saj je potrebitje Vodovod od tod obvljati preksrbo s pitno vodo v mestu in okolici. Sredstva, ki bi jih zbrali z zvišano vodaro, bodo namenjena predvsem za nove investicije. Največ teh sredstev bodo morali še vedno namestiti za podeželje, kjer je ponosok preksrba s pitno vodo še slabš kot v mestu. Računajo, da bodo v prihodnjih dveh letih prelli z mestom, kjer je več potrošnikov vode, na podeselje kar kakih 300.000 din. a novo vodovodno omrežje. Odborniki so glasovali za predlog o zvišanju vodarine, ki ga je

Novomeška kronika

NOVE TABLICE Z VOZNIMI REDI bo morači v kratkem spot postaviti na vseh postajališčih za lokalni promet v mestu podjetje »Gorjanice«. Neznani številkov so prejeli tablice, ki so skupaj s koli stale po 300 din, razobil, kričili zole in jih odstranili. Potnik, ki se premestijo z mestnim avtobusom, so upravljeno razburajo, saj ne vedo ne se prihode na edno od avtobusov.

CVETLIČNI NASADI, parki in ulice v Novem mestu so v srednjih jutranjih urah že čisti in lepo rejan. Ze v popoldanskih urah pa je vse povsod polno papirja, odpadkov in smeti. Čeprav je mestni redar se kazoval nekateri nemarne, ki ne znajo poiskati kola za smeti in jim vides mesta ni mar, bo treba v prihodnje kazni še po ostriti. Prav bo še bodo starci s primernimi oponozili vplivali tudi na svoje otrocke, saj bo le tako med kazovanimi manj mladi.

POSTAJALISCE V BRŠLINU namenjajo ur-diti »Gorjanice« pri »Pionirju« za letos. V Bršlju bi potem zaustavljali tudi tisti redni avtobusi, ki vozijo proti Ljubljani. Vsem tistim, ki se morajo voziti večkrat na tej proggi, bo to

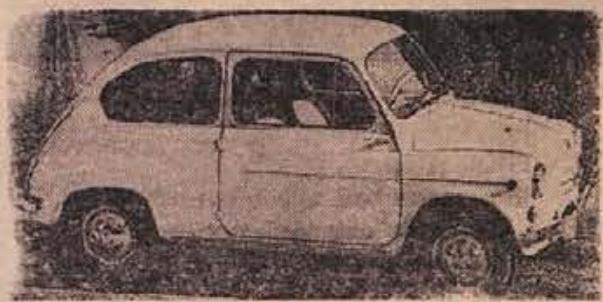
prav gotovo dobrodošlo, da si bo tako prizurnili lep kos poti do avtobusne postaje v mestu.

TEČAJE ZA TEJE JEZIKE, vederino solo za odrasle ter srednje, višje in visoke sole bo jeseni spet organiziral Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnosti dela v Novem mestu. Tečaji za italijanski, francoski, angleški in nemški jezik se bodo začeli v septembru. Prav tedaj pa so bo začeli z vise razrede osnovnih šol v večerni šoli, v katero se lahko vpisuje vsi tisti, ki je še niso dokončali in so redno zapošljeni. Večino prijavljencev bo gotovo dobiti na Stane Hribar iz Novega mesta, ki je tudi član občinske konference ZMS.

SPET JE RILA NOVOMEŠKA TRŽNICA v ponedeljek dobro začenja z izobraževanjem, pridelki in sadjem. Solato so prodajali po 2 din ka brekve po 3 din, krompir po 1,20 din, paradižnik po 2,5 din, ringiro po 2,5 din, jajca po 5 din, pesce v žopkah po 1 din, korenje in čebula sta imela isto ceno.

GIRANJE PREBIVALSTVA — rodile so: Milena Žitnik iz Volčeve 16 — Renato, Mufida Abdijevič iz Volčeve 18 — deklico in Slavka Turk s Partizanske 29 — Romana

Marija Čuprav iz Vrhovca 10 — deklico Dragica Črnčec iz Dolnjega Bukovca — deklico Ana Preljap iz Stare Bucke — deklica Marinka Črnčec iz Šentjanža — deklica in Tinka Strič iz Drnovega —

VAŠA KORIST IN ŠE NAGRADE POVRHU!

Res je: DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO s podružnico v KRSKEM in ekszitutrama v METLIKI in TREBNJEM je namenila vlagateljem vezanih vlog z odpovednim rokom nad 1 leto 30 nagrad:

- 1 osebni avtomobil »Zastava« 750
- 1 motorna ksilinka »Alpina«
- 1 šivalni stroj »Mirna«
- 2 kolesi »Pony«, Rog
- 5 mikserjev z mlinčkom za kavo
- 5 tranzistorjev Capitalnd de-luks
- 5 likalnikov z regulatorjem
- 10 jedilnih priborov za 6 oseb, »Kordun«

Pri nagradnem žrebanju bo udeležen vsak vlagatelj, ki bo imel na dan 31. X. 1968 na svoji hranični knjižici pri banki naloženih najmanj 2.000 din z odpovednim rokom nad 1 leto. Vsak vlagatelj dobi pri nagradnem žrebanju toliko žrebnih listkov, kolikor krate izpolnjuje pogoj nagradnega žrebanja, vendar je lahko nagrajen samo enkrat.

Nagradno žrebanje bo v prostorih banke 11. XI. 1968.

Občani, ne zamudite priložnosti!

DOLENJSKA BANKA IN
HRANILNICA
NOVO MESTO

Delial®
ZANESLJIVO VARUJE PRED SONČNIMI
OPEKLINAMI IN POSPEŠUJE PORJAVITEV

„Krivce bo poiskalo sodišče!“

(Nadaljevanje s I. str.)

1. da ostanejo v svoji tovarni, ker so zdrav kolektiv;
2. da naj se kredit za sanacijo porabi za kakršnokoli proizvodnjo v njihovi tovarni;
3. da naj se sanira INIS;
4. da naj jim izplačajo osebne dohodke.

Najprej jim je med drugim pojasnil predsednik Kuhar:

»Veste, da noben sanacijski program ni mogel zagotoviti rešitve podjetja. Ker nismo steklarski strokovnjaki, tega do pred kratkim sploh nismo mogli dokazati. Zato tudi smo naredili napako in sanirali steklarino, čeprav bi jo bilo koristnejše ustaviti že pred tem ali prej. Vaš delavški svet je vse sanacijske programe obravnaval in potrjeval!«

Zagotavljam vam, da teče postopek za ugotovitev vseh krivev od najvišjih do tukajšnjih, domaćih. O njihovi krivi in kazni bo sklepal sodišče. Občina in odbor za prisilno upravo pa sta storila vse, kar je bilo v njuni možnosti, predvsem za plače delavev in njihovo novo zaposlitev.«

Nato je povzel magister Andrijanec:

»Presenečen in razocaran sem nad tem, kar se je zgodilo danes. Pretekli teden smo s celim kolektivom temeljito preučili položaj in ugotovili, da je stečaj najboljša rešitev. Za protestni pohod v mesto pa sem zvedel šele danes zjutraj.«

Nobena organizacija v tovarni ni poiskala stika z menom, čeprav sem prepričan, da se je to pripravljalo že od sobote. O vseh prizadevanjih za rešitev INISA smo delavce obvestili, vendar so nekateri ljudje v tovarni ta naša zagotovila postavljali na laž ter ustvarili v že tako slabo organiziranem kolektivu še večjo zmedo in neenakost.«

Izplačilo osebnih dohodkov pa je odvisno predvsem od prizadevnosti vaše komercialne službe pri prodaji stekla. Že ta trenutek stoji pred tovarno kamioni, ki bi lahko odpeljali steklo, pa ga nima kdo nalagati. Zato vas predvsem pozivam, da se vrnete na delo!«

Clane delegacije so v razgovoru potrdili, da je za nastali položaj krivda tudi v tovarni. Vodstvo je slepilo delave s sanacijskimi programi, zdaj pa jih je napačno obveščalo o novi zaposlitvi, obveznih dopustih in nizkih

osebnih dohodkov v drugih podjetjih, kjer naj bi jih za posili. Priznali so tudi, da je bila njihova komercialna služba popolnoma nesposobna, vodilni pa so gledali samo na svoj žep in stolček, je poudaril eden izmed članov delegacije. Teh vodilnih seveda med demonstranti ni bilo. Delavci pa, najbrž najmanj krivi za svoj težki položaj, se res niso imeli obrniti drugam kot na predsednika občine. Ko protest na tem mestu seveda ni mogel uspeti, je nekdo zakričal: »Pojdimo na maršalat!« Drugi je prispomnil: »Kje pa bomo dobili denar za vlak?« To je bridka anekdota.

O predvideni novi zaposlitvi je govoril se generalni direktor IMV Jurij Levičnik:

»IMV se bo morala lotiti povečanja proizvodnje, če prevzame delavce INISA, takoj, in ne prihodnje leto. Za razširjeno proizvodnjo pa potrebujemo tudi denar takoj. Naš delavški svet do danes, v tem kratkem času od cetrtega, ko je zasedal, ni moreno narediti natančne razpoložitve za zaposlitve blizu 300 ljudi. Vendar smo prisili tako dalet, da bi v proizvodnji že lahko zaposlili 114 ljudi. V vzorednih službah

in administraciji bi naši mesti se za blizu 150 ljudi. Tako bi bilo pod streho blizu 250 kvalificiranih ljudi, ki bi delali na podobnih delavnih mestih kot prej v INISU, en del nekvalificiranih pa bi nam dva do tri mesece pomagal pri gradnji nove hale, kjer bi pozneje tudi oni dobili boljši kruh.«

Pri nas je najnižji osebni dohodek 60.000 starih dinarjev in vsi na novo zaposleni bi bili plačani po našem tarifnem pravilniku.

Vse to pa, je seveda odvisno od tega, če bi dobili denar iz skupnih republiških rezerv, kjer so namenili 12 milijonov novih dinarjev za sanacijo INISA. Ta denar bi moral začeti vratiči že čez pol leta v sklad za njegov pravi namen, se pravi za sanacijo bršlanske tovarne.

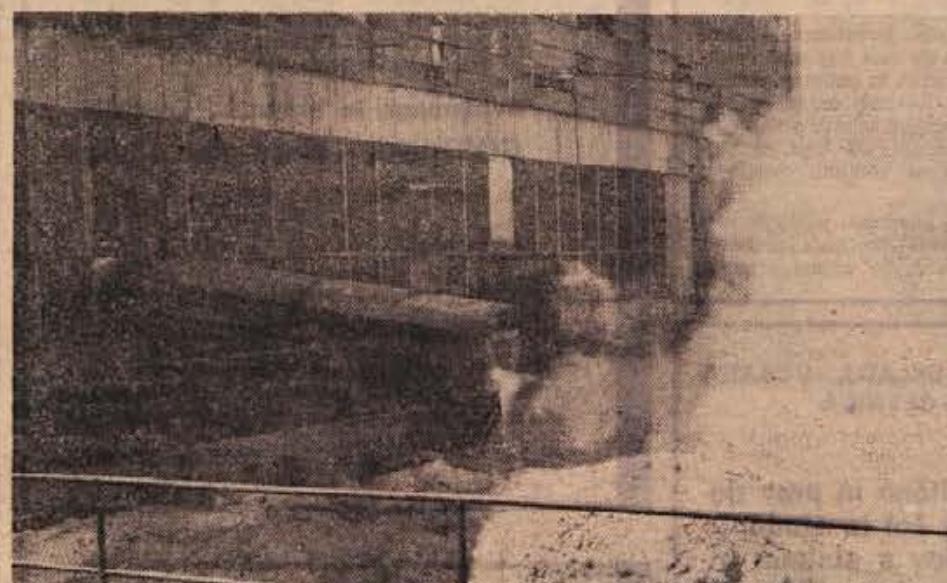
Od 10 do 15 dneh bi bilo možno zaposliti vse ljudi.«

Delegacija je nato odsila med delavce pred hiso, ki so se po kratkem prepričevanju vrnili v Bršljin. Isto dopoldne je v Ljubljani potekal poseben sestanek slovenskih predstavnikov stekarskih podjetij v gospodarski zbornici. Pogovarjali so se o možnosti za proizvodnjo v bršlanski tovarni po likvidaciji INISA. Posebna komisija, ki so jo ustanovili v zbornici, bo poskušala najti domačega ali tujega partnerja, ki bi pokazal zanimanje, da v likvidirani tovarni vpeljejo rentabilno proizvodnjo.

Novomeške delovne organizacije, ki so prejšnji mesec pomagale, da so v INISU dobili izplačljive osebne dohodke, zamerijo delavcem INISA, da niso znali vzdržati do konca stečaja, čeprav so na množičnem zborovanju 18. junija steklarji sprejeli sklep, da bodo v tovarni ohranili delovno disciplino in proizvodnjo. Lahko pričakujemo, da bodo v tem mesecu odklonile nadaljnjo pomoč INISOVIM delavcem.

Na 50. redni seji občin zborov občinske skupščine Novo mesto je bil v torek dopoldne imenovan za tretjega člena odbora za prisilno upravo v INISU Marjan Simčič, načelnik oddelka za gospodarske in družbene dejavnosti pri ObS Novo mesto.

M. MOSKON

Tako je steklo v četrtek zadnje steklo iz prve INISOVE kadne peči (Foto: M. Miška)

Pri sladoledu tiskarska napaka

V turistični reportaži, objavljeni 11. julija 1968 pod naslovom »Ne omenjajte mi klobas in zrezkova« je prišlo do tiskarske napake. Povedali moramo, da imeniten sladoled na Otočcu ne velja 7,20 din, kot je zapisano, temveč so številke obrnjene: 2,70 din.

MARMOR

GRADAC

tel. 36-172, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spominskih obeležij in vsa teratenska dela mitro in kvalitetno

vsak četrtek

antena

ZA MLADE
PO SRCU

...ZA SNEŽNO BELO ROČNO PRANJE IN ZA NAGRADE:

60 pralnih strojev

gorenje

in 3600 drugih praktičnih nagrad letno.
Poglejte v zavitek, morda je prav v vašem nagradni kupon!

TOVARNA ZIDARCA MARIBOR

OSKAR NOGA

VELIKAN MED DETERGENTI

KOMBINIRANI PLINSKO ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK TOBI TIP 170

2 plinske gorilnike

2 kvalitetni električni plošči

PEČICA
termostatom

EMC

CELJE

PRAKTIČEN – EKONOMIČEN
IZREDNO KVALITETEN

Vas potrošniki in kupci še ne poznajo? Pokličite Novo mesto (068)-21-227!

OTOČEC v novi restavraciji ples vsak dan

(razen ob ponedeljkih)

Razpisna komisija za imenovanje direktorja pri

SPLOŠNEM OBRTNEM PODJETJU KRŠKO

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati se naslednje:

1. da je gradbeni ali strojni inženir in da ima vsaj petletno prakso v svoji stroki;
2. da ima višjo strokovno izobrazbo ekonomsko-financne smeri z najmanj 3-letno prakso;
3. lahko tudi nižjo šolsko izobrazbo, kot je navedeno pod točko 1, vendar z daljšo prakso,
4. kandidat mora biti pripravljen prevzeti mesto glavnega računovodje zaradi smrti dosedanjega po možnosti takoj, najkasneje pa v roku 2 mesecov po objavi tega razpisa ter biti usposobljen za organizacijo in delo knjigovodskih poslov v podjetju kmetijsko proizvodnega in trgovskega značaja z 12 internimi samostojnimi obračunskimi enotami.

Prijave z dokazili naj kandidati pošljijo razpisni komisiji Splošnega obrtnega podjetja Krško v petnajstih dneh po objavi razpisa.

UPRAVNI ODBOR SKLADA »DUŠANA KVEDRA« OBČINE SEVNICA

razpisuje

1. 5 štipendij za odlične in prav dobre učence srednjih šol in študente visokošolskih zavodov s stalnim bivališčem na območju občine Sevnica

in sicer:

- a) 1 štipendijo za študij na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo — smer fizika — matematika;
  - b) 1 štipendijo za študij na ekonomski fakulteti;
  - c) 1 štipendijo za šolanje na tehnični srednji šoli Krško — strojni oddelek;
  - d) 2 štipendiji za šolanje na gimnaziji v Brežicah.
2. Prošnja za štipendijo, kolikovana z 0,50 din mora vsebovati:
- ime in priimek prosilca, datum in kraj rojstva;
  - točen naslov stalnega prebivališča;
  - prikaz materialnega stanja družine in prosilca. Prošnja je treba priložiti;
  - potrdilo o vpisu na solo (ob prvem vpisu se lahko to potrdilo predloži naknadno);
  - zadnje šolsko spričevalo ali potrdilo o opravljenih izpitih v zadnjem letu;
  - potrdilo o premoženskem stanju družine in prosilca (če so starši zapošleni, potrdilo o višini osebnih dohodkov in otroških dodatkov);
  - mnenje osnovne šole oziroma srednje šole, ko se prvič vpiše na srednjo šolo oziroma fakulteto.
3. Prešnjo za štipendijo naj prosilci oddajo na oddelku za občno upravo in družbene službe občinske skupščine Sevnica do 20. avgusta 1968.
4. Stipendije pod 1. a) in b) znašajo 300 din, pod 1. c) in d) pa 140 din in se izplačujejo mesečno vnaprej.
5. Prednost pri dodelitvi štipendij imajo prosilci, ki dosegajo boljši učni uspehi in so v težkem materialnem položaju. Skupni povprečni mesečni dohodki na družinskega člena prosilcev ne smejo presegati 400 din.

V Sevnici, 11. VII. 1968

UO SKLADA »DUSANA KVEDRA«
OBČINE SEVNICA

OBČINSKI SODNIK ZA PREKRŠKE V NOVEM MESTU

razpisuje prosto delovno mesto

STROJEPISKE

Pogoji: dokončana administrativna šola

Kandidati naj pošljajo svoje vloge skupno z dokazili o šolski izobrazbi in kratkim življenjepisom na gornji naslov najkasneje v 15 dneh po dnevu objave.

Razpisna komisija kmetijskega in trgovskega podjetja

AGRARIA — BREŽICE

razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati se naslednje:

1. da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo ekonomsko-financne smeri z najmanj 3-letno prakso;
2. lahko tudi nižjo šolsko izobrazbo, kot je navedeno pod točko 1, vendar z daljšo prakso,
3. kandidat mora biti pripravljen prevzeti mesto glavnega računovodje zaradi smrti dosedanjega po možnosti takoj, najkasneje pa v roku 2 mesecov po objavi tega razpisa ter biti usposobljen za organizacijo in delo knjigovodskih poslov v podjetju kmetijsko proizvodnega in trgovskega značaja z 12 internimi samostojnimi obračunskimi enotami.

Podjetje ne razpolaga s stanovanjem.

Osebni dohodek po pravilniku podjetja.

Prijave sprejema razpisna komisija podjetja v roku 15 dni po objavi.

OBVESTILO

Na podlagi 10. člena temeljnega zakona o organizaciji prometa z motornimi vozili v cestnem prometu (Uradni list SFRJ št. 27/65) Je delavski svet podjetja

Avtopromet in tuzemska špedicija

GORJANCI — Novo mesto-Straža

na svoji seji 17. julija 1968

sprejel

tarifo za prevoz potnikov in prtljage v javnem cestnem prometu

Pravilnik je na voljo pri vozu pri voznem osebju, upravi podjetja v Vavti vasi, pri novomeskem potovalnem uradu in pri vseh drugih poslovalnicah podjetja.

Podjetje GORJANCI

POLJEDELSKIE STROJE

zitne mlince, mlatinice vseh vrst, vejalnike na sita in mlince za mletje grozdja izdeluje

OSET AVGUST

izdelava poljedelskih strojev

SENTJUR PRI CELJU

Konkurenčne cene — kvalifeta zajamčena!

kera commerce Brežice

V naši specializirani trgovini vam nudimo vse vrste zidnih in talnih ploščic, sanitarij in armatur ter velik izbor kristala, stekla in porcelana.

KRIKI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kriki na novomeski transfuzijski postaji: Anton Petje, Franjo Kovačič in Karolina Tratar, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Vili Plevnik, Marija Fink, Alojz Ljubič, Vera Kralj, Franjo Judek, člani Invalidskega zavoda ROG, Novo mesto; Stojan Majcen, dr. Albin Pečaver, Julijana Jenko, Marija Lenardič, člani Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto; dr. Miška Malešič, Jože Pureber, Zalika Vozlič, Anka Cepar in Mimil Milkavc, člani spinatne bovine Novo mesto; Vinko Suštaršič, član Industrije obutve, Novo mesto; Jože Košmrlj, član IMV, Novo mesto; Jože Bobič, mizar iz Novega mesta; Avgust Modic, avtoprovodnik iz Novega mesta; Marija Jurčič, Franc Potocar, Jastina Golc, Jože Kirm, Dušan Verstošček, Anica Gorjanc, Julka Rupar, Ana Komex in Stanislav Jerib, člani Iskre, Šentjernej; Frančiška Flek, članica zdravstvenega doma Novo mesto; Peter Kumer, član Novoteka, Novo mesto; Ivan Miklavčič, član UJV Novo mesto.

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

In ostanite tudi njihov potrošniki!

POSEBNO VAM PRIPOROCAMO:

- kranjske klobase
  - tovsko salamo
  - Sunkarico
  - vse ostale vrste klobas in salam
- Za brezovke, pečenice in sahalade sprejemamo posebna naročila

AB Agraria
KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE
BREŽICE

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

STANOVANJSKO PODJETJE KOČEVJE

R A Z P I S U J E

na osnovi določil odloka občinske skupščine Kočevje o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča na območju občine Kočevje, sprejetega na seji obeh zborov dne 28. 5. 1968,

V. JAVNI PISMENI NATEČAJ ZA ODDAJO STAVBNIH ZEMLIJIŠC NA PODROČJU MESTA KOČEVJE

in sicer:

1. Zemljišča za gradnjo družinskih hiš na Trati po izklicni ceni 13,60 din za m².
2. Zemljišča za gradnjo družinskih hiš pri »Unionus« po izklicni ceni 19,00 din za m².
3. Zemljišča za gradnjo družinskih hiš pri Šeškovem domu po izklicni ceni 20,00 din za m².
4. Zemljišča za gradnjo družinskih hiš pri strelišču (Reška cesta) po izklicni ceni 16,00 din za m².
5. Zemljišča za gradnjo družinskih hiš v obliki dvojčka in trojčka za komitejem po izklicni ceni 23,00 din za m².
6. Zemljišča za gradnjo družinskih hiš z obrtnimi delavnicami na Tomšičevi cesti po izklicni ceni 23,00 din za m².
- V izklicnih cenah so zajeti stroški odkupa zemljišča, stroški priprave zemljišča in delni prispevek za komunalno ureditev zemljišča. Eventuelni presežek nad izkliceno ceno se bo uporabil za kritje stroškov komunalne opreme zemljišča.
- Z gradnjo je treba pričeti v roku enega leta in končati v roku treh let od izdaje odločbe za dodelitev zemljišča.
- Zemljišča se oddajajo v trajno uporabo. Celotni znesek, dosežen na natečaju, je treba poravnati v roku 15 dni po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi.
- Ob vložitvi ponudbe je treba položiti varščino v znesku 500,00 din pri blagajni Stanovanjskega podjetja Kočevje. Varščina se vrača v odskradnino za pravico uporabe zemljišča oziroma vrnejo ponudnik na natečaju ni uspel.
- Ponudba mora vsebovati točen ponudnik na slov, rok za začetek in dokončanje objekta, vrsto objekta, lego in približno izmero zemljišča ter ponudeno ceno.
- Ponudba je treba vložiti pri Stanovanjskem podjetju Kočevje v zaprti kuverti z označbo »Zemljišče najkasneje do 19. avgusta 1968.«
- Vsi tehnični podatki v zvezi z razpisanimi zemljišči so na vpogled pri Stanovanjskem podjetju Kočevje.
- Natečaj bo opravljen na podlagi pismenih ponudb v torek, 20. avgusta 1968, ob 8. uri v pisarni Stanovanjskega podjetja Kočevje. Ponudniki imajo pravico prisostvovati odpiranju ponudb. V primeru enakih ponudb za isto zemljišče bo za zemljišče opravljen ustni natečaj. Zemljišča bodo oddana najugodnejšim ponudnikom.

STANOVANJSKO PODJETJE
KOČEVJE

REHRANA
EXPORT - IMPORT - LJUBLJANA

Po sklepu delavskoga sveta podjetja

sprejmemo v

UK ZA IZUČITEV

10 MESARJEV - PRODAJALCEV

Pogoji: uspešno končana osemletka.

Prošnji je potrebno priložiti šolsko spričevalo o končani osemletki

Vsa pojasnila daje in sprejema prošnje do konca meseca julija letos kadrovska služba podjetja, Ljubljana, Kersnikova 2, vsak delavnik od 8 do 12. ure

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 19.00, 19.30 in ob 22.00. Pisani glasbeni sporedi od 4.30 do 8.00.

PETEK, 19. JULIJA: 8.00 Glasbena matineja. 9.30 Trikrat deset. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Franc Zadravcev Mednarodno srečanje rejcev lisastega goveda. 12.45 Cer polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci destitajo in pozdravljajo. 15.30 Turistični napotki. 16.00 Vsak dan za vas. 17.15 Clovek in zdravje. 18.15 Živčni razgleidlji po zabavni glasbi. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Nenom Robičem. 20.00 Koncert zborov RTV Sarajevo. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih skrivnostih.

SOBOTA, 20. JULIJA: 8.00 Glasbena matineja iz opusov slovenskih avtorjev. 9.30 V planinskih kočah. 10.15 Pri vaši doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Franc Sivic: Novejše ugotovitve o pozdnjem medenju. 12.45 Samoborske pesmice. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Igramo beat! 18.15 Pravkar prispele. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Sobotni večer z našimi povedovalcema Borivojem Savicem. 20.30 Zahvalna radijska igra — Vitoril Zupan: »V krempljih črno-zelenega zmajaja. 21.30 Iz tečeteke radija Koper. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 21. JULIJA 8.00—8.00 Dobro jutro 8.05 Veseli tobogani. 9.05 Naši poslušalci destitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnilo, tovariši... Ivan Jan: Začetek upora slovenskega naroda. 10.45 Nedeljski mosaik lepih melodij. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Naši poslušalci destitajo in pozdravljajo.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 21. JULIJA

- 9.30 Dobro nedeljo vočimo z ansamblom Kamilo in Rom (Ljubljana)
- 10.00 Kmetijska oddaja (Beograd)
- 10.45 Zgodba o golobički, ki je nadelača (čudež — seriski film Disneyev svet (Ljubljana))
- Nedeljski popoldne
- 18.50 TV kafipot (Ljubljana)
- 19.10 Otok zakladov — seriski film (Ljubljana)
- 19.30 Pesem poletja (Beograd)
- 20.00 TV dnevnik (Beograd)
- 20.45 Vrijava (Ljubljana)
- 20.50 Srečanje z Rafačem (Ljubljana)
- 21.50 Športni pregled (JRT)
- 22.20 TV dnevnik (Beograd)
- 22.40 Atletika s še narodova — posnetek iz Brescie (Ljubljana)

PONEDELJEK, 22. JULIJA

- 18.30 Po Sloveniji (Ljubljana)
- 18.45 Propagandna mediga (Ljubljana)
- 18.50 Reportažni omnibus: Rančarija, Mladinske delovne brigade, Mladi piloti (Ljubljana)
- 19.25 Novosti iz Studia 14 (Ljubljana)
- 19.30 Pesem Poletja (Beograd)
- 20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
- 20.30 Vrijava (Ljubljana)
- 20.35 Requiem za heroje! — ponovitev TV drame (Ljubljana)
- 21.40 M. Kosinška: Bela krajina — simfončna pesnitev (Ljubljana)
- 22.00 Poročila (Ljubljana)

TOREK, 23. JULIJA

- 18.30 Risanke: Raztreseni robot, Trig ali drevo, Težava dvojčkov (Ljubljana)
- 18.45 Z največjo hitrostjo — filmska burleska (Ljubljana)

Pravijo, da je nekoga večer prišel Picasso preigrav domov in zasacil v stanovanju tatu, ki je ob njegovem prihodu pobegnil. Policia, ki jo je slikar takoj poklical, se je zanimala, kakšen je bil tat.

Slavni slikar je prišel za blok in dejal:

»Lahko tam pa narisem!«

Policija je Picassoovo risbo prefotoografiiral, razmnožila in razposlala s tiralico. Po osmih dneh so slikarja obrestili, da so na podlagi njegove risbe artilirali v raznih krajih več sumljivih tipov: dve opici, siroj za pranje perila, zebro, dva vžigalnika in tramvoj...

xxx

Američanka Elsa Maxwell, znana kot najnevarnejša klepetulja Hollywooda, je nekoč zapletla Jean Cocteauja v zelo enostranski pogovor. Ko je že četrte ure nepretrgoma govorila, je dejala:

»Ali se vam ne zdi, da govorim francosko kot Parizanka?«

»Da, kot tri Parizanke,« je odgovoril Cocteau.

AKVAMIN — umetna mineralna voda v prahu

AKVAMIN — odlična kvaliteta, enostavno pripravljeno

AKVAMIN — zadovoljuje vsak okus

ESKA — brezalkoholni napitek za otroke in odrasle

ESKA — z okusom limone, maline in pomaranče proizvaja

RADONJA SISAK

Visoko kvalitetna sodobno embalirana

Special

Zahlevajte jo v naši trgovini!

Naročite si svoj lokalni list na

DOMAČI NASLOV

NOVO!

KREKER KEKS z okusom:

- šunke
- klobase
- sira in govedine
- salame
- čebule

TOVARNA KEKSOV IN VAFLA

Kecskán

BJELOVAR

PIPS

USPEŠNO UNIČUJE MUHE, KOMARJE, MOLJE, RASTLINSKE UŠI, BOLHE...

KRKA - TOVARNA ZDRAVIL, NOVO MESTO

k dor ponudi DONAT ponudi zdravje

gorcentje

nagrade daje:
brezhibno pranje
in potovanja

V VELENJE,
NA AZURNO OBALO,
V ŠPANIJO IN

NA HAVAJE!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KLEDAR

Petak, 19. julija — Vincenc
Sobota, 20. julija — Marija
Nedelja, 21. julija — Zorka
Ponedeljek, 22. jul. — Dan vstaje
Torek, 23. julija — Branislav
Sreda, 24. julija — Kristina
Četrtek, 25. julija — Jakob

KINO

BREZICE:
19. in 20. 7. ameriški barvni film PLACA ZA HUDICA.
21. in 22. 7. ameriški barvni film KARTUM.
23. in 24. 7. francoski film DEMARKACIJSKA LINIJA.
CRNOVELJ:
od 19. do 21. 7. ameriški barvni film TAJNI AGENT MAT HELM.
23. in 24. 7. nemški film CAROVNIK.
KOCEVJE — JADRAN:
18. do 20. 7. švedski barvni film ROKE KVÍSKU, FREDDY.
21. in 22. 7. ameriški barvni film ZASEBNI DETEKTIV.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

FANTA, ki ima smisel za risanje in veselje do natančnega dela, sprejemam takoj v uk. Graverstvo, Eskeš — Novo mesto.
SPEIJEMEN VAJENCA, ki ima veselje do mizarke stroke. Stanovanje in hranu preskrivajo. Mizarstvo Crtilja, Dohrava 1. Kočtanjarska.
GOSPODINJSKO POMOČNICO ali upokojenko za varstvo dveh otrok sprejemam takoj. Hranu in stanovanje pri meni, ostalo po dogovoru. Boita Justi, Teol, Ljubljana, Tovarniška 10.
DIMNIKARSKEGA pomočnika, ali pridnega delavca za pridneve s končano šolo in veseljem do dimnikarskega poklica sprejemam takoj. Ponudite posilje na upravo Dol. lista pod Šifro Mladi.
ISCEM osebo, ki bi mi 8 ur dnevno pozila dve leti starega otroka. Oginete se vsak dan po 15. uri pri Nagel, Cesta talcev 9 a, Novo mesto.

STANOVANJA

MLAJSA VDOVA, morna, isče stanovanje (soba in kuhinja), kjer koli, po možnosti z odločbo. Ponudite pod »Lepa nagradna«.
PO UGDONI CENI prodam vse: livo nedograjeni hiša z nežno zemljo in televizor. Stanfels, Potov vrt 19, Novo mesto.
PRODAM dvostransko vseljivo hišo v Župči vasi st. 23. Vse informacije dobite v Župči vasi st. 29. (Cerkje ob Krki pri Brežicah).
ISCEM vočjo sobo ali sobo in kuhinjo. Plačam dobro. Naslov na upravi lista (1214/68).
UGODNO PRODAM takoj vseljivo hišo z gospodarskimi poslopji in 4 ha zemlje v Hrastju 24 pri Cerknici. Licitacija bo 27. 7. ob 15. uri na kraju samem. Za podrobnosti vprašajte pri Lopatiču, Zasap 5, p. Cerknici.
PRODAM takoj vseljivo hišo z vinogradom in inventarjem blizu Brežice (Rajhenburga). Informacije pri Mišku Žmavcu, Brežica.
ISCEM SOBO in kuhinjo v Novem mestu. Plačam tudi vnaprej. Naslov na upravi lista (1222/68).

MOTORNA VOZILA

PRODAM MOPED (provozenih 7.000 km) s tremi prestavami. Maurič Zupančič, Valantinovo 8, Novo mesto.
UGODNO PRODAM dobro ohranjen akumulator, 6 voltov, za osebni avto. Naslov v upravi lista.
PRODAM potovni avto po zelo udobjni ceni ali zamenjam za fiat 600. Naslov v upravi lista (1226/68).

PRODAM

UGODNO PRODAM stavbno parcele (19 arov) v okolici brežiške postaje, Ivan Zorž, Libna 23 pri Krškem.
PRODAM zeleno ogrodje za dvoplanski stedenik. Jože Pipan, Brod 5, Novo mesto.
PRODAM majhno milutinico. Cenila 1000. Naslov v upravi lista (1185/68).
PRODAM dva koka lista za 20 dinarjev. Vidmar. Gumbrek 7, Otovce ob Krki.
LESENO GARAZO ugodno prodam. Spilhal, Cankarjeva 32. Novo mesto.

23. in 24. 7. ameriški barvni film NAJVEČJA DIRKA OKOLI SVETA.
24. in 25. 7. ameriški barvni film POROCNIK INDLJSKE BRI-GADE.
KOSTANJEVICA:
21. 7. ameriški barvni film STIKI ZA TEKSAS.
24. 7. francoski film HORACI.
METLIKA:
19. do 21. 7. ameriški film DE-TE IZ OKLAHOME.
20. in 21. 7. angleško-ameriški barvni film MODESTY BLAISE.
22. do 24. 7. francoski barvni film NAJSTREJSI FERACHAUX.
MOKRONOG:
20. in 21. 7. jugoslovansko-angleški barvni film DOLGE LADJE.

NOVO MESTO:
18. in 19. francoski barvni film GENTLEMAN IZ COCODYJA.
20. in 21. 7. ameriški barvni film KRALJ SONCA.
21. in 22. 7. ameriški barvni film KAJ JE NOVEGA, MUKA?
Od 24. do 26. 7. nemški barvni film VELIKA KACA.
RIBNICA:
20. in 21. 7. italijansko-francoski film VSTANI IN STRELJAJ.

SEVNICA:
16. in 21. 7. ameriški film SKRIVNOSTNA SOSEDA.
SODRAZICA:
20. in 21. 7. nemški film MED JASTREBI.
SENTERNEJ:
20. in 21. 7. nemški film SLOVO VELIKEGA POGLAVARJA.
TREBNJE:
20. in 21. 7. francoski barvni pustolovski film CLOVEK IZ RIA.

GUME
za vse vrste avtomobilov mon-tiriamo in uravnotežimo
EKSKLUZIVI:
KLEBER DUNLOP najnovje vejsje japonske gume YOKOHAMA in vse vrste ostalih gum Govorimo slovenski

ne zdravijoče, kolektivu Tovarne celuloze in papirja za vso pomor, tov. Mirtu za poslovilne besede in častitemi gospodu dekanu za poslednjo tolazbo ter vsem prijatevem in znancem, ki so sozusovani z nami in nam pomagali. Po-sobna hvala dobrim sosedom.

Hvalečna žena Tončka in drugi sorodniki

OBVESTILA

DOM NA FRATI priredi vrtino veseljico v nedeljo, 21. julija. Za-bavili vas bodo fantje iz Straže. Vljudno vabljeni

OBLAČILA čisti takoj Pralinca in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

PREVODE v nemščino in iz nemščine opravlja sodno zapri-senec tolmač M. Suljag, Ljubljana, Slovenska ul. 14/1.

Krško: utonil pri starem mostu

V nedeljo, 14. julija, se je ob 14. uri pri starem krškem mostu utonil podoficer JLA 23-letni Milomir Milošević, stanujot v Krškem in zapošlen v Cerknici. Kopal se je v družbi prijatelja, ki pa mu ni mogel pomagati, ko se je utapljal. Zakaj je utonil, do ponedeljka se ni bilo pojasnjeno, ker se niso našli njevega trupla.

Do smrti zbil motorista

13. julija okoli poledne je umrl v avtomobilski nesreči pri Dobrinci vasi Vlado Mudrič. 20. Iz Cerkljaka z motorjem se je peljal po avtomobilski cesti. Nasproti je privedel z osebnim avtomobilom Nino Rossi iz Črnove (Italija), ki je prehitel tovornjak. Avtomobilist je motorista ubil. Mudrič je umrl na kraju negre. Italijan se je odpeljal dalje, po 20 km pa se je vrnil k ponesrečenemu.

Danes ali jutri bo most zaprt

Dnevi za prevoze čez Krko v Brežicah so šteti. Po golih železnih rebrih autobusi in tovornjaki ne bodo mogli več dolgo voziti. Most bi novomeško Cestno podjetje že za prvo, če ne bi čakali na komisijo z republike, je 16. t. m. pojasnil inž. Usaj. Po starem ga ne morejo več krapati, ker je most potreben temeljite obnove. Brežičani pričakujejo, da bo komisija kljub počitnicam kmalu opravila svoje delo. J. T.

Kie je Cigan Adolf Braidič iz taborišča Žabjek pri Novem mestu?

UJV Novo mesto že dali časa 16c Cigana Adolfa BRAIDIČA, starega 35 let. Skriva se pred militsko v zatočilih krajih s svojo ženo Stefko-Rubo in Mirimi otroki, starimi od enega do osmilj let. Giblje se med Studencem, Rako, Škocjanom, Poljanami in tudi v okolici Mirne peči, Ajdovščini. Dobrična vse do Kočevja.
Uprava javne varnosti prispe občane, da obvezne najbljito postajo milice, če bi opazili njega ali njegovo ženo.

ANE REŽEK

iz Dolonje vasi pri Mirni pedi se zahvaljujemo vsem, ki so jo tako velikom številu spravili na zadnji poti ter ji darovali vence in cvetje.

Zaljuboči: hčerka Mici z mojim sinovi France, Tone, Jože z družinami. Laže z ženo, po-sneho pa hčerka Ani.

Ob boleči izgubi naše drage mame

ANE VRANIČAR

iz Slamec vasi pri Metliki se istreno zahvaljujemo sorodnikom in znancem za podarjene venice ter vence, ki so jo spravili na zadnji poti. Počebna zahvala kolektivu Dolonje in Novega mesta za podarjene venice in udeležbo pri pogrebu. Vsem se enkrat najlepša hvala.

Zaljuboči: otroci z družinami

Ob nonadni izgubi drage mo-ma

JOZETA KUHARJA

iz Leskovca se zahvaljujemo vsem, ki so mi kakor koli pomagali in mi lajali. Iskreno smo hvaljeni državnemu ministru za njegovo prisotnost. Uprava javne varnosti prispe občane, da obvezne najbljito postajo milice, če bi opazili njega ali njegovo ženo.

KRONIKA NESREC

Mopedist v lokomotivo

12. julija popoldne se je mopedist Darko Bukovec na železniškem prehodu v Sentovrencu zatezel v lokomotivo potniškega vlaka, ki je vozil iz Ljubljane. Mopedist je vnešen le nekaj prask, skodo pa so ocenili na 600 dinarjev.

Zadremal za krmilom

S ceste v jarek se je 12. julija ponovno zatezel z osebnim avtomobilom Novosadčan Ljubisa Arsić, ki je med potovanjem iz Zagreba v Ljubljano zadrmel za krmilom. Nesreča se je prijetila pri Otrleku. Voznik in sopotnik Dragisa Raščović sta se tako poškodovala. Skodo pa so ocenili na 4.000 dinarjev.

Voznik se je rešil, avtomobil pa ne

Anton Zidar iz Mokronoga se je 11. julija prijetjal z osebnim avtomobilom do nezavarovalnega zeleniškega prehoda in Puščavi. Prav tedaj je po železnični pribajal vlak. Zidar je hotel vozilo ustaviti pred železnico, vendar zavore niso prijeli. Zato je skočil iz vozila in z rokami zadrževal vozilo, vendar se mu ni posrečilo, da bi ga zadržal. Ko je vstopil prijetjal, je potegnil s seboj tudi osebni avtomobil. Zidar pa je zadružil trenutek odskokom. Skodo pa so ocenili na 8.000 dinarjev.

Trčil med obračanjem

Bolidar Jeseniko iz Krškega je 10. julija dopoldne v Straži obračal osebni avtomobil, čeprav cesta ni bila prosta. Ko se je mimo prijetjal z osebnim avtomobilom Ljubljanačan Stane Zorman, sta vozili trčili. Skodo pa so ocenili na 1.900 dinarjev.

Motorist v avto pred IMV

8. julija se je Stane Semčič pejal z osebnim avtomobilom po Zagrebški cesti v Novem mestu. Pri tovarni IMV je vozilo nesadoma ustavil Motorist Stanislav Kastelec s Pristavo pri Gabriju, ki se je pejal tik za Semčičem, je trčil v zadnji del osebnega avtomobila. Iz tega se je posodovala Kasteleca supolnica Albita Jurček s Pisteve. Skodo so ocenili na 300 dinarjev.

Pri obračaju mu je zaprl pot

8. julija dopoldne se je pri temenovici Ljubljana domov iz Novega mesta. Pri Trebnjem je z osebnim avtomobilom zapeljal v levi sprednji blatuški in se poškodoval, da so ga odcepljali v bržiško bolnišnico. Na vozilih je skode za okrog 500 N dinarjev.

Nesreča v Šentlenartu

4. julija ponodi se je v smeri Brežice proti železniški postaji prijel motorist Vinko Ogorčevi iz Brežice. Pri hiši št. 32 na Cesti pri vilih borcov je obračal osebni avtomobil Janez Granc iz Hrastja in pri tem nesadoma zaprl pot motoristu, ki krije zaviranju ni mogel preprečiti. Zatedel se je v levi sprednji blatuški in se poškodoval, da so ga odcepljali v bržiško bolnišnico. Na vozilih je skoda za okrog 300 N dinarjev.

Kolesar obležal mrtev

12. julija ob 22.35 je avtomobil Bogomir Zupančič na cesti med Dolom in Gorom pri Trebnjem zbil kolesarja Leopolda Sladiča iz Zagorja, ki je tako po nezreči umrl. Zupančič je pri temenovici v Brežicah. Na vozilu je skoda za okrog 500 N dinarjev. Voznika sta kazala znake vinjenosti, zato jima je bila odvetna kri za preiskavo. Berstovšček je vozil brez voznikačega izpita.

Še o nesreči pri steklarni

V poročilu o prometni nesreči, ki se je prijetila 6. julija pri novomeški steklarni, je prišlo do pomoči. Primož Klemešič se je prijetjal z osebnim avtomobilom iz Prvčne, mopedist Adolfo Pavlek pa se je prijetjal po lev strani.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferen- ce SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto Ribnica Sevnica in Frebne.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar Miha Jakopac Marjan Legan Marija Padovan Jože Primc, Jožica Teppay in Ivan Zoran Tehnčič ure-nik Marjan Moškon.

IZHaja vsak četrtek — Posamezna številka 70 (70 starin din) — Letna naročnina: 32 N dinarjev (3200 s din), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 50 novih dinarjev (5.000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustrezena druga valuta + vrednost 4 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podjetju SDK v Novem mestu: 521-8-8 — NASLOV UREDNI- STVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predel: 33 — Telefon (068)-21-227 — Nenarocenih rokopisov in fotografij ne vracamo — Tisk: GP Delos v Ljubljani.